

ཕུ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་སྤེང་། ༡༠༠

༡༡། །དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བསྐྱན་བཙུག་གི་
དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

མཛད་པ་པོ།

ཙ་བ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ།

འབྲེལ་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ།

ལྷ་ཆ་དབུས་པོད་གི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་དཔོན་
ཡུན་ཚྲོགས་དོན་གྲུབ་གྱིས་ཙ་འབྲེལ་སྦྱར།

འབྲས་སྦྱངས་སློབ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱན་གྱིས།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བོད་མྱེང་། ༡༠༠

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

དཔར་ཐངས་དང་བོ།   ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར།   དེབ་གངས་ ༡༡༠༠

དཔར་ཐངས་གཉིས་པ།   ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར།   དེབ་གངས་ ༡༠༠༠

དཔར་གྲུས་ཀྱི་བདག་དབང་།

དེབ་འདིའི་དཔར་གྲུས་ཀྱི་བདག་དབང་འབྲས་སློ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས།
དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་སྤྱད་ཀྱང་དཔེ་དེབ་འདི་ཆ་ཆང་ངམ་ཆ་
གས་ཙམ་ཡང་དཔར་གྲུས་སམ་དཔར་སྐྱན་མི་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

དཔར་སྐྱན་པ།

འབྲས་སྒྲིངས་སློ་གསལ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱན་ཞུས།

དཔར་རྩ་སྒྲིག་མཁན།

བསམ་གཏན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་ཀམ་དུ་ཁར་ཐོག་དཔར་རྩ་བཅུག་ནས་དེབ་ཀྱི་
བཀོད་པ་བསྒྲིགས།

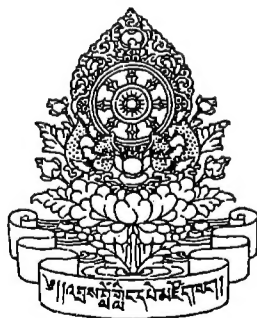
THE MIRROR
REFLECTING CLEARLY
THE VIEWS OF MĀDHYAMIKA
(A COMMENTARY ON ENTERING INTO THE MIDDLE WAY)

Critically edited Madhyamakāvatāra of Chandrakirti
along with its Commentary by Gyalwa Gedundup

by

Phuntsok Dhondup

Lecturer in Indian Buddhist Philosophy
CIHTS, Sarnath, Varanasi

THE MIRROR REFLECTING CLEARLY THE VIEWS OF MĀDHYAMIKA

First Edition: 2000, 1100 copies by the Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taipai.

Reprint: 2002, 1000 copies by Drepung Loseling Library Society, Mundgod, Karnataka.

© 2000 by Phunstok Dhondup. All rights reserved.

© 2002 by Drepung Loseling Library, Society. All rights reserved.
This book may not be reproduced in whole or part by any means without prior permission of the publisher.

Published by

Drepung Loseling Library Society,
Tibetan Colony, Mundgod - 581411 (N.K.)
Karnataka State, India.

Typeset and Press-copy prepared on QuarkExpress by
Samten Chhosphel at Sarnath, Varanasi.

དཔར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟྩོང་།

༡༧། ༡༧ལོར་ས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲན་པསྐབས་མགོན་པའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་
བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་འབྲས་སྤྲུངས་སློབ་གསལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཁག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་བཞིན་བ་ལྟར། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སྤྲུང་འཕགས་མཆོག་སྐབས་པོའི་རྣམ་སྤྲུང་པའི་དབང་དགེ་འདུན་
གྲུབ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་འཇུག་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། དབྱ་མའི་སློབ་
གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེར་མཁོ་ཆེ་བར་བཞུགས་ཏུ་འདུན་ཡོད་བ་བཞིན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་ལྷ་ཁ་དབྱས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་
དཔོན་སྐུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་དབྱ་མ་
འཇུག་པའི་རྩ་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་འཇུག་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སྟེ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་
ལེགས་པར་སྐྱར་ནས་ལྷ་བདེ་བ་མ་ཟད། སླེང་བཟྩོང་དང་དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྷན་ཆེན་བ་གྲགས་
པ་དང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱས་ཤེ་དང་། མཇུག་ཏུ་ནག་ཆོ་
ལོ་རྩ་བས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་དང་། འཇུག་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ས་
བཅད་ལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཤོག་གྲངས་ཀྱང་བཀོད་ནས་ཕན་ཐོག་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཞུ་སྟེ་གཞན་དང་བེད་བཞིན། དཔར་ཐངས་དང་པོར་དཔེ་གྲངས་ ༡༡༠༠ ཐམ་བ་ཐེ་ཕན་ནང་པའི་
ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ནས་མཐུན་འགྱུར་གྱིས་ཆོས་སྐྱོན་ཆེད་དཔར་བསྐྱུན་གནང་འདུག་
ཀྱང་ད་ལམ་དཔེ་དཔེ་རྣམས་ཚོགས་ཟེན་པས། འདི་ག་སློབ་སྤྲུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཞུ་སྟེ་ག་
པར་སྤྲུང་ཡང་དཔར་བསྐྱུན་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུས་དོན་བཞིན་ཁོང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆོག་
མཆན་གནང་བར་སྙིང་ཐག་བ་ནས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཆབས་ཅིག་ འཇུག་ཀྱི་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔར་ཐངས་གཉིས་པ་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་འདིས་ཀྱང་སློབ་གཉེར་བ་
རྣམས་ལ་ཕན་ཐོག་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་དང་བཅས། འབྲས་སློབ་སྤྲུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༢༦ གནས་བཟྩོང་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆེན་བ་ཉག་པའི་
དུས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིན་སློབ་དང་བཅས་ཏེ་བྲིས་པའོ། །

དཀར་ཆག

དཔར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟོད།	v
དཀར་ཆག	vii
སྒྲིང་བཟོད།	ix - xiv
དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་བྲག་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།	xv - xix
ལྷལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།	xxi - xxviii
ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ།	1 - 21
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།	22 - 29
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།	30 - 39
ས་བཞི་པ་འོད་སྟོན་པ།	40 - 41
ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀར་པ།	42 - 43
ས་དྲུག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ།	44 - 192
ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།	193
ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།	194 - 196
ས་དབྱུག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས།	197
ས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།	198 - 199
ས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	200 - 238
ནག་ཆོལ་རྩ་བས་བསྐྱར་བའི་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཅ་བ།	239 - 318
དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ས་བཅད།	319 - 350

ཐེང་བཟློམ་།

འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དབྱ་མའི་སྟོལ་འབྱེད་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་བཞུགས་ཀྱིས།
སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་དང་ལེགས་ལྡན་ཆུ་བྲག་སོགས།
སྤྱི་བའི་རྒྱན་དུ་བདག་གིས་གྲུ་བས་མཆོད།

གངས་ལྗོངས་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོན་རས་གཟིགས།
ཐུགས་རྒྱུ་རྣམ་རྒྱུ་རིམ་པར་བྱོན་རྣམས་དང་།
ལྷག་པར་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོད་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས།
མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་གངས་ལྗོངས་འགྲོ་རྣམས་སྟོངས།

ཆོས་ཚུལ་ལེགས་པར་འདོམས་ལ་སྒྲ་བཤམ་བ།
བཀའ་དྲིན་གཞུང་མེད་བཤེས་གཉིན་མཆོག་རྣམས་དང་།
གངས་ལྗོངས་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་རྣམས་ལ།
ཉལ་དུ་གསུམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཐུག་བཞུགས།

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་བཟློམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། བཟློམ་པར་བྱ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་སྟེ་
དབྱ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱོར་བ་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་སྟེ་སྐུ་དན་ལས་
འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་སྐྱེད་སྐྱོང་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་འཆད་ཉན་

སོགས་རིམ་བཞིན་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་པ་གྲུག་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་^༡དང་། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་^༢དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བྱོན་སྟེ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་
རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གསུམ་གྱི་བཅོད་བྱ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ལ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དུག་མཛད་ནས་སྤར་ཡང་འཇམ་གླིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་གྱི་སྟོལ་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་འཆད་ཉན་སོགས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འཇུགས་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ནམས་གྱི་
ནང་ནས། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཙ་ཤེ་ལས་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་^༣མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་སྟོལ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
ཀྱིས་བུ་རྒྱལ་ལོ་^༤མཛད་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོལ་གཏོད་པར་མཛད། དེ་ལྟར་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་རྩལ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་སྟེང་བ་^༥མཛད་དེ་དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པའི་སྟོལ་སྟེ་བར་མཛད། དེ་ནས་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པ་མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་གསལ་བར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་

༡ སྟེ་བཀའ། མདོ། ཅ། ༡༩༥ - བ།

༢ སྟེ་བཀའ། རྒྱུད། ན། ༣༠ - ན།

༣ སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཚ། ༡ - ན།

༤ སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ། ༡༧ - བ།

༥ སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཚ། ༨ - བ།

ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་^①དང་བཅས་པ་མཛད། དེ་
བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་ཀྱང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་^②དང་བཅས་པ་མཛད་
དེ། རྣལ་འབྱོར་སློབ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་སྟོལ་བྱེ་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་སོགས་ཀྱིས་ཙ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོགས་སུ་བཀྲལ་
བ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་སྟོགས་སུ་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་འཐད་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ཆོག་གསལ་དང་། དབུ་མ་འཕྲུག་པ་རང་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དེའི་སྟོལ་ལེགས་པར་བྱེ་
སྟེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁྱུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་སྟོལ་
རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱས་ཙམ་ཞིག་བཟོད་ནས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྤྱང་ས་སུའང་དབུ་མའི་ལྷགས་དར་པའི་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་ཡང་བསྟན་པ་སྒྲ་
དར་གྱི་སྐབས་སུ་བཟློག་རྟོན་གཞུང་དང་ཅོག་རོ་སྒྲའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཙ་ཤེ་དང་། ཤེས་
རབ་སྟོན་མ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱད་
པའི་ལྷགས་གྱི་འཆད་ཉན་དར་བར་མཛད།

བསྟན་པ་སྒྱིད་ར་གྱི་སྐབས་སུ། བྱི་ལོ་ ༡༠༧༢ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་འོག་ལོ་ཙུ་བ་
མོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ལ་

① སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༡ - ར།
② སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༡༣ - ར།

འཆད་ཉན་མཛད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསང་ཕུ་ནེུ་ཐོག་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེའི་རྒྱན་འཛིན་རིམ་པར་བྱོན། སྤེལ་ ༡༠༥༥ ལོར་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་བ་ཆབ་ལོ་
ལྷ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཙ་འཇུག་གཞི་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོ་དཔོན་སྤྱི་བ་གྲགས་པས་
མཛད་པ་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དེ་གདན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ལས་ཁོང་གི་སྟོབ་
མ་བ་ཆབ་བྱ་བཞིན་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ནས་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱད་དེ་དཔལ་
ལྷན་ས་སྤྱི་བའི་ཇི་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འབྱར་བའི་ལྷགས་འཛིན་
པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་བཙུན་རེད་འདའ་བས་ཀྱང་དབུ་མ་ཙ་འཇུག་གཞི་གསུམ་གྱི་
འབྲེལ་བ་མཛད་དེ་ཐལ་འབྱར་བའི་ལྷགས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་མཛད། ཇི་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱར་པ་ཇི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཙ་ཐེ་དང་དབུ་མ་འཇུག་
པ་རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་འབྲེལ་བ་མཛད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་འབྱར་བའི་ལྷགས་
ལེགས་པར་རྒྱས་པར་མཛད།

དེའི་ཇི་ས་སྤྱི་བའི་ཇི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བའི་སྟོབ་མ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་རྒྱན་
འཛིན་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འབྱར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་མ་
ཞིག་མཛད་དེ་ལྷགས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་
བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་རིག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་
བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་གཉིས་ཙ་འབྲེལ་མཆོམས་སྟོར་
བགྱིས་པ་འདི་ཡི་ཙ་བའི་མ་སྤྱི་སྤྱི་དགེ་དཔར་མ་དང་། འབྲེལ་བ་སེར་བྲེས་གྲུ་ཆང་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན།

ཙ་བའི་གཞུང་ཆད་ནི་བ་ཆབ་ལོ་ལྷ་བས་བསྒྱུར་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་
གསུམ་བརྒྱ་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་ནག་ཚོ་ལོ་ལྷ་བས་བསྒྱུར་བའི་དབུ་མ་

འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀའི་གངས་ལ་མི་མཐུན་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཆོག་བསྐྱར་མི་མཐུན་
བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། ཡང་ནག་ཆེའི་
འགྱུར་འདི་ཉིད་ལ་བྲིས་སུ་བ་ཆབ་ལོ་རྫོ་བའི་འགྱུར་དེ་ཉིད་དང་ཞིབ་བསྐྱར་མཛད་པ་
ཞིག་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དང་ཡང་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། དེ་དག་ལ་ནོར་
འབྲུལ་ཡོད་མེད་ནི་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་པར་འཆལ།

ཙ་འབྲེལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ས་བཅད་དང་། གཉིས་པར་ཙ་བ། གསུམ་པར་
འབྲེལ་པའི་ཆོག་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
གཙོད་མཆམས་གང་བདེ་བྱས་ཏེ་ཙ་འབྲེལ་གཉིས་ཐད་ཀར་སྐྱར་བ་ལས་གཞན་དོགས་
བཟོ་བྱས་ཏེ་ཙ་འབྲེལ་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་ཆོག་བསྐྱར་བཅུག་པ་མེད།

ས་བཅད་ལ་ཆོག་བསྐྱར་བྱ་ཚུལ་དཔེར་མཆོན་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ན། འདི་ལྟར་དབྱ་
མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱར་བཙུག་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཐུག
གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན། ཞེས་གོང་དུ་ས་བཅད་ཀྱི་མཆན་དངོས་སུ་སྦྱོས་ཏེ་
གསུམ་དུ་མཆན་གྱི་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཆབ་དུ། དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
མིང་ཆབ་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་དངོས་ཤད་གྲག་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་དཔེར་ན།
དང་པོ་(མཆན་གྱི་དོན་)ནི། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཛྲེད་ཟིན་པའི་ས་བཅད་
ཀྱི་མིང་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་དུ་ཤེས་པའི་བྲིས་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ཆོག་བསྐྱར་
བགྱིས་པ་མེད། མཆན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤད་གྲག་མེད་པར་
རང་སོར་བཞག་ཡོད། དེ་མིན་བསྐྱར་བཙུག་འདིའི་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་། ནག་
ཆོས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞུང་གི་ས་བཅད་དང་བཅས་པ་ལོགས་
ལ་བྱར་སྐྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཡོད། རང་ཉིད་སློ་མོང་པའི་རྟེན་ལས་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་

ཡོད་ན་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བྱ་བཅས། སྤྱ་ཁ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་
 གཉེར་ཁང་གི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་དཔོན་ལུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། གནས་མཆོག་སྤར་རྒྱུ་
 འདི་ཉིད་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༣ བོད་ལྷ་དུག་པའི་ཆེས་བཞི། སྤོན་པ་
 བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དུས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིན་སློབ་
 དང་བཅས་ཉེ་སྤྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

སློབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་རོལ་དུ་བྱལ་
པའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རིམ་པ་བཞིན་བར་མ་
ཆད་པར་གྲངས་མེད་ཅིག་བྱོན་པ་ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་དྲི་སྟོལ་འབྱེད་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་མཆོན་སྟན་ཡོངས་སྐྱ་གྲགས་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སློབ་བྱོན་སྐྱ་བུ་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་
ཡུངས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཙུང་བར་བྱ་བ་ལ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སམར་ཁྱར་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་
ཟེའི་རིགས་སྐྱ་སྐྱ་འབྱུངས། བར་མོན་པ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སྐྱ་ལྷན་ཞེས་པའི་
དགོན་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས། རྒྱ་རྒྱུ་མཁན་པོ་རྒྱ་བ་མགོན་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་
བཞེས་པས་མཆོན་ལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
དགེ་འདུན་སྐྱུང་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱུ་བ་དང་།
སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན། འཕགས་པ་ལྷ་སོགས་
ལས་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སློབ་ནས་མན་ངག་དུ་མ་ཞིག་གསན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཁས་པའི་གཙུག་དུ་བྱུང་ཅིང་རྣལ་མྱུ་འདི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་མཛད།
སྐབས་དེར་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞེས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་
འཆོ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་བར་མཛད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་འཇུག་
པའི་རང་འགྲེལ་དུ། “རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་བཞེས་པས་” ཞེས་གསུངས་
སོ།། “གཞན་ཡང་དོའི་ཀ་བ་ལ་ཤུག་ཐོགས་མེད་དུ་སོང་ཞིང་། ཕྱིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་

དུ་བཞུད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་།” ཞེས་སྐར་ན་ཐའི་རྒྱ་གར་
ཆོས་འབྲུང་ལས་གསུངས་སོ།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐེབས་པ་ན་དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་ཇི་ཞལ་གཟིགས་
བྱུང་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱུད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པ་གསུངས་པ་ཡང་སྤང་ངོ་། དེ་
ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་དབུ་མ་ཙ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡམ་ཡི་ཏ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་ཙ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་གཟིགས་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་
བཞེད་ཚུལ་དེ་དག་སྟན་བྱུང་བའི་སྤྱད་དུ་དབུ་མ་ཙ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་
པ་ལ། དབུ་མ་ཆོགས་གསལ་པ་དང་། དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་
སྟོབ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བས་ཁ་བསྐྱུངས་ཏེ་དབུ་མ་འདུག་པ་
རང་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་བཞེད་པ་སྟན་བྱུང་ནས།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་ལུགས་སྟོལ་གསལ་བར་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། “ལུགས་འདི་དག་སྟོང་ཆ་
གསལ་གྱིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས། ལུང་ཇི་བཞིན་དུ་མན་ངག་
ནི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོད་པ་ཡིན། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། ཇི་ལྟར་མེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ། འདིར་འབྲུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་བཅས་མཁས་རྣམས་ངེས་
པར་མཛོད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་།

༡ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༡ - ར།

༢ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༢༢ - ར།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ།^༣ སྤྱིང་ཉིད་
བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ།^༤ དབྱ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ།^༥ དབྱ་མ་ཕུང་པོ་ལྟའི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་^༦དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆར་
འབྲེལ་པ་^༧དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྤྱོན་
གསལ་^༨དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་འབྲེལ་པ།^༩ སྐབས་
འགོ་བདུན་ཅུ་པ་^{༡༠}སོགས་མཛད་དེ། ལྟོ་སྟོགས་སུ་བྱོན་ནས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་གོལ་བ་མང་
པོ་ཆར་བཅད་དེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཅུག་པ་མ་ཟད་ཆོས་གཞི་ཡང་མང་
དུ་བཅུགས་ཏེ་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དོ།

ཁོང་གི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གོར་མ་ཆགས། དངོས་སུ་
མཆན་གསལ་བ་ནི་དཔ་ཐེར་མར་སོ་ལས། “ཁོང་གི་སློབ་མ་རིགས་པའི་བྱ་བྱ་ཆེ་བ་
དང་། དེའི་སློབ་མ་རིགས་པའི་བྱ་བྱ་ཆུང་བ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་
ཡིན་ཅིང་།” ཞེས་གསུངས་སོ། ཇོ་བོ་ཇེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་པ་ནི་དེང་གི་ཆར་ཡང་
ཡོད་བཞིན་པ་ལགས་སོ།

-
- ༣ ལྟོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༡ - ན།
 ༤ ལྟོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༢༩༢ - ན།
 ༥ ལྟོ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ༣༧ - བ།
 ༦ ལྟོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༢༣༩ - བ།
 ༧ ལྟོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༣༡ - ན།
 ༨ ལྟོ་བསྟན། རྒྱུད། ཤ། ༡ - བ།
 ༩ ལྟོ་བསྟན། རྒྱུད། ༩། ༢༠ - བ།
 ༡༠ ལྟོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཤ། ༢༧ - ན།

མཐར་སྐྱབས་གསེགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཏཱ་ར་ནྟ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་བྱུང་ལས། “མ་ནུ་མྱི་
ག་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཐོབ་པར་བཞུགས་
པས། ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ནས་འཇའ་ལྷས་སུ་སོང་བར་སྐྱགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་
འདོད་དེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་དགའ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་པ་དང་། རྗེའི་སང་གོ་
ལ་ཆེབས་ནས་དུ་རྒྱུ་འི་དམག་བསྐྱོག་པའི་མཇེད་པ་བྱུང་བར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད།
ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་བྱུང་ལ། སྐྱ་མ་ནི་འཇའ་ལྷས་སུ་བྱུར་ན་འཆི་བ་མེད་པ་ཡིན་
པས་ལོ་སུམ་བརྒྱས་ཆར་ཡང་མི་བཟོད། རྣམ་སྟིན་རགས་པའི་སྐྱུ་ལྷས་མི་ཡུལ་དུ་དེ་
ལྟར་བཞུགས་པར་འདོད་ན་ནི་མི་ཐད་པར་མངོན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བྱ་
པལ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་ཆེ་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་པ་མ་ཟད། སློབ་དཔོན་འདིས་སྡེ་
བའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོལ་དེ་ཉིད་དེང་གི་ཆར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གནས་བཞིན་པ་
ལགས་སོ།།

རྣམ་ཐར་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མཇེད་ན། སློབ་དཔོན་འདི་
ཉིད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། མ་ཡིན་
པར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། ཇོ་བོ་ཇེ་འི་བདེན་གཉིས་ལས།” “སྐུ་སྐྱབས་
སློབ་མ་རྒྱ་གགས་ཡིན། དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཡོད།” ཅེས་དང་། ཆོས་པ་ཀུན་
དགའ་ཇོ་ཇེ་འི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་ལས།” “སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་
སློབ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་སྟོལ་མི་འདུ་བ་སྐྱ་ཆོགས་འདུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
མཇེད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ནང་སློབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱི་
དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད། ཇོ་བོ་ཇེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤས་མཇེད་པའི་

ྱྱ རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ཨ། ༢༢ - བ།

ྱྱ དེབ་ཐེར་དམར་པོ། གོག་གུངས་ ༡༤༢ མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུད་ཁང་། ༡༩༤༡

བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་འབྲལ་བ་མེད།” ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་མ་གསལ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་
 ཀྱི་མཐའ་གཅོད་རིན་ཆེན་སྐུ་གུ་ལས།²³ “དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དཔལ་ལྷན་ཨ་
 ཏི་ཤས། སྐུ་སྐྱབ་སྟོབ་མ་ཆེ་བྲགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་སྟོབ་མ་ཡིན་ནོ་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྲུང་ངོ་། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རིམ་
 གཉིས་གནས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་སྐུ་སྐྱབ་ལས་ཆེད་པ། རྩབ་བདག་དཔལ་ལྷན་དེ་རྗེ་
 ལེམས་དཔའ་བཏུད་དེ་ཆེ་བ་བྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད། ཅེས་འདུས་པའི་དོན་
 རྣམས་སྐུ་སྐྱབ་ལས་ཆེད་པར་གསུངས་སོ།” ཞེས་སོགས་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་བྲགས་པ་
 ནི་དཔལ་མགོན་འཕཉེ་བ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་སྟུང་ངོ་།

གཉིས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། དེང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་
 མཁས་དབང་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བྲགས་དང་། ཅན་གླེ་གཉིས་
 རྩད་པ་མཛད་པར་གསལ་བ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ལྟན་དུ་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གླེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་ཕྱི་ལོའི་བརྒྱ་ཕྱག་
 ལུ་པའི་རྒྱང་པ་དང་པོ་ནས་བྱོན་པར་གསལ་བས་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་བྲགས་པ་ཡང་བརྒྱ་
 ཕྱག་ལུ་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་མདོར་ཡང་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་
 པར་འཛུལ།

གྲུལ་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མི་ཡི་ནམ་པར་རོལ་བ་མཐུན་བཅའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་
 ལྷའི་བྱ་འདབས་སྟངས་ཀྱི་ལྷང་ལག་གཅིག་དུ་གྱུར་མེ་རུའི་རིགས་ཡབ་མགོན་པོ་དེ་ཆེ་
 དང་། ཡུམ་ཇོ་མོ་ནམ་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྷགས་མོ་ལྷག་(ཁྱི་
 ལོ་༡༣༠༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་ལ་བསྐྱེད་པོ་ཆེ་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་
 སེབས་དུས་ཡབ་གཤེགས་པ་དང་སྤྱར་ཐང་དགོན་དུ་བྱོན། སྤྱར་ཐང་དགོན་པའི་མཁན་
 རབས་བཅུ་བཞི་པ་ཆོས་ཆེ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་ནས་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཞེས།
 ལྷོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱ་སྟོན་ཅན་སྤྱོད་ལས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་མཐའ་དག་གསན་ཏེ།
 ལྷོག་དཔོན་བརྒྱ་སྟོན་གྱི་སྒྲོབ་མ་ནམས་ཀྱང་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པས་མི་ནམས་ཀྱིས་
 དཔོན་ཡིག་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཅེས་འབོད་པའང་བྱུང་ངོ་། དགྲུང་ལོ་བཙུ་པ་ཤིང་མོ་
 བའི་ལོ་(ཁྱི་ལོ་༡༣༠༧)ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་ཉིན་སྤྱར་ཐང་དགོན་པའི་
 མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོ་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་
 ཞིང་ཆོགས་སྤྱོད་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཐོས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་
 ཞེས་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་སྤྱར་ཐང་དུ་མ་ཉ་བརྗེད་སྐྱོད་མི་ཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་
 ཆེན་པོ་ལས། སྟན་ངག་མེ་ལོང་དང་། འཆི་མེད་མཛོད། སྤྱོད་མཚན་སྒྱུར་ལྷ་པ་སོགས་

༡ མཁས་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་པའི་བྱུང་དུ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་རབ་དུ་བྱུང་།

བོད་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། དེབ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ ༣༣༧ མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུར་ཁང་།

གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་དང་། དཔོན་སྟོན་སྐབ་པ་
བཟང་པོ། སྟོན་པ་དགེ་བ་དཔལ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལས་དབང་ལུང་
མན་ངག་འབྲིད་སོགས་ཞུས་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷགས་མོ་སྟག་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༡༠)ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
གཅིག་ཉིན་གནས་ལྷ་རིགས་པ་འཛིན་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་སྒོ་ལྷན་པ་
དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་པ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དྲུང་བསྟན་པར་ཚོགས་པའི་
སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་
པའི་སྐྱགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གཏམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡོན་གནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ནས་སྤར་ཐང་རང་དུ་མཁན་པོའི་བཀའ་བཞིན་
མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དཔོན་པས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རི་ཀ་དང་རྣམ་འགྲེལ་
གཉིས་སྐྱག་བྲིས་ཀྱི་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་དེ་སྤར་ཐང་དུ་གྲུ་སྒྲོར་མཛད། དེར་བཀའ་
གདམས་ཆོས་སྒྲོར་པལ་ཆེ་བ་གསན་སྟེ། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྟར་
མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༡༣)ལ་དབུས་སྤྱོད་སུ་
བྱོན་ཏེ་ཁ་འབྲུག་ཏུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པ་ལས་ཆད་མ་དང་དབུ་མ་སོགས་
ཀྱི་གསན་སྦྱོང་མཛད། དེ་རྗེས་ཐང་པོ་ཆེར་བྱོན་ཏེ་ཆོས་རྗེ་རིང་སྟོན་སྤྲུག་གྲུལ་མཆན་གྱི་
དྲུང་དྲུང་དབུར་སྒྲུབ་སྤྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡར་སྤྱིན་ལ་གསན་སྦྱོང་དང་། དེ་ནས་རྗེ་
ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ས་སྦྱོང་མའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྲུལ་མཆན་གྱིས་བགྲིས་དོ་ཁར་སྤྱན་
དངས་པའི་དྲུང་དྲུང་བྱོན་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དོགས་གཅོད།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། སྤྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད། ཅ་ལྷུང་
 རྣམ་བཤད་སོགས་གསལ་སྤྱོད་མཛད་པ་ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་
 པར་བྱུང་སྟེ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིང་མཛད།
 དེ་ནས་ཐང་པོ་ཆེའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་
 དང་། རོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་
 ལྷ་ལྷ་མ་སོགས་ལ་གསལ་སྤྱོད་མཛད། གསང་ཕྱར་ཐེགས་ནས་ཆད་མའི་རིགས་ཆེན་
 མཛད་པས་ཐུགས་གསལ་བ་དང་སྟོན་པ་བཟང་བའི་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་
 བྱུང་ངོ་། དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་སྟོན་ཆོས་སོགས་ལ་དགོ་ལྷན་དུ་ཐེབས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། ཐུགས་
 དབང་། ལྷུབ་དཀྱིལ་གྱི་ལུང་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་མང་པོ་གསལ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་
 ལ་ཆད་མ་དང་། བར་སྤྱན། བུམས་ཆོས་སྤྱི་མ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསལ་པས་
 བ་རོལ་དུ་སྤྱན་པའི་ཐེག་པའི་སྤོགས་ལ་བགྱིན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་གསང་ཕྱར་
 ཐེབས་ཏེ་རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་མཛད། སྟོན་ཆོས་སུ་དགོ་ལྷན་ལ་ཐེབས་
 ཏེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་གཉིས་ལས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་པ་
 དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དྲང་ངེས་རྣམ་བྱེད་དང་། གཞན་ཆོས་
 ཅི་རིགས་གསལ། དེ་ལྟར་གསང་ཕྱར་དང་དགོ་ལྷན་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་ཅུ་མ་ཞིག་
 བཞུགས་སོ།

ས་མོ་ཕག་ལོ་(ཕྱི་ལོ་༡༧༡༧)དགྲང་ལོ་ཕལ་ཆེར་ཉེར་བདུན་བཞེས་པ་ན་འབྲས་
 སྤུངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་པའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ན་རོ་ཆོས་དུག་ དབུ་མ་འཕྲུག་པ།
 གསང་འདུས་སོགས་མང་དུ་གསལ། དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་གྲོ་ས་
 སོགས་སུ་བྱོན། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་
 དཔལ་གཉིས་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མདོ་ཅ་བ་དང་། མདོན་པ་མཛོད་ལེགས་པར་

གསན། བྱད་པར་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་པ་ལས་ལུང་སྤེ་བཞིའི་ལུང་ཡང་གསན་ལ། དམར་
སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རེད་ཀྱི་སྟོབ་མ་གཙང་སྟོགས་ན་བྱེད་དང་དཀའ་བཅུ་པ་གཞོན་དུ་
རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་ལས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་མེད་པས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་འཆད་
ཉན་ལེགས་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་དེ་དབུས་སྟོགས་སུ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་རིང་བཞུགས།

དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སྟོ་དྲུག་ཙམ་ལ་ཇེ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་དང་ལྷན་དུ་གཙང་བྱལ་སྤར་
ཐང་དང་། བྱང་ཆེན། རྟ་ནག་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་བྱོན་དེ་ལོ་དྲུག་གི་རིང་ལ་འཆད་ཉན་
འཕེལ་བར་མཛད། ལྷགས་པོ་བྱི་(བྱི་ལོ་༡༧༣༠)ལོར་དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་ན་
སྤར་ཐང་དུ་དབུ་མ་འཕྱག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་དྲུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི་
ཡང་བརྩམས།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་བཞེས་པ་ན་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་དང་
མཇལ། དེ་ནས་རྒྱ་བོ་བྱི་བའི་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༣༢)ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཞི་ལ་ཆད་མ་
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་རི་ཀ་དེ་ཉིད་ཅོམ་པར་མཛད།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཕེབས་པ་ན་མི་ལྟས་སྤྱོད་ཆོགས་བྱུང་བས་མཚོད་
རྟེན་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། རྟེན་བྱུང་མཐའ་བལ་གྱི་དོན་ལ་
ངས་ཆེས་ཆེར་རྟེད་པ་ནས་བཟུངས་དེ། སྤྱིང་ཇེ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་
དེ་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་སྟོལ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཇེ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་འདི་ལ་དང་པོར་སྤར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། བར་དུ་ཇེ་
ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། ཐ་མར་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ལ་སོགས་

པའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བརྩ་སྤྲུག་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་པ་ཡང་རྗེ་རང་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་ཐར་འཆར་མཛད་བྱང་ལོར་བུའི་འཕྲུང་བ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་འཆར་
 མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་གསལ་བར་སྦྱང་ངོ་། ། འདི་ནི་དག་
 པའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་ལྷུ་པ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ལོ། །

དགྲའ་ལོ་ཞེ་གསུམ་རྩ་མོ་སྦྱང་གི་(ཕྱི་ལོ་༡༧༣༣)ལོར་སྤར་ཡང་སྤར་ཐང་དུ་བྱོན།
 དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ངག་དོན་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟེན་
 བཅོས་བཙམས། དེ་ནས་དྲག་ནག་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས་རིང་ཤངས་པ་ཀུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཚུལ་སྤྲིམས་དཔལ་བཟང་གཉིས་ལས་ཆོས་
 བཀའ་མང་དུ་གསལ།

དགྲའ་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་བྱང་ཆེན་དུ་སྤྲུགས་དམ་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེར་བྱས་ན་
 གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འོང་བའི་མཆོན་ལྷས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་པོ་
 བྱང་ཞེས་པ་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་(ཕྱི་ལོ་༡༧༣༩)ལ་སྤྲུག་བཏབ། བྱང་ཆེན་གྱུ་བ་ཆེན་
 བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་ལས་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་ཤངས་པའི་ཆོས་
 སྟོར་དུ་མ་ཞིག་གསལ།

དེ་ནས་དགྲའ་ལོ་ཞེ་བདུན་ནས་བདུན་རྩ་དོན་དགའི་བར་དེར། སྤར་བཀྲ་ཤིས་དོ་
 ཁར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་གྱི་དོགས་གཅོད་གསལ་པའི་ཟིན་གྲིས་
 རྣམས་དང་། དག་ལྷན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ལས་རྣམ་འབྲེལ་གསལ་པའི་གསུང་རྒྱན་རྣམས་
 ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་མེ་མོ་སྤུལ་
 གྱི་ལོའི་(ཕྱི་ལོ་༡༧༣༧)ལྷ་བ་བརྩ་བ་ལ་རྫོགས་པར་བཙམས།

ལྷགས་པོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་(ཕྱི་ལོ་༡༧༤༠)དགྲའ་ལོ་ལྷ་བརྩར་ཕེབས་སྐབས་རྗེ་ཤེས་

རབ་སེང་གེ་དང་ལྷན་དྲུ་སྐར་ཡང་དབུས་གཙང་ལ་ཐེབས། སྐར་ཐང་དྲུ་འདུལ་བའི་
 སྒྲིང་འབྲུམ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་དེ་ཀ་བཙམས་པར་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆེན་སོགས་ལ་
 རིམ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་བཤད་ཉན་གཙོ་བོར་མཛད། བྱང་ཆེན་དྲུ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་
 ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མོ་སག་གི་ལོའི་(བྱི་ལོ་༡༧༧༣)ལྷ་བ་དྲུག་པའི་ཡར་
 ཆོས་ལ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བར་མ་ཆད་དྲུ་བྱུང་ངོ་།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་ང་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་ན་སྟོན་ཇེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་བས་ལུང་བསྟན་པ་
 དང་། སྤྱིས་བོ་དོང་དྲུ་ལྷ་མོའི་ལུང་བསྟན་དང་། ཁྱད་པར་སྐར་ཇེ་ཐེས་རབ་སེང་གེ་སྐར་
 ཐང་ལ་བྱོན་རེས་གྱིས་བགྱིས་ལྷན་བའི་དགོན་ས་འདི་ལ་ཕྱག་མཇུབ་གཏད་དེ། ས་
 སྟོགས་འདི་ན་དགེ་འདུན་གྲུབ་མགོ་བོ་སྐྱུ་ཡེར་ཡེར་ཆོས་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པ་ཞིག་
 སེམས་ནང་ལ་རྒྱན་དྲུ་འོང་གསུང་པ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན། ས་སྟོགས་འདིར་
 དགོན་པའི་ས་བཟང་བར་གཟེགས་ཏེ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་མོ་ལོས་(བྱི་ལོ་
 ༡༧༧༧)ལོའི་སྟོན་དྲུག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆོས་བཟང་བོར་ས་བཏག་པ་དང་། གཞི་བདག་ལ་
 གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བགྱིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་
 བདེ་ཆེན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་བཏབ་བོ།

ཤིང་པོ་སྟེ་འུའི་ལོར་(བྱི་ལོ་༡༧༨༧)མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་
 དྲུ་དགོངས་ནས། སྟོགས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་མང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་སྟགས་དམ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་
 གསུང་རབ་རྣམས་བཞེངས་པར་བཙམས་ཏེ་ཤིང་མོ་བྱ་ལོར་(བྱི་ལོ་༡༧༩༡)བཀའ་
 འགྱུར་གྱི་འཕྲོས་རྣམས་ཇོགས་པར་མཛད།

དེ་ནས་ས་པོ་བྱི་བའི་ལོར་(བྱི་ལོ་༡༧༩༤)རྒྱལ་པོ་སྐར་ལྷ་དོན་གྲུབ་པ་དཔོན་སྟོབ་
 སྟན་བྱངས་ཏེ་བཟེད་ཚོམ་པ་མཛད་དེ་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་དཀྱིས་སྤྱ་འདོམ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
 ཞིང་དྲུ་འདོམ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་གྱི་གོས་སྐྱ་ཁྱད་པར་

འཕགས་པ་ཞིག་བཞེངས་པར་མཛད།

དེ་ནས་ས་མོ་སྒྲང་(ཕྱི་ལོ་༡༧༩༩)ལོར་དགྲང་གྲངས་བདུན་དགྲར་ཐེབས་པ་དང་
 ཉང་སྟོང་མཁར་ཁ་དང་མན་ལུང་དུ་དགོན་ཆོས་ལ་ཐེབས་སྐྱབས་མངའ་རིས་དཀའ་
 བཅུ་པ་རྣམ་མཁའ་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་མདོ་ཙ་
 བའི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་ཞེས་སྒྲར་ཡུན་རིང་མོ་གྲུ་གེ་ནས་བསྐྱུལ་བ་
 ལ་བཞེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོན་ལམ་
 མང་དུ་བརྩམས་པ་གསལ་བར་སྒྲང་། དབུ་མ་འཕུག་པའི་དཀའ་གནད་ལ་ཟིན་གྱིས་
 དང་། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་ཆེན་མོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོ་སྦྱང་གི་ཟིན་
 གྱིས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་དང་། ལྷ་
 བའི་ཟིན་གྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་པ་ཡང་གོང་གི་རྣམ་ཐར་
 གཉིས་ལས་གསལ་བར་སྒྲང་ངོ་།

དགྲང་ལོ་སོ་ལྷ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བཞིའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་ཉན་མཛད་པ་
 ལས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་
 པའི་སྟོབ་མས་གངས་རིའི་བྲོད་དེར་མ་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཞལ་མཐོང་བ་དང་།
 གསུང་ཐོས་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རེག་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པ་ནི། ཀླུ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བགྲང་བར་མི་སྟོད་གསལ་བ་ལྟར་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བཛོད་
 པར་མི་རྣམས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་གསལ་བར་སྒྲང་ངོ་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་གཞི་ཡང་། དེ་ལྟར་བྲང་ཆེན་བགྱིས་ལྷན་པོ་དཔག་

བདེ་བ་པ་སོགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མཐར་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་བཞི་
 ལྟེ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་ཤིང་པོ་རྟ་ལོ་ (ཁྱི་ལོ་༡༧༧༧) རྟོར་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆེས་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བའི་ཆོ། འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་མདོན་དུ་མཛད་དེ། ཞག་སྐྱེ་ཅུ་
 ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ནས་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་གསལ་བར་ལྟར་རོ།
 དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཡི་མཛད་པ་མདོར་བསྟུས་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་འདི་ནི་གོང་གསལ་རྣམ་
 ཐར་ཁག་གཉིས་དང་། གསུང་འབྲུམ་གྱི་དཀར་ཆགས་དག་ལས་སྐྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་
 པར་གཟིགས་འདོད་ན་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་བཟོད་པ་ཡི།

དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།

ཆོད་ལྷན་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས།

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །

ཅེས་སྟོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱུང་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་

མེ་ལོང་།

༡༡། །དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་

རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ།

ལྷ་དབང་དབང་སྤྱག་འཕྲོག་བྱེད་གསེར་གྱི་མངལ།

ལྷ་དབང་དབང་བསྐྱར་མཁའ་ལྗིང་གྲུབ་པའི་གཙོ།

ཉི་དབང་དབང་པོའི་དབྱ་སོགས་ལྷས་ཅན་གྱིས།

སྤྱབ་དབང་དབང་སྤྱག་བརྒྱད་ལྷན་གྲུས་པས་མཆོད།

རབ་འབྱམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་གཏེར།

ལི་ཁྲིའི་མདོག་ཅན་ཉི་འོད་འཁྲུག་པའི་སྤྱ།

མཆོན་དཔེའི་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས།

ཞི་ཞིང་འཇུམ་ལྷན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདུད།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གཏིང་ཟབ་ཡངས་པའི་མཆོར།

རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ཐུང་སྒྲ་སྒྲོགས་མཛད་ཅིང་།

སེམས་ཀྱི་གདེངས་ཀ་མཁྱེན་བཙེའི་ནོར་བུས་སྤྱས།

ལྷ་སྤྱབ་ལྷ་ཡི་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད།

གྲེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རིགས་པའི་འོད་དཀར་ཅན།

མཁས་མང་རྒྱ་སྐར་དབྱས་ན་རབ་མཛེས་གིང་།

ལྷ་སྐྱབ་གསུང་རབ་ཀུན་ཏའི་གཉེན་གཅིག་ལྟ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

འཇམ་དབྱངས་གསུང་གི་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་པས།

སློ་གྲོས་འདབ་བཟང་གྲགས་པའི་དྲི་བསུང་ཅན།

གསུང་གི་སྤང་ཉིས་སློ་གསལ་བྱང་བའི་ཚོགས།

ཆོམ་མཛད་འཇམ་དཔལ་སྤྱང་པོའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྟེད་ཀུན།

རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་དབྱས་ན་འདོམས་མཛད་པས།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་བསྟེས་བྱུང་བ།

རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

ཟབ་རྒྱས་རྟོགས་པའི་ལུས་སྟོབས་མི་དམན་ཞིང་།

རིགས་པའི་ར་ངོ་ས་གསུམ་རབ་སྐྱགས་པས།

སྤྱི་ཤོལ་སྤང་པོའི་སྟོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པ།

འཇིགས་མེད་ཤེས་རབ་སང་གའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

མཐའ་བུལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ལ།

འཕྱག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དྲུ་གསལ་བའི་དོན།

འབད་བ་རྒྱང་དུས་བདེ་སྤྲུག་རྟོགས་པའི་སྤྱིར།

རབ་གསལ་མེ་ལོང་བདག་གིས་བརྩམ་པར་བྱ།

ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུར་གྱི་ཕུག་
གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏུ་ར་རྒྱ་མ།

བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲུ་བ།

རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན། མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏུ་ར་རྒྱ་མ། དེ་
བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲུ་ལོ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན།
དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་བ་རྩུ་ཙ་མ་ཡང་མེད་
པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཁྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྟེར།

གཉིས་པ་(འགྲུར་གྱི་ཕུག་)ནི།

ཙ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་(གཞུང་གི་དོན་ལ་)བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཚོན་
བཤོད། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་
ཏུ་ལ། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོར་བཤོད།

དང་པོ་(བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་མཆོད་བཟོད་)ལ་གཉིས། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་
སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ། སོ་སོར་བྱེ་ནས་བྲག་འཆལ་བཤོ།

དང་པོ་(སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཙ་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱིང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་
སྤྱིས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
གསུམ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྤྱིས་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྤྱིས།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཐུབ་དབང་ལས་སྤྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་
གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་རང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟོགས་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་)ནི།

འོན་སངས་རྒྱས་གང་ལས་འབྱུངས་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁ་
ཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་བྱས་ནས། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་
ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་བརྟན་པ་)ནི།

འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེན།

ཙ་བ།   ལྷིང་ཨེ་འི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡ །

ལྷིང་ཨེ་འི་སེམས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེང་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཙ་བར་བརྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་བྱིར་བཙེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཟུན་ཆོགས་འདིའི།

ས་བོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་རྩ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ།

ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་བྱུར་པ།

དེ་བྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟོང་ཨེ་བསྟོད་པར་བགྱི།² ༢ །

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་སྟོང་ཨེ་ལ་བསྟོད་པར་

༡ ལྷིང་ཨེ་འི་སེམས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེང་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

༢ ལོ་ཐོག་ཟུན་ཆོགས་འདིའི། ས་བོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་རྩ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ། ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་པ། རྟོགས་པའི་ལྟར།

༣ དེ་བྱིར་ཐོག་མར་སྟོང་ཨེ་བསྟོད་པར་བགྱི། རྟོགས་པའི་ལྟར།

བགྱི་འོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅེ་བ་ནི་ད་ཀྱིས་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་ནི་བར་དུ་སྟེལ་བ་ཡི་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་དང་འདྲ་ལ་མཐར་
 གདུལ་བྱས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྟོང་བའི་གནས་ལ་འབྱུང་སྟེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་
 པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་)ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྟིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ།

དང་པོ་(སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།¹

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་བ།

ཟོ་ཆུན་འཕུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

འགྲོ་ལ་སྟིང་ཇེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༢ ॥

དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་བདེན་པ་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་
 དེ་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་མིག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་
 བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས་ཟོ་ཆུན་འཕུན་པ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་འགྲོ་

¹ སྟེམ་པ་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

² དང་པོར་བདག་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། དངོས་པོ་སྟེམས་ལ་བདག་གིས་ཞེས་བརྒྱུང་བས།
 ཟོ་ཆུན་གྱུད་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

བ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིང་ཇེ་ར་བྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདྲད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟར།

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་མཐོང་བ་ཡི།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།

དཔལ་ལྷན་རྒྱབ་བྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་
 དྲག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་གིས་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟར་གཡོ་ཞིང་འཛིག་པར་
 མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་འདྲད་
 པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་རྒྱབ་བྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་གིས་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་
 ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྒྲུང་ཡང་། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་མཐོང་བའི་འགྲོ་
 བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་འདྲད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་)ལ་གཉིས། རྩའི་ས་དང་། འབྲས་
 བྱའི་སའོ།

དང་པོ་(རྩའི་ས་ལ་)གཉིས། ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་དང་། ས་བརྩ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་)ལ། བརྩ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་

’ འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྒྲོང་བར་མཐོང་བ་ཡི། རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཀླང་འདི་མི་སྤྲང་ངོ་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

བ་ལ་གསུམ། བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒྲོན་ས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤྱིང་རྒྱུ་ཅིང་།༡ ུ །

༡ བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་
བ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ།
དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཁྲགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུར་བཞག་གི། འདི་ལ་རང་གི་ངོ་
བོའི་བྱད་པར་བྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་འགྲེལ། སྟེ། བསྟན། དབྱ་མ། ༡-༢༢༥-ན།

༢ ཀ། འགྲོ་བ་དགྲོལ་བྱིར་སྤྱིང་རྒྱུ་ཅིང་གཞན་དབང་གིས། ཀྱང་དུ་བཟང་བོའི་སྒྲོན་པས་རབ་སྒྲོན་
ཞིང་། གང་གིས་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ། དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་དང་པོར་བཤྲོད།
ནག་ཆའི་འགྲུར།

ཁ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཛོལ་པར་བྱ་
བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བྱི་བར་བྱའོ། ས་ཡི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡང་ངོམས་མི་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེས་བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་འདི་ལ་
གནས་པའི་ཆོ། བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ཞེས་
པ་ནས། བརྒྱ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བྱི་
བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། པལ་ཆེན། ཁ-༡༤༢-ན།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་པས་རབ་བསྐྱེས་དགའ་བ་ལ།

རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།

འགྲོ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱང་མེའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདིའི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་སྟོང་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྷན་པའི་སེམས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྒྲོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཆན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ཇིགས་སུ་སྟེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ།

དང་པོ་(དོན་ལྡན་གྱི་མཆན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས།

༡ དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཐོབ་གྱུར་པས་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་ཞེས་བྱའི་སྤྲུལ་བསྟན་དོ།
ནག་ཚེའི་འགྲུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ། ༥ ॥

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་དམ་སེམས་བསྟན་དེ་
ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྒྲེས་པ་སྟེ།

འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ཧ ॥

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བགོད་པར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ལ་

༡ འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སྒྲེས་ཏེ། འདི་ཡིས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་པོ་སྤངས་པར་འགྱུར།
དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་རྒྱས་པའང་ཡིན།
ནག་ཚའི་འགྱུར།

༢ ཁོ་ཚོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་
དང་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་རང་འགྲེལ།
ཞེ། བསྟན། དབུ་མ། ལ་༢༢༧་བ།

གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྲོར་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར།
ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་
མང་པོ་སྦྱེས་པའི་སྤྱིར། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུ་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྣམ་
པར་གྱུར་བའང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།²

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ས་གོང་མ་གཞོན་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་
འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདིའི་ངན་འགྲོའི་ལམ་
རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤྱིར།
དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

² ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཅིང་། སོ་སོ་
སྦྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཟད་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདི་ནི་འཕགས་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ༡ ॥

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་
བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ས་དེའི་སྒྲིན་ཟད་ཅིང་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་
ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྤྱོད་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ༢

ཐུབ་དབང་གསུང་སྤྱེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་པམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ། ༣

རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་རབ་དྲུག་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་
ཅན། ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གི་

༡ འདི་ནི་འཕགས་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན། རྒྱ་ཆེའི་འགྲུར།

༢ རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་གསུང་སྤྱེས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་
རྣམས། །བསོད་ནམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་པམ་བྱས་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱ་ཆེའི་འགྲུར།

༣ རིགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཡང་སྤྱོད་མཆོག་
དུ་བྱ་བ་ནས་གན་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་སུ་རིགས་དང་ལྟན་པར་སྤྱེས་པ་དང་། དབང་གིས་ཟིལ་

གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྱིང་ཇེ་དང་
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་པམ་པར་བྱས་ཤིང་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་ནས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྐྱེད་པ་)ནི། འོ་ན།
 གང་ནས་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༥ ॥

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་
 སོན་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་ཡང་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་ཆེ་
 འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཅེ་ཅེ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནས་བའི་ཕྱིར།

གྱིས་གཞོན་དོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་
 འོན་པ་ཆེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལམ་དང་པོ་པ་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་
 རྣམ་ཆངས་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཉན་ཐོས་ལས་ཀན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་
 ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སློན་པོ་ཇི་ཙམ་དུ་
 རྣམ་ཀན་པས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ནུ་ཇི་ཙམ་དུ་རྒྱང་བ་ལ་ཡང་ཐུག་བྱ་དགོས་སོ། རྒྱལ་པོའི་
 བྱས་ཀྱང་སློན་པོ་ཀན་པོ་ལ་རིམ་གྱོར་མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཇི་ཙམ་དུ་ཀན་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་ཆངས་པའི་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གདུད་པར་བྱའོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་མེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རིགས་ཀྱི་སློ་ནས་ཟིལ་གྱི་
 གཞོན་རྒྱལ་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྟེ།
 བཀའ། པལ་ཆེན། ༡༥-༣༡-ག།

- ༡ ཀ། རིང་དུ་སོང་བའི་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། རྒྱག་ཆོའི་འགྱུར།
 ༢ ཀ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོ་མཆན་དང་ལྷན་པ་ནི་བཙས་མ་

གསུམ་པ་(ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་(ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་
པའི་སྦྱན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱན་པ། སྦྱན་པའི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱན་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ།^੧

དང་པོ་སྦྱན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།།

རང་ག་སྟེར་ལའང་གས་པར་བྱས་པ་ཡིས།།

སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར།། ༧ །

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་སྦྱན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལོངས་སྦྱོང་

ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བྱིན་གྱིས་སྦྱོན་བའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྦྱོས་རྣམ་
པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ནམ་ནར་སོན་པ་དེའི་ཆེ། རང་གི་སྦྱོའི་མཐུས་སྦྱོན་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། རང་གི་སྦྱོས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་
ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ། སྟེ། བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ-༢༣༥-ན།

^੧ བྱང་ཆུབ་རྒྱ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

^੨ རང་ག་གཏོད་ལའང་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

གཏོང་བ་ལ་སེར་སྒྲེའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ག་
སྒྲེར་བ་ལ་འང་ཆེས་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ལ་གང་ཟག་སལ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པའི་
གྲུར་ཡང་འགྲུར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་
འཐོབ་པ། ཟུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པའོ།

དང་པོ་(སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྦྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ།

ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁའུན་ནས་ཀྱང་།

ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། ༡༠ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་སྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའང་
ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་
བར་མཁའུན་ཅིང་། ཐབས་དེ་སྐབས་པར་ཡང་ཆེས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་
ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ལ་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྦྱིང་ཇེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩལ་སེམས་ཅན།

རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས།

སྤྱག་བསུལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱན་ལས་འབྱུང་། ༡༡ །

མེ་དགོས་ཏེ། སྤང་ཐེ་དམན་ཞིང་ཤིན་དུ་རྩལ་པའི་སེམས་ཅན་རང་དོན་ལྟར་ལེན་པ་
ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས་སྤྱག་བསུལ་ཉེ་
བར་ཞི་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱན་པས་ལྷང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། འདི་ཡང་སྤྱན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ།

འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་དང་འཕྲད་ལྟར་དུ་འཛོལ།

དེ་ནས་སྤྱིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འབྱུང་། ༡༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་པས་ལྷང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་སྟེ། ཉེན་དམན་པས་སྤྱན་པ་
གཏོང་བ་འདི་ཡང་སྤྱན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པ་
ལྟར་དུ་ཐོབ་ལ་དེ་ནས་འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོས་ཆོས་བསྐྱན་པ་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་སྤྱིད་
པའི་རྒྱན་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་འཕགས་པ་དང་ཕྲད་པ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཞི་བ་
ལྷང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར།

༡ གྱུར་ རྒྱག་ཆོའི་འབྱུང་།

༢ ཀྱི་ རྒྱག་ཆོའི་འབྱུང་།

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་)ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆོ་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་
སྦྱག་བསུལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་བཤོ།

དང་པོ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།

སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ།

འགྲོ་ལ་ཕན་པ་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་ལ་གུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཕ་
རོལ་བོ་ཆོས་པ་མཐོང་བ་ན་སྦྱིན་འབྲས་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་བཅུ་བདག་བཅུ་བདག་མ་ཡིན་གཤམ་

དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན།^༡ ༡༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་
དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྦྱིན་པས་འདྲན་པ་དེའི་ཕྱིར།

༡ སྦྱང་ཇེ་ཅན་དང་སྦྱང་ཇེ་མེད་ལ་ཡང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ གཏམ་ཉིད་ཙ་བར་འདོད། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཆོ་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ་)ནི། འོ་ན་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམས་ལས།

རྒྱལ་སྤྲུལ་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་མས་ལ།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས་༥ ༡༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་བྱང་སེམས་ལ་བདེ་བ་
ཉན་རང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་སྟག་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་
མི་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་བསམ་པ་ལས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་བདེ་བ་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ན་མས་ལ་ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་པ་
མིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྒྲིན་པ་ལ་སྟག་བསྐྱུལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་)ནི། འོ་ན་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ལུས་གཏོང་བ་ལ་སྟག་བསྐྱུལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྟག་བསྐྱུལ་གྱིས།

གཞན་དག་ན་མས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།

སྟག་བསྐྱུལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ།

དེ་གཅད་བྱ་སྤྱིར་སྤྱིར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་མ། ༡༣ ॥

བྱང་སེམས་འཕགས་བ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་ལ། བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཡང་ལུས་གཏོང་བ་ལ་འཕྱུག་སྟེ། ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་བའི་བདག་གི་
སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གིས་རིག་བ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དག་རྣམས་
ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བཅད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱིར་དུ་བཙོན་འགྲུས་
བཙོན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་(སྤྱིན་པའི་ཕར་སྤྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་བ་)ནི།

ཙ་བ།   སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་བོས་སྟོང་།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་སྤྱིན་ཞེས་བྱ།

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྟེས་བྱུར་པས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་སྤྱིན་ཅེས་བསྟན། ༡༤ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་པའི་ཕར་སྤྱིན་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པ་དེ་སྤྱིན་
བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་གཏོང་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པས་ཟིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྱིན་
པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྟེས་པར་བྱུར་པས་བཅེངས་པའི་སྤྱིན་
པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

༡ བཅད་པ་བྱ་སྤྱིར་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། རྟག་ཚིམ་འགྲུས།

༢ ཅེས་ རྟག་ཚིམ་འགྲུས།

གསུམ་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱར་པའི་།

དགའ་བ་འདི་ནི་མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ་།

ཐུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ་། ༡༧ །

ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ཆེ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་
གནས་ཏེ། རྒྱ་བ་དེ་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་རང་གང་ལ་གནས་པའི་ནམ་
མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཐུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་
ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྲུལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་རང་གི་དམ་པའི་རྟེན་ས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་
ཆགས་པ་མཛེས་པ་རྟེན་པར་གྱར་པ་དང་མཐོང་སྤང་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྲིར་རོ།

༡ དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་ རྟེན་ཆའི་འགྲུར།

༢ འོད་ཆགས་མཛེས་གྱར་པའི། རྟེན་ཆའི་འགྲུར།

༣ ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཕྲུག་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། ཞེས་ས་
དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ།
ས་བརྩ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། སལ་ཆེན། ༡-༡༤-བ།

༤ མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་བཞིན། རྟེན་ཆའི་འགྲུར།

༥ ཐུན་སྟུག་ རྟེན་ཆའི་འགྲུར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལྟོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་དགོངས་པ་རབ་རྟུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་བཞི། ॥

---

༡ རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལྟོ།
ནག་ཚེའི་འགྲུང།

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།

ས་འདིར་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་
བསྟན་པ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ། ཚུལ་
བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་)ལ་བཞི།

ས་འདིར་ཚུལ་བྱིམས་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྱིམས་ལྟག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་
བྱིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་ཚུལ་བྱིམས་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། དེ་ཚུལ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་ཕྱིར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིམས་དྲི་མ་སྤངས།

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཚོས་ཅན། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་
ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པས། ཡོན་ཏན་དག་པ་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཚུལ་བྲིམས་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་ཇི་ལྟར་ལྟན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།

དམ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད། ༡ ॥

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་ལྟན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་དག་པར་གྱུར་པས་དམ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་ལྟག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

དག་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་གསོག་པ་ས་དང་པོ་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དག་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་།

དེ་ལ་སྐྱགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།

སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་ཏུ་ནམ་དག་དེ།^༡

ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་ནམ་མཇེས། ༢ ॥

ཡོད་མོད། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་ལྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་ལས་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་ཁྱོད་ལ་སྐྱགས་ཏེ་

༡ བརྩ་ཆར་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ བརྩ་ཆར་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ རྟག་པར་སྟེ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

ཤིན་ཏུ་ཕུལ་ཏུ་བྱང་བར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་ནྟམ་པར་དག་
བའི་ས་གནིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཀའི་ཁྱ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པའི་ཞི་བ་དང་ལམ་མེར་གསལ་བའི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་
གིས་ནྟམ་པར་མཛེས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཚུལ་བྱིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དག་མི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།

གནིས་སྟོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ༢ ॥

ས་གནིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་འཁོར་
གསུམ་ཆར་ལའང་མཐའ་གནིས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ནྟམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་
ཚུལ་བྱིམས་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་མི་སྟོང་ན་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ནི་
ཚུལ་བྱིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

གནིས་པ་(ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བསྟན་པ་)ལ་ལྟ།

སྟོན་འབྲས་བཏེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྟོན་འབྲས་

༡ གལ་ཏེ་འདི་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་ནྟམ་དག་པར། མཐོང་ན་དེས་དེ་ཚུལ་བྱིམས་
འཆལ་བ་ཡིན། ཞེས་ནག་ཆོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་སོ། དགོངས་པ་རབ་གསལ།
ཤེས་དག་ལྟན་སྟེ་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣ གོག་གུངས་ ༤༧ ན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

བར་མ་ཆད་དུ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་
ལས་ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་བ། སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན།
མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱགས་པའོ།

དང་པོ་(སྟོན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྟོན་པས་ཡོངས་སྟོད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་།¹

སྟེ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་ལ་རྟེན་པས་འབྱུང་།²

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་འདོད་པས་ཚུལ་བྱིམས་
བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། སྟེ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྟེན་པས་བར་གྱུར་ན་སྟོན་པས་ཡོངས་སྟོད་
དག་ནི་འགྲོ་བ་ངན་པའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟོན་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྟེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།

ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྟོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། ལ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོངས་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་
ལས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོན་ན་སྟོན་
པ་བཏང་བའི་སྟེད་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོའི་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་གང་
ཟག་དེ་ལ་ཡོངས་སྟོད་རེ་ཤིག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

1 སྟོན་པས་ཡོངས་སྟོད་ལྟན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྱུང་། རག་ཆོའི་འགྱུར།

2 རྒྱུ་ལ་རྟེན་པས་བར་གྱུར་ན། རག་ཆོའི་འགྱུར།

3 བསྟེད་བཅས་ཙ་བ་ཡོངས་སུ་ རག་ཆོའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་རྙེད་དཀའ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཆེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།
               གཤམ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
               གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་པ།
               དེ་ལས་སྤྱི་ནས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར།^༡ ཡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མིན་གནས་པ་འདི་གཤམ་ཏེ་བདག་ངན་སོང་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་སྤྱི་ནས་ཐབས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་(སྤྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
               ཚུལ་བྱིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།
               ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྱིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན།
               འབྲས་བུ་ཉིད་སྟོང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཨ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་

༡ དེ་ཆེ་འདི་དག རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ དེ་ཆེ་དེ་ནས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འགྱུར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཏན་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་དུ་ནམ་བར་འཕེལ་ན་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཆད་པ་མེད་པར་
འབྲུང་བར་འབྲུང་ལ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་མཐའ་ན་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་པ། སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་ནམས་དང་གསུང་སྤྱོས་དང་།

རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་ནམས་དང་།

རྒྱལ་སྤྱས་ནམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།

མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ལས་གཞན་མེད། ༡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་ནམས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། གསུང་སྤྱོས་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རང་རྒྱལ་ནམས་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་ནམས་ཀྱི་
ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཚུལ་བྱིས་
དེ་སྤྱོད་འབྲས་བུ་འགྲོའི་ཉེན་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་
མི་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་མི་མཐུན་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་པ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་།

བཀྲ་ཤིས་ན་ནག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞིན།

༡ རང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ནག་ཚོའི་འབྲུར།

༢ མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ནག་ཚོའི་འབྲུར།

༣ ངེས་ལེགས་རྒྱ་ནི་ ནག་ཚོའི་འབྲུར།

༤ བཀྲ་ཤིས་ནག་ ནག་ཚོའི་འབྲུར།

དེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།

དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༥ །

དེ་ལྟར་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་
བྲིམས་དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མི་འདོད་དེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་
དག་པའི་དབང་དྲུག་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་པ་དང་། བག་ཤིས་པ་བག་མི་ཤིས་པའི་རྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་
བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་(ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ།

གསུམ་དྲུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྲིམས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བཤད།

གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱོད་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༦ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། གང་ཟླ་
གང་གིས་སྤྱོད་བྱེད་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དྲུ་བདེན་
པར་དམིགས་པས་བཅེངས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
ཞེས་བཤད་ལ་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒྲོན་མ་མཚུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་སྤྲུལ་སྒྲོ་བ་ལས་བྱུང་སྤྲིན་མིན་སྤྲིན་པ་ཡི།²

དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།^{3*}

སྒྲོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་བའི་འདྲ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།³

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།⁴ ༡༠ ॥

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་བའི་འདྲ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདྲ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲིན་པ་འཁོར་བ་པ་མིན་ཡང་སྤྲིན་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྒྲིང་བཞིན་དབང་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། ॥⁵

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། ॥

² སྤྲིན་མིན་སྤྲིན་པའི་དཔལ་གྱུར་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

³ སྒྲོ་བ་ལས་བྱུང་དྲི་བྲལ་དྲི་མེད་པ། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

^{*} གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པའོ། ས་བཅུ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། བལ་ཆེན། ༣-༡༦༢- ན།

³ འདི་ཡང་སྒྲོན་ཀའི་སྒྲོ་བའི་འདྲ་ནི་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

⁴ གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

⁵ དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

ས་གསུམ་པ་འདྲ་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འདྲ་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། བར་སྤྱན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་
ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག་)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེགས་པའི་མེའི།^१

འདྲ་འབྱུང་གྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།^२

འདྲ་བྱེད་པ་སྟེ་^३བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་པོ་ལ།

དེ་ཆོ་ཉི་ལྟར་^༤ཟངས་འདྲའི་སྤྲུལ་བ་འབྱུང་། ༡ །

ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། འདྲ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སྤྲང་གི་ཤེས་བྱའི་
བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འདྲ་འབྱུང་བའི་གྱིར། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་
དེའི་ཆོ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྲུལ་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བྱད་
པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་ཆར་ཁའི་དུས་ལྟར་ཟངས་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་བ་འབྱུང་
བའི་གྱིར།

---

१ བསྐྱེགས་པའི་མེ། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

२ གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

३ འདྲ་བྱེད་པ་དེ་ རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

༤ དེ་ཆོ་ཉི་འདྲ་ རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

གཉིས་པ་(ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་)བཞི།

ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བཟོད་
པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་(ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུག་པ་འགའ་ཡི་དེའི།
ལྷས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།²
སྒང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།
བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྟེ། ༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁོང་
ཁྱོད་པའི་གནས་མིན་ཀྱང་རྒྱད་འབྲུག་པ་འགའ་ཡིས་བྱང་སེམས་དེའི་ལྷས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་
པ་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་སྒང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་བཟོད་
པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཙ་བ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ།³
གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆེ་ཇི་ལྟར་གཙོད།

2 འབྲུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས། རྒྱག་ཆོའི་འགྱུར།

2 དེ་ཡི་ལྷས་ལ་རྩས་པ་དང་བཅས་ཤ། སྒང་རེ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་། གཙོད་བྱེད་དེ་
ལ་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྟེ། རྒྱག་ཆོའི་འགྱུར།

3 བདག་མེད་ལྟ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡིས། གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་པས། གང་
ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།
རྒྱག་ཆོའི་འགྱུར།

གང་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱན་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།

མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ༣ །

གང་གི་སྤྱིར་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་
ཞིག་གང་གིས་དུས་གང་གི་ཆེ་ཆུལ་ཇི་ལྟར་གཙོད་པའི་ཆོས་ཀྱན་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆུལ་)ལ་གཉིས།

ཁོང་ཁྱོད་བར་བྱ་མི་རིགས་པ། བཟོད་པ་བསྟན་རིགས་པའོ།

དང་པོ་(ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་)ལ་བཞི།

དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ། བྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་
འདོད་པ་དང་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ། སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགོ་
བ་འཛོམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྦྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་
ཁྱོད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན།^༡

དེ་ལ་བཀོན་པས་^༢བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི།

^༡ གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༢ དེ་ལ་བཀོན་པས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་པ་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ལ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དགྲ་བོ་དེ་ལ་བཀོན་པ་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞོད་པ་བྱས་པས་དེའི་ལན་དུ་
དགྲ་བོ་དེར་བཀོན་ན་དེ་ལ་བཀོན་པས་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་སྟོག་ཅིང་།
ཁོང་ཁྱོས་ནམ་སྟོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱིས་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྟོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་།

ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ།

གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྟག་བསྐལ་ཕྱིར།

ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱས། ༥ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞན་ལ་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྟག་བསྐལ་འདིར་
སྤྱོད་བ་ལས་ལྟག་པ་ཕྱིར་ཡང་སྟག་བསྐལ་གྱི་ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱེད་
པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགྲས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དེ་སྟོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ཁྱོ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ དེ་ཕྱིར་དེ་དགོན་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

༢ སྟོན་བྱས་མི་དགེའི་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

༣ ཟད་བྱེད་བརྗོད་པར་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

ལ གཞན་ལ་གཞོད་དང་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

ཎ ཇི་ལྟར་འབྲིད་པར་བྱེད། ནག་ཚའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(སྐར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་པར་མི་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་རྒྱལ་སྐུས་ནམས་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས།

སྦྱིན་དང་བྱིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར།¹

བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛམས་དེ་ཡི་བྱིར།

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྦྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༦ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། དགེ་ཙ་འཛམས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱིག་པ་
སྦྱོབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རྒྱལ་སྐུས་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྐུས་
ནམས་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས་སྦྱིན་པ་དང་རྩལ་བྱིམས་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་
བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛམས་པ་དེའི་བྱིར།

བཞི་པ་(མི་བཟོད་པའི་སྦྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་གསལ་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་སྦྱག་གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི།²

རྩལ་དང་རྩལ་མིན་ཤེས་པའི་³རྣམ་དབྱེད་འབྲེག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྦྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྦྱར་བར་བྱེད།⁴

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། ཁོང་ཁྱོད་གསལ་རིགས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་ཡིས་མི་སྦྱག་པའི་
གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི་བ་དང་། རྩལ་དང་རྩལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་

¹ སྦྱིན་དང་རྩལ་བྱིམས་བསྐྱལ་པ་བྱེད་པ་བརྒྱར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² མི་སྦྱག་གཞུགས་བྱེད་དམ་པ་མིན་པར་བྱིད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ རིགས་དང་མི་རིགས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

⁴ སྦྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྦྱར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷུང་དུ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཟོད་པ་བསྐྱེན་རིགས་པ་)ནི།

ཁྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བཟོད་པས་བཤད་ཟེན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ།^१ ཡ ॥

བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།^२

ཕངས་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།

མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།

ལྟ་མིའི་སྐྱེ་དང་སྒྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།^३ ཡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་བྱེད་དེ། བཟོད་པས་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་ཕངས་པ་དང་།
ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཤི་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་ལྟ་མིར་སྐྱེ་
བ་དང་སྒྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་བྱལ་སྤྲུལ་གྱིས།

ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།

མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

^१ དང་འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། རྣམ་ཚིའི་འགྱུར།

^२ མཛེས་ཤིང་དམ་པའི་སྐྱེ་བོས་འདྲོད་པ་དང་། རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་ལ་མཁས་འགྱུར་ཞིང་།
འདི་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་མི་དག་ཏུ་སྐྱེ། རྣམ་ཚིའི་འགྱུར།

^३ མི་བཟོད་སྤངས་པས་ རྣམ་ཚིའི་འགྱུར།

བསྟན་པའི་བཟོད་པ་རྟག་དུ་སྦྱར་བསྟན་བྱ།¹ ཅ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོས་ཁྱོ་བའི་སྐྱོན་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཡོན་
ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ་མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྟན་པའི་
བཟོད་པ་རྟག་དུ་སྦྱར་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོ་དེ་ཉིས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་དང་།
བཟོད་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་ག། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཏོས་ཀྱང་།

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ།

དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་ད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན།² ༡༠ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་བཏོས་ཀྱང་བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་
དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན་བཟོད་པ་དེ་ནི་ད་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་གསུམ་
དུ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མེད་ན་བཟོད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

¹ རྟག་དུ་བསྟན་པར་བྱ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

² ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་གསུངས། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

བཞི་པ་(ས་འདྲིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱི་བསམ་གཏན་མངོན་གྲེས་དང་།¹

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར། ༡༡ ॥

ས་གསུམ་པ་དེར་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་མངོན་གྲེས་དག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྦྱོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་)ནི།

ཙ་བ།   སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ།²

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས།

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།

སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱ་ཡི་རྒྱ། ༡༢ ॥

1   ས་དེར་བསམ་གཏན་མངོན་གྲེས་འབྱུང་འགྱུར་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

2   དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

སྤྱན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་པར་སྤྱན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བལ་མོ་ཆེར་བདེ་
བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་ཏེ། བྱིམ་པས་བསྐྱབས་སྤྱོད་པའི་པར་སྤྱན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་སྤྱི་ཉིད་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྐྱབ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།

རང་གཏོགས་ཐུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས།

འགྲོ་བའི་ཐུན་བ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མངོན་པར་འདོད།

ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འགྱུར། ༡༢ ॥

རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པོ་འོད་བྱེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན།
རང་གཞན་གྱི་ཐུན་བ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཐུན་བ་རྣམས་དང་པོར་
ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས་འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་བ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་
མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པོ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན།
གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲོན་ལྡན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། བཟོད་པ་ལྷག་པར་གོམས་ཤིང་སྤྲིང་ཇེས་རྒྱུད་སྦྱུམ་པའི་ཕྱིར།

༡ རྒྱལ་སྤྱས་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། རང་རྒྱུད་ཐུན་བ་དང་པོར་བསལ་བྱས་ནས། འགྲོ་བའི་
ཐུན་བ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། ས་འདིར་རྫོ་བར་ གན་ཆའི་འགྱུར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལོ།། ॥’

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དྲུག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པ་ལོ།། ॥

---

༡ ཀ) འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་གསུམ་
པ་ལོ།། ཞེས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་གསུངས་སོ།། ས་བཙུ་པའི་མདོ། ལྟེ། བཀའ་ལྔ་པ་ལ་
ཆེན། ལ-༢༠༡-བ།

ཁ) འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལོ།། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

ས་བཞི་པ་འདྲ་ཕྱོད་བཤུ་བ།

ས་བཞི་པ་འདྲ་ཕྱོད་བཤུ་བ་ལ་གསུམ།

ས་འདིར་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་ཆོག་སྤངས་པའི་བྱུང་བར་རོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་།

བསོད་ནམས་སློ་བྱོས་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་གྱུ།

བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི།

ས་དེ་བཞི་པ་འདྲ་ནི་འཕྲོ་བའོ། ༡ །

བཙོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་དང་སློ་བྱོས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་གྱུ་ཡིན་
ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་མ་
ཐོབ་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དེ་བཞི་པ་
འདྲ་ནི་འཕྲོ་བ་ཆོས་ཅན། བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་གྱུར་
གྱུར་པའི་བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་ཆེས་འབར་བར་གྱུར་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སའི་ངེས་ཆོག་)ནི།

ཙ་བ། དེར་ནི་བདེར་གསེགས་སྤངས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི།

---

༡ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ ས་དེ་འདྲ་འཕྲོ་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནག་ཆོའི་འགྲུར།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལས་སྦྱོར་བའི།

སྤང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པ་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་བདེ་གསེགས་སྤང་བ་ལ་ལྷོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སོ་བདུན་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཟངས་འོད་ལྷ་བྱ་ལས་ལྷག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤངས་པའི་བྱང་པར་)ནི།

ཙ་བ། རང་དྲུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ༡ །

ས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ངོས་སྤང་བྱི་རང་སྟེ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། ༢ །

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

༡ དེ་ལྟར་ས་མཆོག་བཞི་པ་འདི། རྣམ་དག་དག་པའི་སྤྱོད་ལྷན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྷན་ལ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤང་བ་སྤྱོད་ལས་སྤང་བ་ལྷན་ཏེ། འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པའོ། ཞེས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ས་བཅུ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། སལ་ཆེན། ལ ༣༡༡ ན།

༢ བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ རྣམ་ཆའི་འགྲུར།

༣ འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། རྣམ་ཆའི་འགྲུར།

ས་ལྷ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ།

ས་ལྷ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

སའི་ངེས་ཚིག། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ལོ།

དང་པོ་(སའི་ངེས་ཚིག་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།

སྤྱང་དཀའི་ས་ལ་ཕམ་བར་རྟུས་མ་ཡི།^༡

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དེ་ལ་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱང་དཀའི་ས་ལས་
ཕམ་བར་རྟུས་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་)ནི།

ཙ་བ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོབ། ༡ །

ས་ལྷ་པ་བ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་ལྷག་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གིས་
གཏན་ནས་མི་རྗེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར།

---

༡ སྤྱང་དཀའི་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་འཕམ་བར་རྟུས་པ་
མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

(ས་ལྷ་པ་བ་)ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ཕྱ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་
ཏེ། སློ་བཟང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་སློ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་དགོས་པ་ལའང་
ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའི་བཤད་པའོ། ॥

---

༡ སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའོ། ཅག་ཆོའི་འགྲུར།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་གྱུར་པ།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
བསྟན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་གས་པ། རྟེན་འབྱུང་ག་ཟེགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། སའི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མངོན་དྲ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལ་མངོན་སྟོགས་ཤིང་།

འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།

ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ །

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དྲ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཚས་
ཅན། འགོག་པའི་སྟོན་ས་མཐུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་གནས་པས་སོ། ས་དྲུག་པ་ཚས་ཅན། མངོན་དྲ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྟོན་ས་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དྲ་

༡ ཀ) རྟེན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། རྟག་ཚིག་འགྱུར།

ཁ) རང་འབྲེལ་ལྟར་ན། དེ་རྟེན་འབྱུང་བའི་ ཞེས་གསལ།

མཐོང་ཞིང་བདེན་བཞི་ལ་མཁའ་ས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོག་ས་ཀུན་བདེ་སྤྲུག་ཏུ།

མིག་ལྡན་སྤྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྤྲོས།

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ།² ༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སར་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ཤེར་སྤྱོད་ལ་རག་
ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོག་ས་ཀུན་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་མིག་ལྡན་སྤྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་
པའི་ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྲོ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལྟ་
བའི་མིག་ཉམས་པའི་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། ཟུང་དོན་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ། ཟུང་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོད་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་
ཚུལ། སྒྲོད་ལྡན་ལ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པ། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ།

2 ཀ) ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ཁ) རང་འགྲེལ་དུ་འདེད། “ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་” ཞེས་གསལ།

3 རྒྱལ་བར་བྲིད། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

དང་པོ་(ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི།

ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདྲི་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
སེམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་དགར་འཆད་
པར་མི་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།

ལྷང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལས།

ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལྷགས་བཞིན་བརྟོད་པར་བྱ། ༡ ॥

དཔལ་ལྷན་སྐྱ་བ་བྲགས་པ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་པའི་ལྷགས་བཞིན་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་བ་
དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྩད་ནས་
ལྷང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པས་ནའོ།

གཉིས་པ་(ཟབ་དོན་བཤད་པའི་སྟོད་དོས་གཟུང་བ་)ནི།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་སྟོད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

༡ དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

ཙ་བ། སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྣང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས།¹

ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བསྐྱན་ཞིང་།²

ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། ུ ॥

དེ་ལ་ཧྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།³

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱན་པའི་སྣང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱན་པར་བྱ།

སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྣང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས་ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་འབྱུང་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མས་མིག་བསྐྱན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་
བསྐྱན་པར་བྱ། ཉེ་བོ་ན་ཉིད་བསྐྱན་པའི་སྣང་ནི་ཁྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཧྲོ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་དོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར།
གསུམ་པ་(དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ་ ॥

¹ སྤྱེ་བ་ཉིད་ནའང་སྣང་ཉིད་ཐོས། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

² ནང་དུ་དགའ་བ་ རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

³ མཆི་མས་མིག་གང་ཞིང་། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

⁴ བྱུང་ཚུལ་ས་བོན་ཡོད། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

⁵ དེ་ཉིད་བསྐྱན་པའི་ རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

⁶ དེ་ལ་དོན་དམ་ རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

⁷ དེ་ལ་དེ་རྒྱུ་ རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

རྟག་དུ་ཚུལ་བྱིས་ཡང་དག་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།

སྤྱན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱིང་ཇི་བསྟན་པར་བྱེད།²

གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ནིང་བསྟན་པ་དེའི་ཇིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིང་ནིང་གི་ལྟ་བ་སྟེ་བ་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟག་དུ་
 ཚུལ་བྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ལ་སྤྱིང་ནིང་བསྟན་པ་ལ་མི་
 ཐོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱིང་ནིང་གི་ལྟ་བ་སྟེ་ཇིས་ཟེན་པ་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤེས་ནས་སྤྱིང་ཇི་བསྟན་པར་བྱེད་ལ།

ཙ་བ། བཟོད་པ་སྒྲོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བ་བྱང་རྒྱུ་དུ།³

འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། ཨ །

རྫོགས་པའི་⁴ བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲས་པར་བྱེད།

འཕཇ་པ་རྣམས་དགེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་
 མེད་དེའི་དགོ་བ་བྱང་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། སྤྱིང་ནིང་སྤྱན་པའི་རྫོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

² ཚུལ་བྱིས་སྒྲངས་ནས་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

³ སྤྱན་པ་གཏོང་ཞིང་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

⁴ ༡) བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཞིང་དགོ་བ་བྱང་རྒྱུ་དུ། རྟག་ཆའི་འགྱུར། (ཁ) རང་འགྲེལ་ནང་།
 “དེ་ཡི་དགོ་བ་” ཞེས་གསལ།

⁵ འགྲོ་བ་དགྲོལ་ཕྱིར་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

⁶ “རྫོགས་པའི་” ཞེས་མི་གསལ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

བཞི་པ་ (སྔོང་ལྷན་ལ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི།

དེམ་གྲིས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཛོལ་འགྱུར་བས།

དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཕམ་འདི་མཉན་པར་གྲིས། ༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཟབ་མའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྲིས་ཞེས་བསྐྱལ་རིགས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི་དེམ་གྲིས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཛོལ་པར་འགྱུར་བས་སོ།

ལྷ་པ་(དེ་ནི་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་རྩལ་)ལ་གཉིས། སྔོང་ནི་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། སྔོང་ནི་དེ་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྔོང་ནི་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ། ཉེན་བྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བཞག་པ། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱར་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

༡ རྩལ་ལ་མཁས་པས་ནི། རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༢ དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པས་ རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༣ དེ་དོན་གཉེར་བས་ རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

དང་པོ་(དམ་བཅའ་བཞག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཞིག་།
གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།།

སྤྱ་གུ་དེ་ནི་ཚུལ་ཅན། བདག་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཞིག་འབྱུང་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་
ཞིང་ཏུ་མེད་པར་ནི་སྤྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་
པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྤྱབ་ཐེད་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། བདག་སྤྱེ། གཞན་སྤྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱེ་བ།
ཏུ་མེད་ལས་སྤྱེ་བ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(བདག་སྤྱེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ།
ཙ་ཤེའི་རིགས་པས་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་
དགག་ འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་ཏུ་ལས་སྤྱེ་
བ་དགག་པ། ཏུ་འབྲས་ངོ་མོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(རང་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་ཏུ་ལས་སྤྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ངོ་མོ་གཅིག་པའི་ཏུ་

༡ གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ གཉིས་ཀ་ལས་མིན་ཏུ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དྲ་ཐལ་བ། དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེའི་ཉིས་སྤྱང་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དྲ་ཐལ་བ་)ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱ་གྲ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།?

སྤྱ་གྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་
པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དྲུས་ན་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཉིད། ༥ ॥

སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འབྱུར་ན་ནི།?

སྤྱ་གྲ་ལ་སོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འབྱུར་ཞིང་།?

ས་བོན་གྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དྲ་འབྱུར།?

༡ ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

༢ སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཉིད། སྐྱེས་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ན་
ནི། ཞེས་ཆོག་སྤྱི་གོ་བསྐྱོག་སྟེ་གསུངས་སོ། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

༣ སྤྱ་གྲ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

༤ ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དྲ་འབྱུར། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

མུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ས་
བོན་གྱི་དུས་ན་སྐྱེས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རིགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་གུ་ལ་སོགས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་འདབས་ནས་སྤྱོད་པའི་
མཐར་ཐུག་པར་རབ་དྲུག་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོགས་སྡེ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེའི་ཉེས་སྦྱང་དགག་པ་)ནི།

སྦྱོན་མེད་དེ། རྩ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ས་བོན་སྦྱང་རྩ་ལུང་བྱེད་ཅིང་མུ་གུ་སྦྱོད་ལ། མུ་
གུ་དེ་ཡང་ས་བོན་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱེ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།¹ ཅ །

མུ་གུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩ་འབྲས་རྩ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།²

ཁ་དོག་རྩ་ལུང་སྦྱོན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།³

¹ རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² གྱི་ལས་མུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། མུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་
ལས་ཐ་དད་པའི་མུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་དང་སྦྲིན་པའི་ཐ་
དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་མུག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༠ །

གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་ས་བོན་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན་མུ་གུའི་ངོ་བོར་
འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་མུ་གུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་དེའི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་མུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།

ས་བོན་བཞིན་དུ་མུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པ་འཇ།

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།

དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་སྤྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤང་། ༡༡ །

༡ གལ་ཏེ་རང་གི་སྤར་གྱི་ངོ་བོ་ཡངས་བཏང་ནས། གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན།
ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ གལ་ཏེ་ས་བོན་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ མུ་གུ་བཟུང་དུ་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ དེ་ཡི་སྤར་ན་དེ་དག་གཅིག་པར་ཁས་མི་སྤང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

གྲངས་ཅན་ཚོས་ཅན། ས་སྤྱག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཁས་མི་སྒྲང་སྟེ། གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤྱ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཡིན་ན། ས་སྤྱག་དེ་དག་
 གཅིག་པས་སྤྱ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་བཞིན་དུ་སྤྱ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཟུང་དུ་མེད་པའམ།
 ཡང་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱ་གུ་འདི་བཞིན་དུ་ས་བོན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་སྤྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།²

ས་སྤྱག་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་སྤྱ་ས་བོན་ཞིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱ་གུ་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དྲུག་བཏགས་པ་འདི།³

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།⁴ 22 ॥

² ན་ཡང་འབྲས་བུ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་མེད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

⁴ འབྱུང་ཞེས་བཏགས་པ་འདི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

⁵ དུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་འདི་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩ་ཤེད་རིགས་པས་དགག་པ་)ནི།

རྩ་བ། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་^༡བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་^༢འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།

གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་^༣བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤང་བར་།

བྱ་མིན་ཁྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱིར་རོ།^༤ ༡༢ །

མུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རྩ་ཤེད་ལས།^༥ ཁྱ་ཆེར་བཤད་
པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཚུགས་སྐྱིར་དགག་

^༡ བདག་སྐྱེས་འདོད་ན་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༢ ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་དུ་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༣ གཅིག་ཉིད་མིན་པས་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༤ ཉེས་པར་འགྱུར་གྱིར་རོ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༥ ཁྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་དུ། ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཁྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་
ན། བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དུ་འགྱུར། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་ནི་ལྷ་པ།
སྤེ་བསྟན། དབྱ་མ། ཅ། ༡༢-ན།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།^༡ ༡༧ །

འོན་མེ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལྟེ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ཉིས་སྤྱང་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཉིས་སྤྱང་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཉིས་སྤྱང་)ནི།

ཙ་བ། རབ་དྲུ་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བཟོད་ཅིང་།

གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་འབྲས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།

རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར།^༢

ས་ལུང་ལྷ་གྲ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྷ་མིན་ཞེ་ན།^༣ ༡༨ །

^༡ ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༢ སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ཀྱན་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༣ གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༤ རྒྱད་གཅིག་ཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༥ སོགས་པ་དེ་ལྷ་མིན་ཞེ་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

རྒྱལ་རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནས་པ་དེའི་སྤྱིར་འབྲས་བྱར་ངས་པར་བཟོད་ཅིང་། གང་ཞིག་
 འབྲས་བྱ་དེ་སྦྱོད་ནས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་འབྲས་བྱའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་ནས་ལ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་དེ་རང་དང་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་སྦྱོད་བར་བྱེད་བ་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་སྦྱོ་བ་དེའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ག། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གྲ་ཀ་ལ་སོགས།

ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་སྦྱོད་བར་བྱེད་བར་འདོད་མིན་ནས་ལྟན་མིན།

རྒྱད་གཅིག་ཁོངས་སྤྱ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནི་དེ་བཞིན།

ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ནི་དེ་སྤྱིར་། ༡༩ ॥

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གྲ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་སྦྱོད་བར་བྱེད་
 བར་འདོད་པ་མིན། དེ་སྦྱོད་བའི་ནས་ལྟན་མིན། དེ་དང་རྒྱ་གཅིག་གི་ཁོངས་སྤྱ་གཏོགས་
 པ་མིན། དེའི་རིགས་འདྲ་བ་སྤྲ་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་
 བའི་སྤྱིར་ཞེས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་ཆོས་ཙན། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་
 དེའི་སྦྱོད་བྱེད་སོགས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ནི་ད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་སྤྱ་སྤྱི་བ་ལ་གཞན་སྦྱོ་དགག་
 དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྦྱོ་དགག་པའོ།

༡ རྒྱས་པ་མེད་དང་རྒྱད་གཅིག་མིན་དང་འདྲ་བ་མིན་པ་དག། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་སྦྱོད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་
 བས་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་ནི་དཀར་དེ་བཞིན་ནི་དེ་གཞན་ནི་དེ་སྤྱིར། རྟག་ཚིམ་འབྲས།

དང་པོ་(རྩ་འབྲས་ལྷ་མྱེ་བ་ལ་གཞན་སྦྱོར་གསལ་བ་)ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྦྱོང་གཉིས།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

རྩ་བ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་ནི་ད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ནི་དུ་ག་ལ་འགྱུར།¹

དེས་ན་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྦྱོར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས།²

གཞན་ལས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱས།³ ཁ ॥

ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱས་ཤིག་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ནི་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གཞན་ལྷ་གྲུ་ནི་ད་མེད་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩོད་སྦྱོང་)ནི།

རྩ་བ། རི་ལྡར་སྒང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག།⁴

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

1 ས་བོན་དུས་མཉམ་ རྣལ་ཆེན་འགྱུར།

2 གཞན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། རྣལ་ཆེན་འགྱུར།

3 ལས་སྦྱོར་འགྲུབ་མིན་པས། རྣལ་ཆེན་འགྱུར།

4 གཞན་ལས་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་བཏང་བར་བྱས། རྣལ་ཆེན་འགྱུར།

5 མཐོ་དང་དམའ་བ་དག། རྣལ་ཆེན་འགྱུར།

6 མ་ཡིན་མིན་པར་ རྣལ་ཆེན་འགྱུར།

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་
མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྦྱ་གྲ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་དག་གི་
སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པས་ས་སྦྱ་གྲ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན།¹ ༡༥ །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་སྦྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྦྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ།²

དེ་ཆེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བྱར་ན་སྤང་དང་³མཚུངས་པ་ཡིན།

ས་སྦྱ་གྲ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བྱར་ནི་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་
སྤང་གི་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ས་སྦྱ་གྲ་འདིར་དུས་གཅིག་དུ་
མེད་པས་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སྦྱ་གྲ་སྐྱེ་
བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྦྱོགས་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞིང་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་
འཇིག་པ་ལ་སྦྱོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

¹ བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དག་གིས་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

² གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

³ གལ་ཏེ་ ཞེས་པ་མི་གསལ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

⁴ འཇིག་ལ་སྦྱོགས་གྱུར་པ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

⁵ འདིར་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཙ་བ། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། ༡༩ ॥

ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་
མིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་བྱེད་པ་པོ་ཐུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།

མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས། ༢

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་.....

རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་
རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདུ་
ཤེས་ལ་སོགས་ལས་མིག་སྒོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། .....ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༡

ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༢༠ ॥

མིག་སྒོ་ཚོས་ཅན། མིག་སོགས་ལས་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ། མིག་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེའི་དུས་ན་མེད་ཅེ་ན། ལྷ་ཕྱི་བ་འདི་

༡ བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། རྒྱ་ཚིམ་འགྱུར།

༢ གལ་ཏེ་ ཞེས་པ་མི་གསལ། རྒྱ་ཚིམ་འགྱུར།

༣ འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་ལས། རྒྱ་ཚིམ་འགྱུར།

༤ འབྱུང་བས་དགོས་ཅི་ཡོད། རྒྱ་ཚིམ་འགྱུར།

༥ ཅི་སྟེ་ ཞེས་པ་མི་གསལ། རྒྱ་ཚིམ་འགྱུར།

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུ་ལ་ཐུ་བཞིར་དབྱད་ནས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།།

ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གང་།¹

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་
ཞིག་སྐྱེད་གང་།

ཙ་བ། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་²མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲ།།

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་³གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།། ༢༡ །

དང་པོ་ལྟར་ན། ཐུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར། མེད་པ་ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མེད་
པ་རྒྱས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་བྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་
ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་མི་
སྲིད་པའི་བྱིར།

¹ སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

² ཡོད་མེད་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བསྐྱེད་འགྲུར་གངས། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

³ ཡོད་ན་ཅི་དགོས་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

⁴ གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

གཉིས་པ་(བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་
གྲགས་པས་གཞན་སྤྱེ་ཁས་སྤངས་ནས་གཞོད་པ་སྤང་བ། བ་སྤྲད་དྲ་གཞན་སྤྱེ་མེད་པས་
གཞོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(འཛིག་རྟེན་གྱིས་གྲགས་པས་གཞན་སྤྱེ་ཁས་སྤངས་ནས་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ། ཚུད་པ་
དང་། ལན་གཉིས།

དང་པོ་(ཚུད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་^१རང་ལྟ་ལ་གནས་འཛིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།

འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་^२འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྤྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།^३ ३२ །

གཞན་སྤྱེ་དགག་པ་འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་
ན་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་གཞོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་ཡོད་པ་འདིར་ནི་
རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་མངོན་
སུམ་དྲ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་འོ་ཞེ་ན།

१ “གང་གིས་” ཞེས་པ་མི་གསལ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

२ རིགས་པ་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

३ གཞན་ལས་བྱུང་བའང་ ནག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ དེས་ན་གཞན་སྤྱེ་ཡོད་འདིར་རིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་ལྟ། བདེན་ཉིད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་
 ཉིད་སྤྱིའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་དགག་པ། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་གཞོན་ཚུལ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇིག་
 རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 མེད་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།¹

དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྱུར།

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།²

མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་³ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ༢༢ ॥

དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཡང་
 དག་པ་མཐོང་བས་རྟེན་པ་དང་། རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས་རྟེན་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་
 པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞིག་རིགས་ཤེས་དེ་བྱོད་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་།

1 ཡང་དག་མཐོང་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

2 གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

3 མཐོང་བ་འབྲུལ་པའི་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཐ་སྙད་
བའི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་
སོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། མཐོང་བ་བརྟུན་བའང་'རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་ནོ།^༡

སྦྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད།^༢ ༢༧ ॥

མཐོང་བ་རྟུན་བའང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་རྣམ་པ་གཉིས་
སྤྱ་འདོད་དེ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་སྦྱད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱད་པའི་དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱད་པའི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་སྦྱད་པའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འདོད་དེ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱད་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ མཐོང་བ་འབྲུལ་པའང་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ ཤེས་པ་ལོག་པར་འདོད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཙ་བ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས།

གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༢༥ ॥

ཕྱལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་གང་
 ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དེར་སྒྲུང་དང་དེར་སྟོང་གི་
 ཆོགས་པ་དེ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ནི་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 སྔ་རོལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དེར་སྒྲུང་དང་དེར་སྟོང་གི་ཆོགས་པ་དེ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་གཞན་ཡུལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་ཟུ་སྟེགས་ཅན།

རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

སྟུ་མ་སྟེགས་རྒྱ་སྟགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༢༦ ॥

མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཟུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་
 ཇི་བཞིན་དུ་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་སྟགས་དང་། རྒྱ་མ་སྟེགས་རྒྱ་སྟགས་ལ་རྟ་སྒྲུང་དང་། ཟུ་

སོགས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་
པ་མིན་པ་ཉིད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་)ནི།

ཙ་བ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས།²

རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར།

དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོས།

དྲི་མེད་སྟོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༧ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་སྦྱེ་
བཀག་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་བྲགས་པ་ལས་མི་གཞོད་དེ། དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོས་
དྲི་མེད་སྟོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྦྱ་
ཤད་དམིགས་པ་ཡིས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(བདེན་གཉིས་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་)ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ། དོན་
དམ་བདེན་པ་བཤད་པོ།

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།

² ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² རབ་རིབ་མེད་ཅེས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི།¹

ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།²

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། ༢༥ ॥

བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དེས་བཅོས་མ་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་
བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་
སྟབ་པ་དེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་
ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྗེས་སྟོབ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་
པོར་གཟིགས་ཀྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟྩགས་པ།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ༢༦ ॥

¹ དེས་གང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་བཅོས་མ་དེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² སྟབ་པ་དེ་གསུངས་ཏེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟགས་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞི་གང་དུ་མིག་དག་པས་སྐྱ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་སྐྱ་ཤད་
 ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག བུམ་པ་བདེན་
 ལྟོང་ཆས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་
 ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

བཞི་པ་(བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆས་ཅན།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཚོལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ།

ཙ་བ། ལྷན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༣༠ །

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་བྱིར།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན་པོ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞི་རྩ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞི་རྩ་འགྱུར། ༣༡ ॥

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་བུམ་པ་ཇས་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གལ་ཏེ་
སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞི་རྩ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྦྱེ་མེད་པས་གཞི་རྩ་སྤང་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།

བདག་གིས་བྱ་འདི་སྦྱེད་ཅེས་སྦྱ་བྱེད་ཅིང་།

ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།

གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༣༢ ॥

གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་
བྱ་དང་ཤིང་གི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་བདག་གིས་བྱ་འདི་སྦྱེད་ཅེས་སྦྱ་བར་བྱེད་ཅིང་།
ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོག་བ་དེས་ནའོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་སྦྱ་གྲ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ཕྱིར་སྤྱུག་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།།

གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།།

སྤྱུག་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བཟླ་བ་མི་བྱ།། ༣༣ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་གུ་སྤྱེས་པའི་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པས་ས་སྤྱུག་རྒྱ་འབྲས་སྤྱུ་གུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱུ་གུའི་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བཟླ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་སྤྱུག་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་སྤྱུག་རྒྱ་འབྲས་སྤྱུ་གུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་(རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྤྱེ་བ་མི་ཁྲིགས་པར་ཐལ་བའོ།།

དང་པོ་(འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན།

དེ་ལ་སྤྱུར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར།།

སྤྱང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།།

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།། ༣༤ །

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་
རྒྱར་ཐལ། གཤམ་ཏེ་སྐར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་
གང་ཞིག་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་
མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱད་ན།

དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་རྩ་རྩལ་དུ།

གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམ་པར་དབྱད་མི་བྱ། ༣༥ ॥

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དབྱད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
ལས་རྩ་རྩལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་མི་ཞེས་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དྲུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༣༩ ॥

གཟུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དྲུ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བ་)ནི།

གཟུགས་ཐ་སྙད་དྲུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན། སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

ཅ་བ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།^༡

ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།

ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།

ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར།^༢ ༤༠ ॥

༡ སྐྱེ་བའང་རིགས་མིན་པའི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ བལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པའང་མིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།

སྟོང་ཉིད་དག་ལས་འབྱུང་བར་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དག་ལས་འབྲས་བུ་
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོང་བ་སྟེ་རྩན་བ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་
རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེར་ནི་
གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ཞིང་རྩན་བ་ལས་མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྟན་དེའི་རྣམ་པ་
ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ།

ལྷ་པ་(བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།
རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་པ་སྤངས་སྤངས་བའི་ཡོན་ཏན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་
ཏན་ནོ།

དང་པོ་(རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་པ་སྤངས་སྤངས་བའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། བདེན་པ་གཉིས་སྤངས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། ༣༤ །

གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ་
སྤངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིས་མེད་པའི་ཆད་པའང་མིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སྤངས་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྐྱང་མི་དགོས་པ། ལས་འགགས་པ་ལས་
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ། ཚུད་པ་སྐྱང་བའོ།
དང་པོ་(རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྐྱང་མི་དགོས་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།
              དེ་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་སྤྱིར།
              ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
              འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ༣༧ ॥

ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་
ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བྱ་
འདི་འབྱུང་བར་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགག་པ་ལ་
ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ་)ནི།

ཙ་བ།   མི་ལས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
              སད་ཀྱང་སྤྱན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་འགྱུར་བ།

དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།

ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན།། ༧༠ །

འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་བྱད་མེད་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི་གཉིད་སད་
ཀྱང་སྤྱན་པོ་ལ་འགགས་པའི་བྱད་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཙྰང་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཙྰང་བ་སྤང་བ།
ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཙྰང་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཙྰང་བ་སྤང་བ་)ནི།

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་ཏུ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་ཟེན་པ་
ལས་སྤྱར་ཡང་འབྱིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙྰ་བ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།།'

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲི་ཤད་རྣམ་པར་ནི།།

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།།

དེ་བཞིན་སྤྲིན་ལས་སྤྱར་སྤྲིན་མིན་ཤེས་ཀྱིས།། ༧༡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲིན་ཟེན་པ་ལས་
སྤྱར་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་དགོས་པ་མིན་པར་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་

མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་པ་དང་གྱི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་
པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།^༡

རྣམ་སྒྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་བཞིན།

དགེ་མི་དགེ་མེད་སྟོ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།^༢

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད།^༣ ལ།

རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོའི་ལས་ལས་འབྱུང་། རྣམ་སྒྲིན་
དགེ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་
ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཞེས་ལུང་ལ་མ་
བརྟེན་པར་ལས་འབྲས་རྣམས་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་
སྒྲིམ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་ནས་ལས་འབྲས་འཛིག་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ།

༡ མི་དགེ་ནག་པོ་ལས། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

༢ དགེ་མི་དགེ་སྟོ་མེད་པ་ཐར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

༣ སེམས་དཔའ་དགག་པ་མཛད། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཀུན་གཞི་མེད་པར་ལས་འབྲས་འཛིག་ཅུས་ན། ཀུན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་དུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ།

ཙ་བ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།^१

ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།

རིག་པར་མི་འགྱུར་^२གང་ཡིན་དེ་ལ་ལོ། ༧༣ ॥

ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཉིད་ཡོད་
ལ་ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་
ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

ཇི་ལྟར་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།

ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༧༤ ॥

१ གང་ཟག་ཡོད་ཉིད་ལས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

२ རིགས་པར་མི་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་དང་བྱལ་ཡང་
ང་དང་ངའི་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་རོ།

གཉིས་པ་(སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག།
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲིབ་སྤྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་བཞིན།

སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས།

རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ལྟ་ ॥

ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཅན།
རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་རྩལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་

རྗེས་གཞན་མ་མཐོང་ཞིང་སྤྱད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་དུ་རྟོགས་པས་གཉིས་སྟོང་
གི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་རྩལ་མེད་ན་བྱེ་རྩལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོའི་རྒྱ་
གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི།
ཆེ་ལས་ཚུ་རྒྱ་བས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
རང་གི་རྣམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། ༧༩ ॥
དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།
དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འབྱུར་ཞིང་།

གཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེ་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་
པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེ་ལས་ཚུ་རྒྱ་བས་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་རང་གི་
བག་ཆགས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་
བ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱེ་རྩལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ལ།
ཡོད་དང་སྟོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༨༠ ॥

༡ ཀུན་གྱིས་ས་བོན་ ནག་ཚོའི་འབྱུར།

༢ རང་གི་རྣམ་པ་ ནག་ཚོའི་འབྱུར།

༣ བཟུང་བ་མེད་པར་ ནག་ཚོའི་འབྱུར།

གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། བྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་སྤྱོད་གི་སྤྱོས་པ་
ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དགག་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ།

དང་པོ་(རྒྱས་པར་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དགག་ རོན་དགག་ དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་
མི་སྐྱག་པ་སྤྱོམ་པ་མི་འགལ་བར་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(དཔེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་ སྤྱོད་ཐད་མཐོང་བའི་དཔེ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ། དེས་བྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རྒྱན་པར་འགྲུབ་པར་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད།

མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ།

གང་ཆོང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།

ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་བྱོད་གྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ༧༥ །

སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པས།
 མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་དེ་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཆོང་ལ་མི་ལམ་
 ན་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་སང་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།
                  ཡོད་ན་སྤྱི་རྩལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།
                  ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དྲན་བ།^੧
                  དེ་འདྲ་སྤྱི་རྩལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།^੨ ར།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་ན་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། སང་པའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་ཡིད་དྲན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྩལ་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་
 པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དུ་ཡིད་དྲན་པ་དེ་འདྲ་བ་སྤྱི་རྩལ་ལ་ཡང་
 འདི་མཐོང་སྟམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱིད་པས།
                  ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།

੧ ངས་མཐོང་དྲན་སྟམ་བ།   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

੨ ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན།   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྤྱི་རྩལ་ཉིད་དུ་ཞེན།

མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༡༠ ॥

གལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱི་བས་སྤྱི་རྩལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་སྤྱི་རྩལ་དེའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ལ་སྤྱི་རྩལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འབྱུང་བས་མི་
ལམ་ན་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་
འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།

མ་སྤྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྤྱེས་མ་ཡིན།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྤྱེས་སེམས།

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། ༡༡ ॥

ན་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་འང་སྤྱི་བ་མེད།^༡

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ་མ་སྤྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་
དེས་སྤྱི་བའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྟན་པ་ཡིན་ལ་ན་བ་སོགས་ལྟག་མའི་
ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

༡ བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མའང་སྤྱི་བ་མེད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

གསུམ་པ་(དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩྭ་པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སྟངས་འདིར་ཡང་།

དངོས་རྣམས་བརྩན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྟོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༡༢ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྟོད་ཡུལ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་སྟངས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྩྭ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སྟངས་བཞིན་ཇི་སྟོད་དུ།

མ་སྟངས་དེ་སྟོད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

སྟངས་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཏི་མུག་གཏིན་སྟངས་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༣ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་
ཇི་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་གཏིན་སྟངས་པ་ལ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟོད་དུ་ཐ་མལ་པའི་
གཏིན་མ་སྟངས་པ་དེ་སྟོད་དུ་གང་ཟག་དེའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ་སྟངས་པར་གྱུར་ན་
གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་གཏིན་སྟངས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཏིན་
མཛན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་དོན་ཤེས་དེ་གཏིས་ཆར་མེད་པའི་ཕྱིར།

༡ བཞིན་དུ་སྟངས་འདིར་ཡང་། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ གཏིས་ལས་སྟངས་དེ་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

གཉིས་པ་(སྐྱ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་)ནི།

སྐྱ་ཤད་འཛག་སྒྲུང་གི་སྟོ་དེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་
ཡིན་ནི་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་སྟོ་གང་གིས།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། ༡༧ ॥

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་སྟོ་གང་གིས་རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་ཤད་རྣམས་གང་
མཐོང་བ་དེའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ན་མིག་ཤེས་དང་སྐྱ་ཤད་བདེན་པ་སྟེ་རབ་རིབ་མེད་པར་དོན་
གསལ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྟོ་ཡོད་ན།

སྐྱ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།

རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སྟོར་འགྱུར་ན།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༡༨ ॥

སྐྱ་ཤད་མེད་པར་སྐྱ་ཤད་འཛག་སྒྲུང་གི་སྟོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།
གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྱ་ཤད་མེད་པར་སྐྱ་ཤད་འཛག་སྒྲུང་གི་སྟོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། སྐྱ་ཤད་

2 རབ་རིབ་བཅས་པས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

3 ལ་བ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་དེས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

མཐོང་བ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་སྐྱ་ཤད་འཛག་
སྒྲུང་གི་སྒོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་དགག་པ་)ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་ལས་དོན་སྒྲུང་དབང་
ཤེས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དགག་སྒྲུང་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག་སེམས་ཙམ་
པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བག་ཆགས་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་ལས་དོན་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དགག་པ་)ལ། འདོད་པ་བཟོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་མེད་དེ།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒོ་རྒྱས་ནི།²

སྤྲིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒོ་མི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།

གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་རི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲིན་
པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ཤེས་བྱ་
སྐྱ་ཤད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་སྒོ་དེ་མི་སྤྱོད་བ་མིན་ཞེ་ན།³

² དེ་ལ་སྒོ་མི་འགྱུར། རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

³ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྷ་རྩ་དགེ་ལུན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༩

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།། ༡༩ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་ཤད་སྐྱང་བའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་
འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག་མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག་འདས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་འོ།

དང་པོ་(ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྒྲེས་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་སྒྲེས་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་(མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། མ་སྒྲེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱས་ཡོད་མིན།།

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།།

མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ།། ༢༠ །

རྣམ་ཤེས་མ་སྦྱེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 ཤེས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འང་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བསྟན་འདོད་ན།

རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི།

གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༡༥ ॥

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་
 བསྟན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འདིའི་འབྱུང་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྣམ་
 ཤེས་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་ཕན་
 ཚུན་ལྟེན་ནས་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མིན་པ་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འདས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་འགྱུར་ན།

གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར།

༡ གྲུབ་ཉིད་མིན་ཞེས་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༢ དུས་མིན་ལས་གྱུར་ན། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༣ གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༩ ॥

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་འབྱས་བྱ་གཞན་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱན་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེར་སྤྱི་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་ཚུན་
ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།

དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་མེད་ཅེ་ན་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག །

ཐ་མི་དད་རྒྱན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། ༦༠ ॥

གལ་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེར་ནི། རྒྱན་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱི་
དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱན་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་
ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ལ། རྒྱན་གཅིག་
པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་སྤེམ་བྱུང་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་
རྒྱན་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

༡ ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་ རྣམ་ཚུལ་འགྱུར།

༢ འདིར་ནི་རྒྱན་ཅན་ རྣམ་ཚུལ་འགྱུར།

༣ ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་སྐབས་མེད་ཕྱིར་རོ། རྣམ་ཚུལ་འགྱུར།

ཙ་བ། བྱམས་པ་ཉིར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་སྤྱད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ།

དེ་དག་སྤྱད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ༡ ॥

གང་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་སྤྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་། ཉིར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་བའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 མིན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྤྲ་ཡང་བྱེ་རྩལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟེན་
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟེན་པ་)ནི།

རྣམ་ཤེས་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་རྩལ་མེད་དེ།

ཙ་བ། མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་རང་རྣམས་གང་ཞིག་ལས།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།

༡ སྤྱད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ སྤྱད་གཅིག་གཏོགས་པར་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ མི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༥ ཐག་ཏུ་དེ་ནི་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༤༢ ॥

མིག་སྒོ་སྒྲེ་བ་རང་གི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྤྲིན་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་
དུ་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་མིག་
མེད་པའི་བྱིར་དང་།

ཙ་བ། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།

སྤྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།

སྒྲོ་སྟགས་སྒྲུང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།

སྒྲེ་བོས་སྤྱི་རྟོལ་གཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན།² ༤༣ ॥

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྤྱི་རྟོལ་གཟུང་བ་མེད་
པར་རང་གི་ས་བོན་སྤྲིན་པ་ལས་སྒྲོ་སྟགས་སྒྲུང་བ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་རྟོགས་ནས་སྒྲེ་བོས་
སེམས་ལ་སྒྲོ་སྟགས་སྒྲུང་བ་དེ་སྤྱི་རྟོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།

རང་རྣམས་སྤྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།

2 བརྟེན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

3 སྤྱི་གཟུང་མེད་པར་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

3 བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

འབྲུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།

སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༥༧ ॥

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་གི་རྣམ་པ་སྤྲིན་
བ་ལས་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པ་ལའང་
འདིར་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།

སྤྱི་སྟགས་སྤྲང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྲུང་དེ་ལྟར།

མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།

སྤྲིན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྤྱེ། ༥༨ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ་སྤྱི་སྟགས་སྤྲང་བའི་ཡིད་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུང་ན་དེ་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི་སྤྲིན་བ་
ལས་ལོང་བ་ལ་སད་དུས་འདིར་སྤྲིན་སྟགས་ལ་སྤྲང་གི་ཤེས་པ་ཅིས་མི་སྤྱེ་སྤྱེ་སྤྱེ་རིགས་
པར་ཐལ། ལོང་བ་ལ་སད་མི་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ག་པ་ཡི།

རྣམ་པ་སྤྲིན་ཡོད་སད་པར་མེད་གྱུར་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན། མི་ལམ་ན་དྲག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་ལ་སད་པར་
མེད་པར་གྱུར་པས་མི་མཚུངས་པར་འདོད་ན།

ཙ་བ། དྲག་པའི་རྒྱས་སྤྲིན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།

དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༩༩ ॥

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།

མི་ལམ་དྲ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན།

དྲག་པའི་རྒྱས་པ་སྤྲིན་པ་ཇི་ལྟར། སད་དུས་འདིར་མེད་པ་དེ་ལྟར་མི་བའི་ཆེ་མེད་
ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པ་དེ་སད་དུས་སུ་དོན་སྤང་
ཤེས་པ་སྤྱེ་བ་འདིའི་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར། མི་ལམ་དྲ་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་བྱིར་མི་ལམ་དྲ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།

བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤང་། ༩༧ ॥

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།

དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།²

ཚུད་འདི་སེལ་བྱེད་ .....

¹ རྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

² འདི་ཡི་ལན་ནི་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

³ དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བ། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་གཞུགས་དེའི་དངོས་པོ་དང་མིག་ནི་རྩན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏོགས་པའི་
 ལྷུང་ཁས་སྤང་སྟེ། ངག་ཆོག་རྩན་པ་ལས་ཤེས་པ་རྩན་པ་སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་རྩོད་པ་འདི་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པ་བཀག་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས་སོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ།

ཙ་བ། ..... སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ། ༤༧ །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ལྷགས་ལ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྟག་པ་སྒྲོམ་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྲ་མའི་
 མན་ངག་ལས་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་པའི་ས་གཞི་མཐོང་བར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
 འགལ་ཏེ།

ཙ་བ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ལས།

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།།

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱན་ཕྱིར་རོ། ཅེ །

ནལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལས་ཀའང་རྩས་གྱིས་གང་པའི་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལོག་པ་སྤྱོད་མས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། ཁྱོད་གྱི་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་མི་སྤྱུག་ཡིད་གྱི་ཡང་འགྱུར་ན།

དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྤྱོད་གཏད་ཅིག་ཤོས་གྱིས།

རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཡེ །

སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་ནམས་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་
གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱུག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་ཡང་ནལ་འབྱོར་པས་ཀའང་
རྩས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་སྤྱོད་གཏད་པ་ན་གཅིག་ཤོས་ནལ་འབྱོར་
པ་མ་ཡིན་པས་ཀའང་རྩས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྟན་པ་སྤྱོད་མས་པ་ཡིད་
བྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀའང་རྩས་གསལ་སྤང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར།

༡ ཡུལ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུར། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ ཡིད་གྱིས་ཡང་འགྱུར་ན། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ རྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

ཙ་བ།   རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།

ཆུ་འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྟོ་ཡང་།

ཆུ་འབབ་པའི་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ནག་ཁྲག་མཐོང་བའི་སྟོ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རབ་རིབ་དང་
ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་མཐོང་བ་དང་རྩྭ་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
གཉིས་པ་(སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

སྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༡ །

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)ལ་བཞི། གཞན་དབང་
གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་ སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་
བསྟན་པ། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་)ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་
དྲིས་ནས་དགག་ དེའི་ལན་དགག་ རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་ གཞན་དབང་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དེས་ནས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་^༡བྲལ་ཞིང་།
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།
 འདི་ཡི་ཡོད་པ་^༢གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།
 མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༥༢ །
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཇས་གཞན་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་
 འཛིན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། གཞན་དབང་
 འདིའི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་མ་
 བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། རང་རིག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རང་རིག་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྲན་པ་སྐྱེ་
 ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་སྤྱི་དུས་བྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།^༣
 མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྤྱིར་བཟོད་པ་ཡི།

༡ འཛིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། རྟག་ཚའི་འགྱུར།

༢ ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱིས། རྟག་ཚའི་འགྱུར།

༣ དུས་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྟག་ཚའི་འགྱུར།

མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༥༢ ॥

གལ་ཏེ་དུས་སྤྱིས་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རང་རིག་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་བཞིན་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།

དེ་ལྟ་འང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།

གཞན་སྤྱིར་མ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན།

གཏན་ཆོགས་འདིས་ནི་བྱེད་པར་དག་ཀྱང་འཛམས། ༥༣ ॥

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་མྱོང་དྲན་
པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་
ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་མྱོང་བ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་དྲན་
པ་བཞིན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ་པའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གཏན་
ཆོགས་འདིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱེད་པར་དག་ཀྱང་འཛམས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྦྱེ་རྒྱུ་)ནི།

རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྦྱེ་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྲུར་དེ་ལས།

དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་གྱི་

དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐྱེས་དྲན་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ༡༥ ॥

ཡུལ་འདི་དེ་ཡིས་མཐོང་སྐྱེས་དྲ་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྤོང་
བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དྲན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དབྱུ་མ་པ་ང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་
སྤོང་བས་ཡུལ་དྲ་བྱས་པ་དེ་དྲན་པས་དབྱུང་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དྲན་ཚུལ་འདི་ཡང་
ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་བདགས་དོན་བཅུལ་ནས་བཞག་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བདགས་དོན་བཅུལ་ན་མི་རྟོག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ག། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༡༦ ॥

སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་
ཐལ། དེ་གྲུབ་ན་རང་རིག་གིས་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་

༡ བདག་ལས་དྲན་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་གྱི་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༢ དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས་སོ།།

བཞི་པ་(གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་ཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།
གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།^༡
གཞན་ལ་^༢མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། ༢༢ །

སེམས་ཙམ་པ་གཞན་ལ་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་མོ་གཤམ་བྱས་
གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་^༣རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།
འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྟུག། ༢༤ །

༡ ཡོད་པར་མི་འདོད་པ།   རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ བྱེད་པ་མོ་གཤམ་   རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་   རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

གང་གི་ཆེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་གྱུར་ནི་
གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་ཐལ། གཞན་
དབང་གི་རྒྱུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཡིས་སོ།

གསུམ་པ་(དེས་ན་ཁྱུ་སྐྱབ་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ་)ནི།

ཅ་བ།   སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི།
             ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།
             དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།
             དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འབྱུང་ཡོད་མིན། ༥༩ ॥
             ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
             འོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
             དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།
             དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༥༠ ॥

སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་དྲ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་ཞི་བ་མུང་འདས་འཐོབ་པའི་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཉིད་འོན་དམ་
བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཤིང་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཟང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་
གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འོན་

དམ་བཤེན་པ་རྟོགས་པ་ཐབས་བྱུང་བྱུར་པ་སྟེ། བཤེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་
མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས།།

འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།།

འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྲ་བར་བྱེད།། ༥༡ །

ཇི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུགས་སོགས་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་བདག་ནི་སྤྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྐྱངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པའི།།

དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།།

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲ།། ༥༢ །

འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་
 ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཙུག་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ལ་གཟུགས་སོགས་
 ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་ལྟག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་
 ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པའི་ཕྱི་རོལ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།
                   འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
                   བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཙོད་ཀྱིས་དང་།
                   སྤྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ༄༢ །

གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་རོལ་
 འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ལ་བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཙོད་པར་གྱིས་དང་སྤྱིས་ནས་གང་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་སྟོབས་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྤྲིས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ས་
 བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་
 མེད་མཚུངས་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་)ལ་གསུམ། ཙམ་སྐྱས་
 བྱེད་ན་མི་འགོག་པར་ས་བརྩ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་།
 ཙམ་སྐྱས་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཙམ་སྐྱས་བྱེད་ན་མི་འགོག་པར་ས་བརྩ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་)ནི།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོགས་ནས་བྱེད་ལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་གིས་གནོད་པས་
 འཇིགས་ནས་བྱེད་ལ་མེད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས།
 ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མདོན་གྱར་མདོན་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།

སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།

བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ༥༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་བྱེད་ན་
 མི་དགག་པར་ཐལ། ས་དུག་པ་མདོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡིས་སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེས་རྟག་པའི་བདག་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
 ལང་ཀར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས།
 ལྷ་སྒྲེགས་སྒྲོ་མཐོན་རི་འཛོམས་ངག་རང་བཞིན།^१
 རྩོམ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༥༥ ॥
 རི་བཞིན་རིང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་དེ་ལས།
 ལྷ་སྒྲེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག།
 སྒྲུབ་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།
 རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༥༦ ॥

རི་ལྷར་རང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷ་སྒྲེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་
 དེ་དག་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 བྱེད་པོར་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་ལྷན་གྱི་སྒྲོ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་
 བའི་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ལྷ་སྒྲེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ངན་བའི་རི་སྒྲོ་མཐོན་པོ་འཛོམས་
 བའི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྩོམ་གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། རི་བཞིན་རྟེན་དང་རྒྱལ་

१ ལྷ་སྒྲེགས་རི་བོ་སྒྲོ་མཐོན་འཛོམས་བྱེད་ངག། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

२ རི་ལྷར་རང་གི་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

३ བྱེད་པོར་མེད་གཟིགས་ནས། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༤ གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་རྟེན་དང་རྒྱལ་ལྷན་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་
 རྣམས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་གི་སྒྲེ་བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༣། ༡༩༧ - ༩།

དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཕུག་བྱེད་པོ་རྣམས། སེམས་ཙམ་དུ་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་པ་
འདི་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཙམ་སྐྱས་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཇི་བཞིན།
              དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།
              མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
              འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ལ། །

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་འགོག་པ་དེ་
 ལྟར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོག་སྒྲ་མ་མི་
 མདོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆོག་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་མདོ་
 ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།
              དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཇོད་ན་ནི།
              སྤར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།
              གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ལ། །

༡ ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ མ་རིག་ལས་ལས་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་ཞེས་
མཆེན་ནས་ས་བརྩ་པའི་མདོ་དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི་སྤྲུང་
ཡང་ས་བརྩ་པའི་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སེམས་དེ་གཏི་ཐུག་
དང་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅི་སྤྱིར་གསུངས་ཏེ་གསུང་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་
སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ།   སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་སེམས་ཙན་འཇིག་རྟེན་དང་།
             སྤྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་འགོད།
             འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས།
             སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༥༩ ॥

སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་སེམས་ཙན་འཇིག་རྟེན་དང་སྤྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་
པ་འགོད་ཅིང་སྦྱོང་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་
སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་གྱི་དེ་ལ་ནི།
             སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

༡ ལས་ལ་སྦྱེས་པར་གསུངས། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་ རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

བསྟོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༩༠ །

ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ལས་གཞན་པའི་
བྱེད་པ་པོ་བསྟོག་གི་སྤྱི་རྒྱ་གྱི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་
མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་ནོ།

གཉིས་པ་(དོན་སེམས་ཉིད་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་)ནི།

ཙ་བ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།

ཕྱང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་དེ་ལྷ་ཆར་ཡོད།

དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།

ནལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༩༡ །

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག།

སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག སེམས་
ཡོད་པ་ཉིད་ནའང་སྤྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག ཅེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་ལྷ་ཆར་ཡོད་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ལ། ལ།

ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་སྤྱོན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མཚུངས་པར་སྤངས་
ཤིང་། མངོན་པའི་ཆོས་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་ནས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཇས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྲུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ལ། ལ།

དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་
ནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཇས་ནི་ཆོས་ཅན།
འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ཆད་མས་བཀག་པས་སོ།། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་
པས་དངོས་པོ་ནམས་གདོད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་མི་ཉམས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་)ལ་
གཉིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོའི་དྲང་ངེས་

ཀྱི་དོན་དོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བྱང་དོན་དུ་
ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(བྱང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དང་འབྲ་བའི་མདོ་
གཞན་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་མོད། ལང་ཀར་གསེགས་པ་
ལས།¹ སྤྱི་རྩལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤམས་སུ་སྤང་། །ལུས་དང་
ལོངས་སྦྱོད་གནས་འབྲ་བ། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱི་
རྩལ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མདོ་སྤྱི་གང་ལས་སྤྱི་རྩལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན།།

སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།།

གཟུགས་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།།

གཟུགས་བརྒྱུག་པ་སྤྱི་དེ་ཡང་བྱང་དོན་ནིང་། ༡༧ ॥

¹ སྤྱི་བཀའ། མདོ་སྤྱི། ཙ། ༡༡༩-ན།

² སྤྱི་རྩལ་དོན་ཡོད་མིན། རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།

³ སེམས་ནིང་སྣ་ཚོགས་ རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།

⁴ ལྷག་པར་ཆགས་གང་ རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།

འདི་ནི་སྟོན་པས་བྱང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།

འདི་ནི་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ལས་སྤྱི་རྩལ་སྣང་ཡོད་མིན། སེམས་ནི་སྣ་
 ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེན་ནས་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་
 མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱོག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བྱང་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་
 སྟོན་པས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།

བྱང་དོན་ཉིད་དུ་ལྷང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཅེ་ ॥

སྤྱིར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་
 གཞན་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་དོན་ཉིད་དུ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།
 སྤྱན་པ་སྤྱན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཙན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་

༡ སྤྱི་རྩལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་
 སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ༣། ༩། ༡༡༩-ན།

༢ མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལེན་བདུན་པ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེན།
 སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ༣། ༡༩-ན།

ཡང་རབ་དུ་གསུངས།¹ ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་པས་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི།

བདེ་སྒྲག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ༩༩ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་བདེ་
སྒྲག་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་གསལ་བ་ནི་བདེ་
སྒྲག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མདོའི་བྱང་ལེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་ཏེ།²

མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།

བྱང་རྟོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་བྱང་བྱ་ཞིང་།

2 ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། སྐྱན་པ་སྐྱན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།
སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། གླེ་བཀལ། མདོ་སྒྲ། ཅ།
༡༧-ན། འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཆོག་མི་མཐུན་པ་སྤང་།

2 ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱ་སྒྲ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

3 རང་དོན་གསུངས་པའང་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

སྤྱང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པ་ར་གྱིས། ༢༧ ॥

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དྲང་ངེས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པ་ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་དོན་ཅན་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་
རྟོགས་ནས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། སྤྱང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ནི།

གཅེར་བྱ་པ་ན་རེ། བུམ་པ་དེ་འཇིམ་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དབྱུག་གྲ་
དང་སྤྱད་པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་
བ་ལ་རྫོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་བྱིར་རོ།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་བྱིར་རོ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ།

གང་བྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༨ ॥

བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་བྱིར་དེ་ལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

༡ ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་གྱིས། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༢ རིགས་པ་མ་ཡིན་ རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༣ ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་ རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༤ དང་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་འཐད་མིན་ཏེ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༥ ལས་སྐྱེས་གྲུབ་པ་མེད་བྱིར་རོ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་
 ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ནི། རྒྱང་ཕན་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་བས་གོང་གི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།

དེ་ཆེ་མཐའ་དག་རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།

འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།²

བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ༡༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྟག་དུ་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བྱ་ལོ་སོག་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་
 སོགས་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྤྱང་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།

² སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

² ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

² འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བྱ་འགྲུབ་ཕྱིར་ས་བོན་སོགས། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

² སྒྲོ་ནས་སྤྱད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

² སྤྱང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཡུལ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།

ཤིན་ཏུ་ཆེས་པ་གཏའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༠༠ །

རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་འཇིན་པའི་རང་གི་སྒོ་སྔོན་པོ་ལས་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འགོ་བ་རྒྱ་ལས་
སྒྲོང་པར་བྱུང་ན་ནམ་མཁའི་ཡུལ་པ་ལའི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ན། ཤིན་ཏུ་ཆེས་པ་གཏའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོའི།

ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་འཕུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།

དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༡ །

༡ བཟུང་དུ་མེད་འགྱུར་ན། རག་ཚའི་འགྱུར།

༢ ཤིན་ཏུ་བཟ་བའི་ རག་ཚའི་འགྱུར།

༣ རྒྱ་ལས་བྱང་ཤེས་ཀྱི། རག་ཚའི་འགྱུར།

༤ གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོའི། རག་ཚའི་འགྱུར།

༥ བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན། རག་ཚའི་འགྱུར།

༦ ཐུན་འཕུག་འདི་ཉིད་ རག་ཚའི་འགྱུར།

༧ པ་རོལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། རག་ཚའི་འགྱུར།

ཀྱང་ཕན་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་
འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། བྱོང་གིས་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་
གིས་ནི་བྱོང་གི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འབྱུར་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་པས་ན་རགས་པའི་དོན་
གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྟན་ཉིད་ཕྱིར།

གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ༡༠༢ །

ཀྱང་ཕན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི་
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་
བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།

༡ འགོག་པའི་དུས་སུ་ རག་ཆོའི་འབྱུར།

༢ ལོག་པར་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། རག་ཆོའི་འབྱུར།

༣ ལུས་ལྟན་ཕྱིར། རག་ཆོའི་འབྱུར།

༤ འབྱུང་བའི་ཡིད་ཉིད་ རག་ཆོའི་འབྱུར།

༥ མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། རག་ཆོའི་འབྱུར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས།

སྐྱེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་དེ་ཡི་ཕྱིར།^༡

མ་བཤད་འབྱུང་བ་^༢འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༢ །

སྒྲུ་མ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་)ནི། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་།

རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་^༣མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།

དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ།

༡ རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། ནག་ཚའི་འབྱུང་།

༢ རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་ཕྱིར། ནག་ཚའི་འབྱུང་།

༣ འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་ ནག་ཚའི་འབྱུང་།

༤ བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ ནག་ཚའི་འབྱུང་།

༥ མེད་པས་དངོས་རྣམས་ ནག་ཚའི་འབྱུང་།

གཉིས་པ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རོན་
བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཞེ་ན།

ཙ་བ།

གང་གིས་སྟོན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་ཟུག་སྟུག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ།¹

ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར།² ༡༠༥ ॥

ཇི་ལྟར་རིབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྱ་ཤད་ཆེ་གཉིས་དང་།

མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་ཟུག་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།

འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྐྱ་ཚོགས་སྟོ་བྱོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།³ ༡༠༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཏི་ཟུག་གི་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་འདུས་བྱས་ལྟ་
ཞིག་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟོ་བྱོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་སྟོན་ཚོགས་དང་

¹ གཏི་ཟུག་སྟུག་པོ་སྟོན་ཚོགས་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་དག། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

² བསྐྱབས་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་སྤང་བར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

³ ཇི་ལྟར། ཞེས་མི་གསལ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

⁴ ལ་སོགས་འཛིན་བྱེད་པ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

⁵ གཏི་ཟུག་དབང་གིས་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

⁶ སྟོ་ཡིས་འདུས་བྱས་སྐྱ་ཚོགས་དག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་འཕྱག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་
 ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་གྱི་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུ་ཤད་དང་སྒྲུ་
 གཉིས་དང་མ་བྱའི་མངོངས་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལོ།

ཙ་བ།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།

མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག །

སྒྲོ་བཟང་ནི་མས་ཉི་མ་སྒྲུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།

མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ནིད་ཁོང་དུ་རྩུང་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༩ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གི་གཏི་མུག་མེད་
 པར་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་བར་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 པར་གོར་མ་ཆག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོའི་ནི་མས་སྒྲུག་པོ་
 རྣམ་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ནིད་ཁོང་དུ་རྩུང་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ནིད་དུ་མེད་ན།

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན།

༡ ལས་ནི་གཏི་མུག་བརྟེན་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཁོ་ནས་རྟོགས་ནིད་ལ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ ཉི་མ་སྒྲུག་པོ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ སྟོང་ནིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༢ །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་མེད་ན་ཐ་སྣད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན་དུ་དེ་
དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ།

སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།

རེ་ཤིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བྱ་སྟེ།

སྤྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། ༡༠༤ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཤད་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་
རེ་ཤིག་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བར་བྱ་སྟེ་སྤྱི་ནས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་བཅད་རིགས་པར་ཐལ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་སོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་ངྷི་ཐའི་གོང་ཁྲེར་བཅས།

སྤྱི་ག་སྤྱི་ཁྱེ་ཆུ་དང་མིག་འཕུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།

སྤྱི་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

༡ ཉིད་དུ་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཡོད་ཅེ་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ བཅད་བྱས་ཏེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ ཡོད་མེད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩ ॥

གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིས་དང་། གི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱི་གསལ་སྤྱི་
ཚུ་དང་། མིག་འཕུལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་པ་བྱུང་མེད་དང་། གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱུང་བཞིན་སོགས་
ལ་སྤྱི་མེད་མཐོང་བ་ན་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་
ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་
མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་དྲུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མེད་ཀྱང་།
མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
མཐོང་བའི་ཡུལ་དྲུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་འདི་མ་ངེས་པའོ། ༡༡༠ ॥

གཟུགས་སོགས་འདི་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དྲུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱི་
བ་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དྲུ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱི་བ་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་བྱ་
ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དྲུ་མི་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དོན་བསྟན་བ་)ནི།

ཙ་བ། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས།
སྤྱི་བ་དེ་ཉིད་དྲུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དྲུ་ཡང་།

༡ མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ནི། དེ་ཉིད་དྲུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དྲུ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱིས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ། དེ་ཉིད་དྲུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དྲུ་ཡང་མེད། རྟག་ཚེའི་འགྱུར།

ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ།

ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྦྱེས། ༡༡༡ །

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན།

གཤོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྦྱེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས།

ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་འདས་པ་གསུངས་བྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢ །

རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་
ཀུན་གཤོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྦྱེ་བ་དང་བྱལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པར་གསུངས་པར་བྱུར་བ་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་གཤམ་བྱུ་ལ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་
འདི་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།^༡

འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན།^༢

དེ་བཞིན་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།

མོ་གཤམ་བྱུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། ༡༡༣ །

དོན་དམ་པར་མེད་ན་མོ་གཤམ་བྱུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་

^༡ ཇི་ལྟར་བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ། རྟག་ཆེན་འགྱུར།

^༢ མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད། རྟག་ཆེན་འགྱུར།

སོགས་འདི་དག་དེ་ནི་དུ་མེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ནོ།

གསུམ་པ་(རྟེན་གྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷུག་གི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༥ ॥

དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དེ། སྐྱེ་བ་
གང་ཞིག་གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷུག་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་འི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འགྱུར་བས།

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ།

དེ་སྤྱིར་རྟེན་འགྱུར་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ༡༡༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འགྱུར་གི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་ལྟ་ངན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
དག་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་འགྱུར་བར་རྟོགས་པས་
མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་གིས་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་འི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།
 དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་ཟིན།
 དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འགྱུར་དཔེར།
 བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༩ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མེད་པར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་
 རྣམས་མི་འགྱུར་སྟེ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་འགྱུར་
 བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་ཟིན་པའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན་བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་(རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ་) ཅི།

ཙ་བ།   སོ་སའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
 མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།
 རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ།
 རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ༡༢༠ ॥
 བསྟན་བཅོས་ལས་^༡དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིར།
 མ་མཇོང་རྣམ་གྲོལ་སྤྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

^༡   འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ།   རྟོག་ཚའི་འགྱུར།

^༢   ལ་དབྱུང་ཚོད་ལ་   རྟོག་ཚའི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ལས་²དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པ་བྱས་པ་དེ་ཙྰཏ་པ་
ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་མཛད་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སོ་སའི་
སྤྱི་བོ་རྣམས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་
མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༤ །

གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བརྟགས་པ་རྣམས་
འཛིག་པར་གྱུར་ན་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་གཞན་སྟོགས་སྟོབས་ཟུང་བས་
རང་ཉིད་འཛིག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།

གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་བསལ་ཏེ།

2 དབྱུ་མ་འཕྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཇ་
སྐད་དུ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། སྤྱིང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྟོག་པས་མཐོང་
བ་འཆིང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་
ནོ། ཐེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ༡། 202-བ།

རྣམ་དབྱེད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ་རིགས་པས་རྣམ་
པར་དབྱེད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུད་འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་
མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན། བདག་དང་བདག་གི་བ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་
གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ།

ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠ ॥

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

༡ རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ མཐོང་གྱུར་ཞིང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

སྒྲེ་ཆ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱང་བར་
སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ནི་འཛིག་ལྟ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་འཛིག་ལྟ་སྒྲོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས།
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ལ་དྲུག་ གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག། རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ནིད་བདག་དུ་འདོད་
པ་དགག། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་མའི་སྒྲོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག། དེ་ནིད་
དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་སྤང་
སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།

དང་པོ་(གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་)ལ་གཉིས།
སྒྲོགས་སྡེ་མ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲོགས་སྡེ་མ་བཞེད་པ་)ནི། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་བཞེད་པའོ།

དང་པོ་(གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མེན་པའི་བདག །

ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས།

བདག་དེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་དངོས་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་སྟ་སྟེགས་གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་སོ།
 གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་བཅོད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།

སྟ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ༡༢༡ །

བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་
 ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་དེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་དངོས་ཡིན་པ།
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བྱིར།

དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ།

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢ །

སྟ་སྟེགས་པས་ངེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྟེ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་རོ། དེ་
 ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་

དམིགས་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། བདག་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་དྲ་
ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་དྲ་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད།

ཐུ་སྦྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ།

རང་བྲགས་མ་སྦྱེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།

དེ་ཕྱིར་དེ་བྱད་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣ །

ཐུ་སྦྱེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་དེའི་བྱད་པར་ཀུན་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་བྱངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་
བྱད་པར་ཐུ་སྦྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་ཐུ་སྦྱེགས་རང་ལ་བྲགས་པའི་མ་
སྦྱེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

འཛིན་ཏེན་ངར་འཛིན་སློ་ཡི་ཏེན་དྲ་ཡང་།

མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། ༡༢༤ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕྱང་པོ་བཟུང་བ་མ་
གཏོགས་བདག་དེ་ཡན་གར་དྲ་འཛིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དང་

༡ དེ་བྱད་ཀུན་གྱང་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ བཏེན་དྲ་ཡང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ དེ་ཡི་སྤྱི་ཤེས་པའང་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

པའི་བདག་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲོའི་དམིགས་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་
དེ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པའང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ།

དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།

ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།

དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ༡༢༥ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གང་
དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཆེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་རྟག་པའི་
བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ་ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དེས་ནའོ།

གཉིས་པ་(རང་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་ལྟ། ཕུང་པོ་
བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྟན་
པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསལ་
པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྒྲིན་སྒྲོང་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟློད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་སྤྱིར།

བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལོ།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི།

ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཀྱི་ཅིག་འདོད། ༡༢༩ །

རང་གི་སྤེ་པ་དག་ན་རེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལས་
ངོ་བོ་གཞན་པའི་གང་ཟག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། དེའི་ནང་ནས་མང་བཀྱར་བ་ཁ་
ཅིག་ བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་དེ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྲིས་དག་
སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ཅིག་བདག་གོ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྤྱོད་
ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྤྱོད་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ སེམས་གཅིག་སྤྱོད་བདག་དུ་འདོད་དེ།
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྤྱོད་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་
ལེགས་པར་བྱུང་པས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།^༡ ཞེས་པ་དང་།
སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྤྱེ། སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་རེས་

༡ སེམས་ཅིག་འདོད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སྤེ་བསྒྲུན། དབྱ་མ། ལ། ༣༩༤-བ།

༣ བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ལྟ་སྤྱོད་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་བདག་གི་
མགོན་གྱུར་པས། མཁས་པས་དོན་རྒྱལ་འཕོམ་པར་འགྱུར། ཅེས་སོགས་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་
སྤྱར་ནས་གསུངས་པར་སྤྲང་དོ། ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་སྤེ། སྤེ་བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ། ༣༣༩-བ།

འགའ་བདག་འདུལ་བར་གསུངས། རེས་འགའ་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པས་སོ་
ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ།
              མང་པོ་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།
              བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།
              རྫས་ལ་འཕྱག་པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༢༡ ॥

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ།
བདག་ཕྱང་གཅིག་གང་ཞིག་ཕྱང་པོ་དེ་མང་བས་སོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ནི་རྫས་
སུ་ཡོད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་དེར་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན།
སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫས་ལ་འཕྱག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   ལྷ་འདས་ཆེ་ངས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
              ལྷ་འདས་སྤྱན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི།
              སྤྱི་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།
              གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་འགྱུར། ༡༢༢ ॥

༡   མང་པོ་བས་བདག་དེ་   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༢   འཕྱག་པས་སྤྱན་ཅི་   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༣   བསགས་ལས་   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ལྷག་མེད་གྱི་ཕྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་གྱི་སྐད་ཅིག་
 དག་ལ་ནི། བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། བདག་ཕྱང་གཅིག་གང་ཞིག་
 ཕྱང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་
 པར་ཐལ། བྱེད་བ་པོའི་བདག་མེད་པས་སོ།། སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་
 བྱ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་ཡོངས་སྟོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་
 བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་གྱི་
 རྣམ་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དང་མ་
 བྱས་པ་དང་འབྲད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྟོན་སྟོང་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྟོན་མེད་ན།¹
                  སྔར་ནམ་དབྱུང་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན།²
                  དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།

སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཅིག་
 ཡོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུད་
 གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྔར་ནམ་པར་དབྱུང་པའི་ཆེ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་དང་

1   ༡) རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོན་དེ་མེད་ཅེ་ན།   ཉག་ཆོའི་འགྱུར།

     ༢) རང་འབྲེལ། སྟོན་མེད་དེ།

2   རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།   ཉག་ཆོའི་འགྱུར།

སེམས་བདག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་བྱས་པ་
ཆུད་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་)ནི།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྟན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༢༩ །

བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག
བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།

དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༣༠ །

མང་བཀྱར་བ་བྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་
དེའི་ཆེ་ངེས་པར་སྤང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱོད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་

འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེའི་ཆེ་ཏྲག་པའི་བདག་སྤོང་བ་སྟེ་
མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།
གཞུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྤྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།
སྟེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡ །

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བའ་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པའི་
སྟེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ད་དུང་འདོད་ཆགས་སོགས་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞུགས་ལ་
བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞུགས་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་
བཞོད་པ་བདག་མ་ཡིན་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་
བསྟན་པ། ཐུབ་པའི་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་
གསུངས་པའོ།

དང་པོ་(བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
 ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་
 ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚད་པ་སྤང་བའོ།
 དང་པོ་(ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།

དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༣༢ །

གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ངམ་
 བུམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་
 ཞེ་ན། མདོ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་
 སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མིན་ཞེས་སོང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། གྲེ་བསྟན། དབུ་མ་ལ། ༣༢༤-བ།

༢ མདོན་པར་འབྲུང་བའི་མདོ། གྲེ་བཀའ། མདོ་གྲེ། ས། ༤༢-ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
 ཡང་དགོ་སྒྲོང་ལྟ་གྲེ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་རྒྱལ་པ། དགོ་སྒྲོང་དག་གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་
 རོ། དགོ་སྒྲོང་དག་གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བདག་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་གཞོད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་བར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་བདག་གི་གཟུགས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག ། འདི་ལྟ་མ་གྱུར་ཅིག་
 སྟམ་ན་ཡང་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་དེའི་

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།
 མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།
 མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 མདོར་བསྟན་ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༣༢ ॥

དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ག་ཅིག་ཅེས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ་འདིས་ཕྱང་པོ་
 བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ཚོར་བདག་
 མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་མིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་
 དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྐབ་ཕྱགས་ནས་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བདག་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཕྱང་རྣམས་ཀྱི།
 ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།
 མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།
 དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༣༣ ॥

ཕྱིར་གཟུགས་ལ་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་གཟུགས་ལ་བདག་གི་གཟུགས་འདི་
 ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག ། འདི་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ཡང་འཛོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། དགེ་སྤྱོད་
 དག་ཚོར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 འཁོར་དང་པོའི་སྐབས་དེར་གསུངས་པའི་མདོ་འདི་ཉིད། དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སཁས་
 མཆོག་ནས་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ནང་དུ་ལྷང་འདྲེན་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་
 ཡིན་ནོ། བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སྤྱོད་གཉེར་ཁང་།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧། ཤོག་གངས་ ༣༡

དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་རེ་རེ་
ནས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བཟླ་བའི་ཆེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་
བཟླ་བའི་ཆེ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་ཀྱི་ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་བཟླ་བ་མ་
ཡིན་ཞེས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བཟླ་བའོ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་
ཞེས་ན། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཚོས་ཅན། བདག་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་མིན་ཞིང་འདུལ་
བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་བ་སྤང་བ་)ནི།

མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོར་མི་འགལ་ཏེ། མགོན་བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་གི་སྤྱོད་པའི་འགལ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱར་ལ་རེས་འགལ་
ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།

ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་
རྟ་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་

བརྗོད་པ་ལྟར། རྟེན་བཞེས་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀླུ་རྫོག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།
ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་ཚྲིགས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

དེ་སྤྱིར་ཕྱང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། ༡༣༥ ॥

ཕྱང་པོ་ལྟ་འདུས་པ་ཅམ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་ཚྲིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(ཕྱང་པོ་ཚྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞུགས་པ་བདག་མ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར།^༡

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།^༢

སེམས་སོགས་ཚྲིགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།^༣

གང་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན།^༤ ༡༣༦ ॥

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་ཚྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞུགས་པ་དེ་བདག་ཡིན་ན་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་
གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི་སེམས་སོགས་ཚྲིགས་ནི་བདག་

༡ དབྱིབས་སོ་ཞེ་ན་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པས། རྟག་ཆེའི་འགྱུར།

༢ དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་ཁྱོད་འདོད་གྱི། རྟག་ཆེའི་འགྱུར།

༣ སེམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྟག་ཆེའི་འགྱུར།

༤ བདག་མིན་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཕྱིར། རྟག་ཆེའི་འགྱུར།

ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ་། གང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སེམས་སོགས་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།^༡

དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།^༢

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལེན་པོ་བདག་དེ་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་པའི་
དངོས་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་། བདག་ཕྱང་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་
གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཅན་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞི་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟུང་སྟོ་ཡིན་ན།^༣

མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།^༤ ༡༣༧ །

གལ་ཉེ་བྱེད་པོ་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་འདུས་པ་ཅན་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོད་སྟུང་དུ་སྟོ་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་
པོ་མེད་པར་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(ཐུབ་པའི་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་^༥ས་ཚུ་མེ།

༡ ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྤངས་བྱ་དངོས་གཅིག་ཏུ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འགྱུར་ཕྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ བྱེད་པོ་མེད་ལ་ལས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ མ་ཡིན་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མིན་ཕྱིར་རོ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༥ བདག་དེས་ས་ཚུ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

སྐྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།

ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི།

རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༣༤ ॥

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས།

དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སྒྲོས་དེ་རྣམས་ལ་མིན། ༡༣༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲོས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་དེ་
རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་
ས་ཚུ་མེ་སྐྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་
རེག་པ་ཡི་རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་
རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེར་བཟུང་ནས་ངས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(གཞན་གྱི་ལྷགས་འབྲེལ་མེད་དྲ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྲོད་ཞིང་།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ།

དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་དུ་མཆར། ༡༩༠ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་ཤེས་པས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་དུ་མཆར་ཏེ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་ཅམ་སྤོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་ངས་
འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་གང་གི་རྟེན་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རང་བྱིས་ཅིག་ཕུག་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།

འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ།

སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི།

ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ནི་དོ། ༡༩༡ །

དཔེར་ན་རང་གི་བྱིས་ཀྱི་ཅིག་ཕུག་ན་སྒྲུལ་གནས་པ་མཐོང་ནས་འཛིགས་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ལ་འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བ་བསལ་ནས་དེས་སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་
པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱེ་མ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གནམ་པོར་ཏེ་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་
པ་ནི་ད་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོར་གསུམ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱོད་དགག་བ། བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུལ་ཏེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚྭགས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་གྱིར་འདིར།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་གྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ༡༧༢ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་
འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ཞིང་བདག་ལ་ཡང་སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤིར་
ཏེ། གང་གི་གྱིར་བདག་སྤང་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་གྱིར་བདག །

ཡོད་མིན་དེ་གྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱར་བ་མེད།^༡

གཞན་ནི་གནག་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྷན་ན།^༢

བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༧༣ ॥

༡ གང་གི་ཕྱིར། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ དེ་གྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱར་བ་མེད་པ་ཅན། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ གཟུགས་ཅན་ཐ་དང་ཐ་དང་མིན་བརྟེན་ལ། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ གཞན་མེད་ཤིར། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་བདག་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར། བདག་སྤང་བོ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། གཞན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་གནས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་
མིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་
ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ (བཀག་པ་རྣམས་དོན་སྟུམས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།
             གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།
             དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ།
             དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་ཤུར་འདོད། ༡༥༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་བོ་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་ནི་ཤུར་འདོད་དེ། གཟུགས་
བདག་མིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མིན་
པ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་བ་བཞིར་སྤང་བོ་ཀྱན་ལ་ལྟ་བར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་རོ།

ཙ་བ།   ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས།
             བཅོམ་པ་བདག་གང་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།

༡   བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཡིས།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢   བཅོམ་པའི་བདག་དང་   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྟན་སྤྱུག་ལ་གནས་པ།

ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༧༥ ॥

ཀུན་བདག་གིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྟན་སྤྱུག་པོ་ལ་གནས་
པའི་ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་སྤངས་ན་གྱུན་ཞུགས་གྱི་
འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་པོ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་མེས་བཅོམ་པ་ན་བཅོམ་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱོད་འཛིག་ཅིང་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད།

བཞི་པ་(དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་
པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཞེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་ ༡

ལ་སོགས་བཞེད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། ༢

རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༧༦ ॥

མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པར་བཞེད་

༡ བརྟན་པ་ལ་གནས་པའི་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ རྟག་དང་མི་རྟག་བཞེད་དུ་མེད་འདོད་དེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད་ལ། རྣམས་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་གང་ཟག་དེ་
འདོད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ནི་རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཞི་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས།
དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནིང་།
གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།
སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། ༡༥༧ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་
གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་
ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་ལྟར་
དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་ནི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་བྱོད་བྱམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།
ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས།^༦

-
- ༡ གང་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་མ་ཡིན་པས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༢ གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༣ དེ་བཞིན་བདག་འགའ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༤ སེམས་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་མི་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༥ ཇི་ལྟར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་ལས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༦ བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཟོད་མེད་འགྱུར་ན།

རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༧༤ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱམ་པ་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ།

ཙ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།^༡

མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།^༢

དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། ༡༧༥ ॥

བདག་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་
ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་
དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

༡ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་འགྱུར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་འདོད་ཅིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ བདག་ནི་མེད་དེ་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ལྷ་པ་(བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་)ལ་བཞི། བདག་
མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན། ལྷ་པ་
བཤད་པའི་སྟོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཙོད་
པ་སྤང་བ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།

ཕྱང་ལས་གཞན་མིན་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

ཕྱང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།

འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༥༠ །

ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། རིགས་པས་དབྱུང་ན་རྣམས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་འདི་ནི་
ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་
མིན་ལ་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་འང་བདག་མིན། ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མིན།
ཕྱང་པོ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟན་པ་མིན་པ་གང་ཞིག བདག་གི་ཐ་སྙད་སྟོན་མ་རྒྱས་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།

གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་།

༡ ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ རྟག་ཆོ

༢ རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།

འདུས་པ་ཅམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། ༡༣༡ །

དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན། གཞན་མིན་
པའི་གཅིག་པ་མིན། ཡན་ལག་དེ་དང་ལྡན་པའང་མིན་ཞིང་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྩ་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཅམ་ཤིང་རྩ་
མིན། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་མིན་ཀྱང་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འདོགས་པ་
ཇི་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལྔ་མ་བཤད་པའི་ཚྭ་གསལ་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། ཚྭ་གསལ་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་དབྱིབས་ཤིང་རྩར་
འདོད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཚྭ་གསལ་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཚྭ་གསལ་ཅམ་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ན་ནི།

སིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །

མེད་པས་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྩར་རིགས་པའང་མིན། ༡༣༢ །

༡ ལ་ཡིན་ཡན་ལག་ རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར། རང་འགྲེལ་དུ། “ཡན་ལག་ལ་མིན་”ཞེས་གསལ།

༢ ལྔ་མ་བཞིན་ནོ། རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ ཚྭ་གསལ་ཅམ་ཤིང་རྩར་ རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤིང་རྟ་བཞིག་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བྱར་གནས་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་
 ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྟར་རིགས་བའང་མིན་
 རྟེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན། དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས།

གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་
 ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་མ་
 བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། དེའི་
 དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྟར་ཡོད་གྱུར།¹

ཇི་བཞིན་ཤིང་རྟར་གཏོགས་²ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།

བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།³

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༣ ॥

1 གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྟར་ཡོད་པ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

2 གཏོགས་ལའང་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར། རང་འགྲེལ་དུ་འདྲ་དེ་ལྟར་གསལ།

3 དེ་དག་དབྱེ་བར་གྱུར་ལ་ཇི་ལྟར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ལ ཡོད་མི་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཡན་ལག་གྱེ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་
 ཡན་ལག་བསྐྱིགས་པའི་ཆེ་ཡང་ནི་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤར་ཡན་ལག་མ་
 བསྐྱིགས་པའི་ཆེ་དབྱིབས་ཡོད་པར་གྱུར་བ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤིང་ཏྲ་གཏོགས་པ་ལའང་
 དབྱིབས་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཡན་ལག་རེ་རེ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ཏྲ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་ཏྲ་ཉིད་དུས་འདིར།^༡
 འཕང་ལོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།^༢
 འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།^༣
 དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་མ་ཡིན།^༤ ༡༥ ॥

གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ད་ལྟ་ཤིང་ཏྲ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བའི་དུས་འདིར་འཕང་ལོ་
 སོགས་ལ་སྤར་གྱི་ལས་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་
 དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་འདི་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།^༥

༡   གལ་ཏེ་ཤིང་ཏྲའི་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢   སྤར་ལས་དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར། རང་འགྲེལ་དུ། “སོགས་
 ལས་” ཞེས་གསལ།

༣   གཟུང་ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤   ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་ཏྲ་ཉིད་མ་ཡིན།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༥   ཚོགས་པ་ཅན་མེད་པ།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚློགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༣༣ ॥

ཡན་ལག་ཚློགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཚློགས་པ་གང་ཞིག་
 ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་ཡང་མིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚློགས་ཅམ་གྱིས་བརྟགས་ཆོས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚློགས་པ་ཇུས་ཡོད་ཅང་མེད་པས་སོ། ། ཐུབ་པ་ཁས།
 གཉིས་པ་(རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སློ་བ་)ནི།

གལ་ཏེ་ཚློགས་པ་བརྟགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བརྟགས་ཡོད་འདོགས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།

མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༣༤ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་
 བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚློགས་པ་

བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་འདྲོགས་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་
ལྟར་འཐད་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ན་མས་ལ།

བུམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

སྟེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༧༧ ॥

ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་དུལ་བརྒྱད་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་
གནས་པ་ན་མས་ལ་བུམ་པའི་སྟོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའང་རིགས་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་དེ་དག་ཁྱོད་གྱི་
དབྱིབས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པས་སོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འཇིག་རྟེན་དུ།

ན་མ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི།

ན་མ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདྲོགས་པ་ཡིན། ༡༧༨ ॥

༡   དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢   ཉིད་ལས་འདི།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཤིང་རྟ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅལ་བས་མ་རྟེན་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅལ་བས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་
 ཉིད་ལས་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྐྱན་པ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤིང་རྟ་
 ལ་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་སྟེ།

ཙ་བ། དེ་ནིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།¹

ཤིང་རྟ་དེ་ནིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟུང་།²

སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ནིད་དུ་འགྲུབ།³

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བསྐྱབ་ཅིག ། ༡༥༩ ॥

ཤིང་རྟ་དེ་ནིད་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་དེ་ནིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོ་བར་
 བསྟུང་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ནིད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྐྱབ་ཅིག་ཅེས་དངོས་སྟོབ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན།
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

¹ ཤིང་རྟ་ནིད་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ནིད་དང་། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

² ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པོ་ནིད་དང་། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

³ ལེན་པོ་ནིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

⁴ དགག་མི་བྱ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

དྲུག་པ་(དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཇིག་གྱིས་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་ལྷ། དངོས་དང་།
 དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་པ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་དང་དོན་སྤྱར་པ། རྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། འཆིང་གོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་
 གཞུང་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ།   རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།
 ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན།
 དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྤྱག་འཇུག་འགྱུར་བས།
 འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༩༠ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མ་བཏགས་
 པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་རྒྱལ་དེས་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པར་མ་ཐད་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལའང་བདེ་སྤྱག་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
 བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་ཆེ་རྟེན་དགོས་པ་ལས་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅལ་
 བའི་ཆེ་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་འདིའི་
 ཡོད་པ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་པ་)ནི། གཤམ་ཏེ་ཤིང་རྟ་མེད་མོད་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་
 ཙ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ།

ཙ་བ། བྱིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆོ།¹

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།²

བྱིང་རྟ་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།³

སྟོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་གོ།⁴ ༡༩༡ ॥

བྱིང་རྟ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ན་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཅིང་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་མེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱེགས་པ་ན་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་རྟ་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(བྱིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྟངས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་།

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བརྟེན་ནས།

བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།

ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། ༡༩༢ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་བྱིང་རྟ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་

¹ བྱིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

² མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་ཡིན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

³ སྟོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

⁴ བྱིང་རྟ་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་མེད། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

པས་མུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་
ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་ཉེར་ལེན་མུང་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ལ་བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོའང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཁིང་།།

མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྲེ་འཇིག་མིན།།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད།། ༡༩༩ །

བདག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟེན་པ་མིན་ཁིང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མིན་ཁིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་འཇིག་མིན་ལ། རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན། དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་
བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། འོ་ན་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། བདག་བཏགས་དོན་བདུན་གྱིས་བཙལ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།

ཙ་བ།   གང་ལ་རྟག་དུ་འགྲོ་ནམས་ངར་འཇིན་སྟོ།།

རབ་དུ་འབྱུང་ཁིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།།

ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་^༡བདག་དེ་ནི།

མ་བདག་ས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༩༧ །

གང་ལ་རྟག་ཏུ་དམིགས་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྟོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་
དེའི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མ་
བདག་ས་གྲགས་པའི་ངོར་གཏི་མུག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།

དེ་ཕྱིར་བདག་^༢གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།

དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།^༣

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༩༨ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དང་
བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར།

༡   འབྱུང་བ་བདག་དེ་ནི།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢   བདག་ཉིད་མེད་པར་བདག་གིར་མེད།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣   སྟོང་ལྟ་བས།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

གསུམ་པ་(བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བར་བསྐྱེན་པ་)ལ་གསུམ། བྱས་
སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་ཚྱད་པ་
སྤང་བའོ།

དང་པོ་(བྱས་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ་)ནི།

ཅ་བ།

བྱས་པ་སྒྲུལ་བྱ་རེ་ལྗེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྤང་བ་ལྗོན་ཤིང་དང་།^༡

ཁང་བྱིམ་ཤིང་རྟ་སྤན་དང་མགོན་གནས་ལ་སོང་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།^༢

དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྐྱད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།^༣

གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་ཚྱད་མི་མཇུག་ཕྱིར་རོ། ༡༩༩ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་དང་རེ་ལྗེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་
སྤང་བ་དང་། ལྗོན་ཤིང་དང་། ཁང་བྱིམ་དང་། ཤིང་རྟ་སྤན་དང་མགོན་གནས་ལ་སོགས་
དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དང་། དེ་བཞིན་གང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་པོ་འདིས་བསྐྱད་པ་དེ་
རྣམས་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་
རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚྱད་པ་མི་མཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱད་ཅེ་ན།

༡ བྱས་སྒྲུལ་རེ་ལྗེ་དམག་དང་སྤང་བ་ནགས་ཚལ་དང་། ནག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ཤིང་རྟ་སྤན་དང་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས། ནག་ཚིའི་འགྲུར།

༣ གང་གི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་འདིས་བསྐྱད་བཞིན་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ནག་ཚིའི་འགྲུར།

ཙ་བ།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆེད་མཆན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོར་དང་།^༡

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཆན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག།^༢

དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།^༣

དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན།^༤ ༡༩༧ །

བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་གྲོ་མོ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མི་
 རིས་སྒྲོ་སངས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་དང་།
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྟེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། བྱམ་པ་མཆན་གཞི་དང་སྒྲོ་སྒྲིར་བ་
 མཆན་ཉིད་དང་ནི་མེ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱད་ཤིང་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 ཤིང་རྟའི་ཐ་སྟོད་ལྟར་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་ཡོད་པ་མིན་
 ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྟེན་པ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 བན་ཚུན་སྟོས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།

༡ ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཆན་ཉིད་ཤིང་སོགས་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༢ ཡོན་ཏན་ཅན་ལུས་ཆགས་དང་མཆན་གཞི་ལ་སོགས་དག ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༣ ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༤ དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༥ བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པས་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།

འབྲས་བུ་ཡང་ནི་ཀྱུ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་

འགྱུར་བ་སྟོས། ༡༩༤ །

གལ་ཏེ་ཀྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ཀྱུ་ཡིན་ཞིང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་
སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་ཀྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་ཀྱུ་
ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཀྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན།
ཀྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཀྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་སྤར་
གང་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཤིག། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཀྱུ་སྤར་བ་མི་རིགས་ཏེ།
ཀྱུ་འདི་དུས་ལྟར་འབྲས་བུ་གྲུབ་དགོས་པ་འདི་སྤྱིར། འབྲས་བུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཀྱུ་
མེད་དུ་འགྱུར་བ་འདི་སྤྱིར།

ཙ་པ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱུ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཐེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ།

དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་ཐེད་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཀྱུ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་

༡ འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་ཀྱུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ འགྱུར་བ་འདི་སྤྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ གང་འགྱུར་སྟོས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཐེད་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༥ གཅིག་པས་ཀྱུ་དང་འབྲས་བུ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

པར་བྱེད་དམ་མ་སྤང་བར་སྦྱིད། དང་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་སྦྱོང་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཐ་དང་
མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་སོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན།

ཙ་བ།

སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ནམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།^༡

གཉིས་པོ་^༢འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་

འགྱུར་མ་ཡིན།། ༡༩༩ །

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྦྱིད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།^༣

ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།^༤

རྒྱ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མིན་ནམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་དྲུག་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྦྱིད་
པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་མི་སྦྱིད། སྤང་མ་སྤང་གཉིས་པོ་འདི་དག་
སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་
འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱར་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དྲུག་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྦྱིད་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡ མ་སྤང་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༢ གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༣ ཅི་སྟེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་མི་བསྦྱིད་ན་འབྲས་མེད་པས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༤ འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་འདོད་པའང་མིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཙ་བ།

གང་གིས་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད།¹ ༡༧༠ །

དབྱ་མ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་
 ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་
 ཆར་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(རྩོད་པ་)ནི། རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་འང་
 མཚུངས་ཏེ།

ཙ་བ། སུན་འབྲིན་འདིས་སུན་དབྱང་བྱ་སྤང་ནས་འབྲིན་ནམ་མ་སྤང་བར།²

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།³

གང་ཆེ་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་རྣམ་འཛུལ་བ།⁴

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱང་སུན་ཞི་འབྲིན་བར་རྟུས་མ་ཡིན། ༡༧༡ །

1 འདི་གཉིས་སྐྱུ་མ་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

2 བདག་ལ་སྐྱོན་མེད་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

3 སུན་འབྲིན་འདིས་ནི་སུན་དབྱང་སྤང་ནས་སུན་འབྲིན་ནམ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

4 མ་སྤང་འབྲིན་ཞེས་སྐྱོན་འདི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་མིན་ནམ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

5 གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ལྟག་པ་སྤང་།
 དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་རྣམ་འཛུལ་བ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

6 སུན་འབྲིན་རྟུས་མ་ཡིན། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

སུན་འབྱེན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྱད་ནས་སུན་འབྱེན་ནམ་མ་ཕྱད་པར་སུན་འབྱེན་པ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། ཕྱད་ནས་སུན་འབྱེན་ན་
 རུས་པ་གཅིག་པས་གང་གིས་གང་སུན་འབྱེན། མ་ཕྱད་པར་སུན་འབྱེན་ན་མ་ཕྱད་པར་
 མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་ལ། གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོགས་པ་
 གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་
 དེ་སྤང་སྤྱོད་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་ནམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་
 ནི་འབྱེན་པར་རུས་པ་མིན་ནོ།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ནི་སྟེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བའང་ཡིན། ༡༧༢ །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནི་སྟེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་པ་རོལ་པོ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་
 ཆོད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་པོའང་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་པས་
 གཞན་སྤྱོད་སུན་འབྱེན་པ་ཅམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡ “གང་ཕྱིར་” ཞེས་པ་མི་སྤང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཕྱིར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ “ཁྱོད་ལ་” ཞེས་མི་སྤང་ངོ་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་བཞི། རང་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་
བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་བཞིན་དྲ་བསྐྱོག་སྟེ་སྐྱབ་མི་
རྒྱས་པ། འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(རང་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། གཞན་སྟོགས་སུན་འབྱིན་
ཚུལ། རང་སྟོགས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(གཞན་སྟོགས་སུན་འབྱིན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ་།

འོན་ཏེ་ཐད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ།^༡

ངེས་པར་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་གྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན། ༡༧༣ །

དབྱ་མ་བ་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐད་པར་སུན་ནི་འབྱིན་པར་
བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་ཐད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟིན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་
ནི་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གང་ལ་ངེས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དམ་འཆའ་བའི་སྟོགས་དེ་ལ་སྐྱོན་དྲ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

༡ པ་ཡིས་སུན་དབྱུང་ཐད་དང་མ་ཐད་པར་ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ སུན་འབྱིན་བྱེད་ཅེས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ “འདི་ནི་” ཞེས་པ་མི་གསལ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ “འདི་ནི་” ཞེས་པ་མི་སྒྲང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

དམ་འཆའ་བའི་ཚུགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ།

གཉིས་པ་(རང་ཚུགས་སྒྲུབ་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ།

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་ནམས།

གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་བབྱང་ལ་སོགས་ནམས་ཆེ་མཐོང་འགྱུར་ལ།

ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་པར་སྤང་དང་མ་སྤང་པར།¹

མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟན་ནས་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།² ༡༧ །

མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར།³

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ནམས་གཟུགས་བརྟན་ལ་འང་བརྟན་ནས་གཟས་བབྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་ནམ་པར་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་པར་སྦྱེ་ཞེས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་སྦྱེ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་བརྟན་ནས་གཟུགས་བརྟན་ཐ་སྟད་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

¹ “བྱོད་ཀྱི་” ཞེས་པ་མི་སྤང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

² མཐོང་འགྱུར་དེ་ཆེ་ཉི་མ་དང་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

³ སྤང་དང་མ་སྤང་འཐད་པ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ནི། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

⁴ ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

⁵ དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པ་དག ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཙ་བ། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གཤོང་།

སྤང་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོག་ལ་ནི།

འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོག་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ།^༡ ༡༧ ॥

གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་
ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་ལྷགས་བསྐྱབ་པ་འཐད་དེ། ཤེས་རབ་
གྱི་གཤོང་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོག་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་ལ་དངོས་གྲུབ་དང་།

དངོས་སྤྱོད་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འདྲ་བྱུར་ན།

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། ༡༨ ॥

༡ སྤང་བར་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གཤོང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ མཐོང་བའི་གཏན་ཆོག་ལ་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ མི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ གལ་ཏེ་རང་གི་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་ལ་དངོས་ཉིད་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ དངོས་སྤྱོད་གོ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འདྲ་བྱུར་ན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༦ དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱོད་གྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཟློན་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཟློན་
 བ་འདི་ནི་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་
 བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྤྱོད་འབྲས་སྤྲད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རིགས་པ་ཉི་ལྟ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེའང་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ།

གསུམ་པ་(རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞིན་དུ་བསྐྱོག་སྟེ་སྤྱོད་མི་ཀྱས་པ་)ནི།

ཙ་བ།

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

རྟུས་པ་ཆེས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།^༡

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།^༢

རྟོག་གོ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད།^༣ ༡༧༧ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་
 རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་རྟུས་པ་ཆེས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དབུ་
 མ་པ་གཞན་དག་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་རྟུས་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་
 པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དངོས་སྤྱོད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདིར་སུ་

^༡ དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཞུག་པར་ནི། རྟུས་ཀྱི་འགྱུར།

^༢ སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ། རྟུས་ཀྱི་འགྱུར།

^༣ བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟུས་ཀྱི་འགྱུར།

^༤ ཅི་སྟེ་རྟོག་གོ་ངན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བཅོལ་བྱེད། རྟུས་ཀྱི་འགྱུར།

ཞིག་གིས་བཅོལ་ནས་རྟོག་གོ་ངན་པའི་བྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འཆིང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ཚོད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(འདིར་མ་བཤད་པའི་སྟན་འབྱེན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སྟན་འབྱེན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་སྟོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་བཏང་བྱ།²

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྤྲོ་བ་ལ་སྟན་འབྱེན་བཛྲོད་པའི་ལྷག་མ་གྱུ་འབྲས་ཕྱད་མ་
ཕྱད་ཀྱི་སྟན་འབྱེན་གོང་དུ་བསྟན་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གྱུ་འབྲས་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་
བཏགས་ནས་བཀག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟན་འབྱེན་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཅོད་པ་
འདིར་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལན་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་
སྟོགས་ལ་བཏགས་དོན་ཆོལ་བའི་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྟན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།

དེ་སྐད་སྟར་བཤད་ལྷག་མ་སྟུང་འདི་ནི་དེ་གིས་རྟོག་པར་བྱ། ༡༧༤ ॥

དབྱེད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། སྟན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པོ་འདྲ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་
སྟོགས་ཐ་སྐད་དུ་མ་བཞག་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་དགག་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་

2 བསྟན་པ་འདི་ཤེས་བྱས་ནས། རྟོག་ཆོལ་འགྲུལ།

3 ཕྱད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་ལན་དུ་འདི་བཛྲོད་བྱ། རྟོག་ཆོལ་འགྲུལ།

3 ཆོལ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞེས། རྟོག་ཆོལ་འགྲུལ།

༤ "དེ་སྐད་" ཅེས་པ་མི་གསལ། རྟོག་ཆོལ་འགྲུལ།

གཉིས་ཀ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་དེ་སྤྲད་བཤད་པའི་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན།
ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་ཕྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༧༩ ॥

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད།

བརྩ་བྱ་བཤད་ནས་མདོར་བསྟན་ཏེ།

སྤར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ༡༨༠ ॥

བདག་མེད་འདི་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཐེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤར་ཡང་སྟོང་ཉིད་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་
རྣམ་པ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད་བརྩ་བྱ་བཤད་ནས་

མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྦྲར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བཞིར་བཤད་ལ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་འང་བཞེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་ཕྱེ་བ་
དང་། སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།

དེ་བཞིན་ན་བ་སྒྲ་དང་ལྟེ།

ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༥༡ ॥

ཐེར་བྱུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།

འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། ༡༥༢ ॥

༡ འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོག་རྒྱ་ལ་པོ་འདི་དག་ལ་སོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ས་མཐད།
ལེགས་སྦྲར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་སོ་ལོ་ཀ་གཅིག་མིན་ནས་སྦྲུམ། འོན་ཀྱང་དཔྱད་པར་འཇུག།

མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། རང་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཆ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོག་མ་རྣམས་
ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། མིག་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་
མིག་དེའི་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ། དོན་དམ་པར་ཐེར་བྱས་ཏུ་གནས་པ་
མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་སྟེ་དང་ལུས་
དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་སྤྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།

སྒྲ་དང་བྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༥ ॥

གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་
གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྒྲ་དང་བྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་
རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་སོ།

གཡུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༥༥ ॥

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ།

བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟུང་།

སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།

ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥༦ ॥

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།

སྟོང་ཉིད་དངོས་བའི་སྟོ་ཅན་གྱི།

འཛིན་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༥༧ ॥

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟུང་པའི་
སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཐད་བདེན་

སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ནི་
 སྟོང་ནི་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་སོ། སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ནི་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་
 ཡོད་དེ། སྟོང་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ནི་ནི།

ཙ་བ།   སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི།

མ་ལུས་བྱབ་བྱེད་ནི་བྱིར་དང་།

ཆད་མེད་དཔེ་ཡིས་ཟུ་མཐའ་ནི།

མེད་བྱིར་སྟོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ནི། ༡༢༠ ॥

འདི་དག་བཅུ་ཆར་སྟོགས་རྣམས་ཀྱིས།

སྟོང་པ་ནི་ནི་གང་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ནི་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་བྱིར་གསུངས། ༡༢༡ ॥

སྟོགས་བཅུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་ནི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 ནི་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་བྱེད་ནི་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱོད་ཆད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་སྟོགས་
 བཅུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱང་ཟུ་མཐའ་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཆད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། སྟོགས་འདི་དག་བཅུ་ཆར་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་ནི་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ནི་ཡིན་ལ། དེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།

དོན་དམ་ཟུང་ན་འདས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ༡༥༩ །

ཟུང་འདས་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི།

འཛིན་པ་བསྒྲིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱན་པར་མཛད། ༡༦༠ །

ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། ། དོན་དམ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱན་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟུང་འདས་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། ཉེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།།

དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས།། ༡༩༡ །

ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་དེ། རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བའི་བྱིར། འདུས་བྱས་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་ཏྲག་ཉིད།།

དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།། ༡༩༢ །

ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་ཏྲག་པ་
ཉིད་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར། འདུས་མ་བྱས་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།།

དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།།

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། ༡༩༩ །

རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྟེན་དེ། ཁྱོད་ལ་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཚོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དེ། ཞེས་སོ།

བརྩ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།

དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།

ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྟེན།

འགྲོ་འོང་བྲལ་བྱུང་མི་ལམ་ལྟའི། ༡༩༠ །

སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།

མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས།

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ༡༩༡ །

འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྟེན་དེ། ཐོག་མ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ནི་མཐའ་ཡིན་
ལ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་
ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐོག་མ་
དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན་དེ། ཞེས་སོ།

བཅུ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་།

འཐོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཟློང་།

དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ།

འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༩༩ །

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

དེ་དེའི་སྤྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟློང་། ༡༩༩ །

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐོར་བ་དང་འཐོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཟློང་ཅིང་། དོར་བ་མེད་པ་
ནི་ཕར་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ངོ་བོ་དང་དུས་འགར་ཡང་དོར་བྱར་མེད་པའི་སྤྱིར། དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
བཟློང་དེ། དོར་བ་མེད་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཆ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ནའོ།

བཅུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། འདུས་བྱས་ལས་གསལ་ངོ་བོ་ཉིད།

གང་སྤྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།

རྒྱལ་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ནས་ཀྱིས།

མ་མཛད་དེ་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ལ། ༡༩༧ །

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༩༨ །

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྟོང་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པར་དང་པོ་ནས་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

བརྩ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དྲུག་དང་།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་དྲུག་དང་།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ༢༠༠ །

ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

ཁམས་བཙུག་དང་། རེག་བ་དུག་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དུག་དང་།
གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

བཅུ་བཞི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ།   གཟུགས་རྩང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།
                  དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་བ་ཉིད་། ༡༠༡ ॥

གཟུགས་སུ་རྩང་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས། ལམ་གྱི་ཆོས། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ།

དང་པོ་(གཞིའི་ཆོས་)ནི།

ཙ་བ།   གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྩང་མཆན་ཉིད་ཅན།
                  ཚོར་བ་སྤྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།
                  འདུ་ཤེས་མཆན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།
                  འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། ༡༠༢ ॥

གཟུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཆོས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དྲུག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དྲུག་ཤེས་པར་བྱའོ། ཆོར་བ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།
འདྲ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་མངོན་
པར་འདྲ་བྱེད་པའོ།

ཙ་བ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།
རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།
ཕུང་པོའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་རང་མཚན་ཉིད།
ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེལ་གདུག་འདོད། ༢༠༢ །
སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྲུར་ཉིད་དྲུག་གསུངས།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།
དེ་ནི་འདྲ་འབྲེད་མཚན་ཉིད་དོ། ༢༠༣ །

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་། ཕུང་པོའི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ། ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེལ་གདུག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཁོར་
བར་འཛིན་པར་འདོད་དོ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་
བའི་སྒོར་གྲུར་པ་ཉིད་དྲུག་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུ་འཕྲོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་ཆོས་)ནི།

ཙ་བ།   གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན།

ཚུལ་བྲིམས་གཏུང་མེད་མཆན་ཉིད་བཟོད།

ཁྲོ་མེད་མཆན་ཉིད་བཙོན་འབྲུས་གྱི།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ༢༠༥ ॥

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན།

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆན་ཉིད་དོ།

པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ནམས་གྱི།

མཆན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟྍད། ༢༠༦ ॥

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པས་གཏུང་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགོ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་

༡ ཀ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུ་འཕྲོད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བཤོ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་། ཤོག་གཤངས་ ༢༢༧ ལྷ་ཆ་དགོ་ལྷན་སྦྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༢

ཁ། འབྲུག་ཤིག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ་ཆོག་ཆད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ།

དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བ་རྩལ་དྲ་ཕྱིན་པ་དྲུག་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ།

ཙ་བ། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།

མི་འབྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དྲ་གསུངས། ༢༠༡ །

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། དེ་བཞིན་དྲ་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་
དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། མི་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དྲ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་སོ།

ཙ་བ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན།

ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༢༠༢ །

མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་ཉིད་དེ།

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟུག་བསྐྱེད་དང་།

གཉི་མུག་མེད་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༠༣ །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཅུ་ཙ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་
 བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 གཏན་མེད་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་
 མཚན་མ་མེད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མཚན་མ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་
 བ་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་བསྐྱེད་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན།
 གསུམ་པ་(འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་)ནི།

ཙ་བ།   སྒྲོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།
               གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།
               སྒྲོབ་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི།
               ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ༡༡༠ ॥
               སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།
               སྒྲོབས་སོགས་ཆད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།
               འགྲོལ་པའི་ཉེར་སྒྲུབ་པ།
               བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༡༡༡ ॥

སྒྲོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་པའི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་དང་། སོ་སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོབས་པ་ལ་སོགས་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་།

འགྲོ་བ་ལ་པན་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་དང་།

ཙ་བ།   སྐྱག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ།
                   ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ནི།
                   རབ་དགའི་མཆན་ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི།
                   མ་འདྲེས་མཆན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ༢༡༢ ॥

སྐྱག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་དྲུ་དགའ་
 བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ནི་ཆགས་སྒྲུང་དང་མ་འདྲེས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་དྲུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

ཙ་བ།   སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ།
                   བཅུ་དང་བརྒྱད་དྲུ་གང་འདོད་དག།
                   གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།
                   དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་པ་རང་མཆན་ཉིད། ༢༡༣ ॥

སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དྲུ་གང་འདོད་པ་དག་མི་འཕྲོགས་
 པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མི་མཐུན་སྟོགས་
 དེས་མི་འཕྲོགས་པ་དེའི་ཕྱིར།

༡   ཡིན་ཞེས་བྱ།   ནག་ཚུའི་འགྲུར།

༢   མི་འཕྲོགས་   ནག་ཚུའི་འགྲུར།

ཙ་བ།   རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
 མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
 གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
 མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་ར་མི་འདོད་དོ། ༢༡༠ ॥

རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་ལ་འཕྲུག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་པ་ཆོས་ཅན་ལོ།
 གསུམ་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་།
 དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།
 དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་བ་ཉིད། ༢༡༡ ॥

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་དེ་དེ་
 ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་སོ།

བཙོ་ལྔ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།

འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།།

གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།།

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཞིན།། ༡༧ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དུས་གང་དུ་དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་
མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཞིན་དེ། ད་ལྟར་བ་འདི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཤིང་།
འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།།

དེ་ཡིས་^༡དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།།

ཐེར་བྱག་གནས་མིན་^༢འཛིག་མིན་པས།།

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།། ༡༨ ॥

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་ཞིང་། འཛིག་པ་མིན་པས་སོ།།

བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། རྒྱུན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།།

འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།།

༡ དེ་ཡི་དབེན་པ་   རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ གནས་དང་འཛིག་མིན་པས།།   རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༡༥ ॥

དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྒྱུ་
ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(སྟོང་ཉིད་བཞིན་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དངོས་པོའི་སྤྱིས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན།

ཕྱང་པོ་ལྔ་རྣམས་བཞེད་པ་ཡིན།

དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ༢༡༦ ॥

དངོས་པོའི་སྤྱིས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་ཕྱང་པོ་ལྔ་རྣམས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་དེའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་དེ།
ཞེས་སོ།

ཙ་བ། མདོར་བསྟུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བཞེད།

དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།

༡ མདོར་བསྟུས་པོ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

༢ དེ་སྟོང་ཉིད། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༢༠ །

མདོར་བསྟུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ནྟམས་ལ་བརྗོད་ལ་དེ་ཉིད་
དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ།

ཙ་བ། རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ།^༡

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། ༢༢༡ །

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་སོ། རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན་དེ། འདི་
ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བཤས་པར་དངོས་པོའི་གཤིས་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སངས་གྲུས་ནྟམས་ནི་འབྱུང་བའམ།

མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ནི།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། ༢༢༢ །

^༡ མེད་པའང་སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

^༢ མེད་ཉིད་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

^༣ སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

^༤ རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

ཤེས་རབ་པ་རྩལ་ཕྱིན་ཆུལ་ལས།

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། ༢༢༩ །

སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་བྱང་བའམ་མ་བྱང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ལ་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མདོ་
ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆུལ་གྱི་མདོ་ལས་སྐར་བཤད་པ་
དེ་སྐད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར།

བཞེ་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྟོན་མཛུགས་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་སྟོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྤང་བ་གསལ་བྱས་པའི།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རྩ་ར་བཞིན་དུ།

སྤྱད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་པར།

དོགས་ཏེ་ཐ་སྟངས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། ༢༣༠ །

༡ གང་དེ་གཞན་དངོས་སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༢ ཕྱིར་གཞུང་ལས། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༣ དེ་ཕྱིར་སྟོ་གྲོས་ རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༤ སྐུ་ར་བཞིན་དུ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༥ འདི་དག་གདོད་ནས་ རྟག་ཆའི་འགྲུར།

སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སློབ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་བ་གསལ་བྱས་པའི་ས་དྲུག་པ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་མེས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སློབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སློམས་
པར་འཇུག་པར་འགྲོ་སྟེ། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རྩ་ར་བཞིན་དུ་སྲིད་གསུམ་
འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རྟག་དུ་འགོག་པར་གདོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་འང་སྐྱེད་པར་བྱེད།

དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་འདྲོར་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་གདོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་མོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྩེ་འང་སྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་གོང་བདེ་གསེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི།

མ་ལུས་པ་རྣམས་སློ་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ༢༢༥ །

དེ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་དེའི་གོངས་བདུན་པར་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་ལས་
སྐྱེས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་རྣམས་སློ་
ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་
སློམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

༡ བདེ་གསེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་མ་ལུས་ཀྱན། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༢ གོང་དུ་འགྲོ་བའི་སློབ་གྲོས་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

ཙ་བ། ཀུན་ཚྭ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་བྱུར་བ།
 ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྦྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡིས།
 མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།
 རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་དུ་འགྲོ། ༢༢༩ ॥

དེ་ནི་ཚས་ཅན། ཐབས་ཤེས་ཚང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཀུན་ཚྭ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་བྱུར་བའི་ངང་པའི་
 རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གདུལ་བུའི་སྦྱེ་བོའི་ངང་པའི་མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུང་གི་ཤུགས་
 ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབུ་མ་ལ་འཕྲག་པ་ལས།^༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ།

དབུ་མ་ལ་འཕྲག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དྲུག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
 སེས་སྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ། ॥

༡ དོན་དམ་གྱི་ཡངས་ རྒྱ་ཆེའི་འགྲུར།

༢ བདར་ནས་དགེ་བའི་ རྒྱ་ཆེའི་འགྲུར།

༣ མཛད་དུ་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ།
 རྒྱ་ཆེའི་འགྲུར།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ་ནི།

ཙ་བ།   རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་ཞིང་།

ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཛོལ། ༡ །

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལེགས་པར་འབར་བའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།^༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་པའོ། །

---

༡ སོང་བ་འདིར་ནི་ ནག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ འབར་བའང་འཛོལ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།   ས་འདིར་སློན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་
པ་ལས་སློང་ཚུལ།   ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ།   དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་
བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་སློན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སློང་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ།   ཡང་ཡང་སྒར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བུའི་ཕྱིར།

གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།   གང་དུ་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ས་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།   ཡང་དང་
ཡང་དུ་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   འདི་ཡི་སློན་ལམ་གྱི་ཉུང་དག་འགྱུར་ཁིང་། ༡ །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་དེ་ཆོས་ཅན།   སློན་ལམ་འབྲམ་ཕྱག་གུངས་
མེད་པ་བཏབ་པ་གྱི་ཉུང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།   སློན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷོགས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལས་སྤོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤོ་ནི་སྤྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཙ་བ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དེ་དག་ཙ་
བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ།

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྤྱོ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ༢ །

འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བུལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་རུས་མ་ཡིན།

དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་གྱི་སྤྱོ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེམས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་འབྱོར་བ། མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བུལ་བ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་རུས་པ་
མིན་པས་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།

འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།

སྲིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༡ ॥

དེ་ཚོས་ཅན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་ཚོགས་ཇོགས་པར་བྱེད་
པ་མི་འགལ་རྟེ། དབང་བཅུ་པོ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྲིད་
པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པ་ལས།^༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། ॥

^༡ མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། རྒྱ་ཆའི་འགྱུར།

ས་དག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས།

ས་དག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ནི།

ཙ་བ།

དག་པ་ལ་ནི་དེའི་སྒོ་བས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚྲོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ།

ས་དག་པ་ལ་ནི་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་
བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་སྟེ། སྒོ་བས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚྲོགས་
པར་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའོ། ॥

དབྱ་མ་ལས་འཕྲག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའི་བཤད་པའོ། ॥

---

༡ ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའོ།
ནག་ཚའི་འགྱུར།

ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན།

ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི།

ཙ་བ།

བརྩ་བའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ།

དམ་བ་འཛོལ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན།

བརྩ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཚོས་ཅན། ས་དགུ་བ་མན་ཆད་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྤྲོགས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་
འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་བ་འཛོལ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་སྤྲོན་ལྷག་པར་མཆོག་
ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་རྩ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།

དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཚོས་ཆར་འབབ། ༡ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་འདོགས་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ།
ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་རྩ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་

ཐོག་གི་ཆེད་དུ་ས་བཙུ་བ་ལ་གནས་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་དུ་དམ་ཚོས་ཀྱི་
ཆར་འབབ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བ་བཙུ་བ་ལོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་བ་ལས་དོན་དམ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་བཙུ་བའི་བཤད་པ་ལོ། ॥

---

༡ ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་བཙུ་བ་ལོ། རྒྱ་ཚི་འགྲུར།

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན། ས་གཉིས་
པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན།
དང་པོ་(ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

དེ་དག་གིས་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས་ཀྱིས་།

དེ་ནི་དེ་ཆེ་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།

སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། ༡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་འཛོལ་སྟེ། ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་
གྱིས་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནི་དེ་སྐྱལ་བ་བརྒྱར་
གནས་ཤིང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་།

ཙ་བ། སྟོན་ལྟེན་འཛིན་བརྒྱ་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་བྱས།

---

༡ འདི་ཡིས་ཐོབ། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ དེ་སྟེད་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤང་བྱེད་དེ། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༤ ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་ རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

དེ་བཞིན་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།

བརྒྱ་ཕྱག་གྲངས་དང་ཇེས་བྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༢ །

སྟོ་ལྷན་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྒྲུང་བར་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་བརྒྱ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་།

ཙ་བ། དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྲས་༑།

རང་གི་ལྷས་ལ་ལྷས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལྷས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་༑།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དང་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན། ༣ །

བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུབ་དབང་གི་སྲས་འདིས་རང་གི་ལྷས་ལས་ལྷས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དང་། ལྷས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར།

༡ དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ བླ་ཆོའི་འགྱུར།

༢ བརྒྱ་ཕྱག་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། བླ་ཆོའི་འགྱུར།

༣ དེས་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱང་འདི་མི་སྒྲུང་ངོ་། བླ་ཆོའི་འགྱུར།

༤ དེར་ནི་རང་གི་ལྷས་བརྒྱ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། བླ་ཆོའི་འགྱུར།

༥ མཛེས་པའི་ལྷས་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་འཁོར། བླ་ཆོའི་འགྱུར།

༦ བརྒྱ་ཕྱག་ལྷན་པར་སྟོན། བླ་ཆོའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། སྟོ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།

ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།

དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་..... ॥

སྟོ་ལྷན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་ནས་། རང་གི་ལུས་སྟོང་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་སེམས་སྟོང་ཕྱག་རེ་རེས་བསྐྱར་བར་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

..... ས་ལྷ་པོ།

འདི་དག་ལ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་ཕྱག་དང་། ཨ ॥

བྱེ་བ་ལ་ཕྱག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ།

---

༡ རབ་དགའ་ལ་གནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྟེ། རག་ཆོའི་འགྱུར།
༢ དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། རག་ཆོའི་འགྱུར།
༣ སྟོང་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྷ་པོ། རག་ཆོའི་འགྱུར།
ཨ འདི་དག་ལ་གནས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འབྲུམ་ཕྱག་ཐོབ། རག་ཆོའི་འགྱུར།
ཎ བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐོབ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འགྱུར། རག་ཆོའི་འགྱུར།

ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་པར་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཤུང་ལྟ་
 སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་འཛོལ་སྟེ། ས་གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་
 འབྱུལ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་འཛོལ་ཅིང་། ས་ལྔ་
 པ་བ་དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་འཛོལ་ལ།

ཙ་བ། དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྲུར་ཡང་འཛོལ་བྱེ་བ་ཕྱག །

ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དང་སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་དུ།

ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཛོལ་པར་འགྱུར། ༥ ॥

དེ་ནས་ས་དྲུག་པར་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྲུར་བཅུ་གཉིས་ཡང་འཛོལ་ཅིང་།
 ས་བདུན་པར་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་བཅུ་གཉིས་
 དང་། སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་དུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཛོལ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།

སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྐྱེམས་འཇིག་རྟེན་ན།

དུལ་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཛོལ་པར་འགྱུར། ༦ ॥

༡ མོལ་ཅིང་བྱེ་བ་ཕྱག། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ཕྱག་བརྒྱད་གྲུར་པོ་དེ་ནི་ད་སྟོང་ཕྱག་དུ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༣ ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་མཐའ་དག་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་འཐོབ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་ན་རྩལ་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་
 དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་^༡དེས་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།

གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།

བསྟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ ॥

ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱང་
 པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་
 པར་བསྟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། རེ་ཞིག་བརྩ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྟོམས་རྣམས་ནི།

རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་^༢འགྱུར། ༢ ॥

^༡ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༢ བསྟོམས་རྣམས་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༣ དེ་སྟེད་འཐོབ། གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། ཅེས་ཆོག་རྟེན་གཅིག་ལྷག་
 པར་སྤང་ངོ་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

མེ་ཞིག་ས་བཅུ་པ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དག་པ་མན་ཆད་
ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་
འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་བསྟོམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་
ནི་རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་།

ཙ་པ། བ་སྤྱའི་བྱང་བྱར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་རྣམས་དང་།

ལྷན་ཅིག་ཇོགས་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་པ་བྱང་འདས་དང་།

དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་།

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། ཅ །

བ་སྤྱའི་བྱང་བྱར་མེ་རེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྟུ་ཇོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་པ་བྱང་འདས་དང་། དེ་བཞིན་རྟུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་མི་དག་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྷ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་། སྐྱབས་པ་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱལ་སྐྱབས་པ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་རྟུ་སྐྱབས་པ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་
དང་བཞུགས་པའི་རྩལ་ཀྱིས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་པ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་འདི་མ་མེད་ལ་སྒྲ་སྒྲ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།²

² གྲངས་མེད་དང་། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

³ ཇི་ལྟར་འདི་མེད་མཁའ་ལ་སྒྲ་སྒྲ་གསལ་བ་ལྟར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་སྟེད་པའི་ས་ལ་བྱོད་ཀྱི་སྐར་ཡང་འབད་གྱར་ཅིང་།

འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། ༡༠ །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དུ་ཞི་བ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐར་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བརྟེས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་སྐར་བས་གཟུགས་གསལ་བ་ར་གྱར་པ་ལྟར། སྟོན་ཀྱི་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བསྟེད་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱོད་ཀྱི་སྐར་ཡང་འབད་པར་གྱར་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བརྟེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།

རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱར་ན།

མཁྱེན་བཟང་བྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་བྱུང་སུ་ཆུད། ༡༡ །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་བཟང་བྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་བཀག་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་

ལྟར་དུ། དངོས་སོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་སྤར་མི་ལྟར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པ་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཚད་པ་སྤང་བ་ལ་ཚད་)ལན་གཉིས།

དང་པོ་(ཚད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ནི་ད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།

སློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིུ་པའང་མ་ཡིན་ལ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རིུ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།

མཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། ༡༢ །

གང་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། སློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་རིགས་པའང་མིན་ལ་
ཡུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་རིུ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་འགལ་བར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་སྤགས་
སུ་ཆུད་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤང་བ།
མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ནི་ད་ཡིན་ཞིང་སློ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བུལ་བ།

དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་སྟོན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ནི་ད་རྟགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ།

དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉི་བར་བཞེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ༡༢ ॥

ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་བཞེན་པ་ལ་ཉི་བར་བཞེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་པ་སྟོང་པ་)ནི།

ཅ་བ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱབས་སྟོན་ནམས་ཀྱིས།

ཟེན་དང་སྐྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།

སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།

དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༣ ॥

ཆོས་ཅན། ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་རྫོགས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སངས་བླ་སྟེ་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱབས་དང་སྐྱལ་པ་དང་སྐྱལ་པ་དེའི་མཐུས་ནས་མཁའ་དང་ཅེ་ཤིང་སོགས་གཞན་ལས་སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར།
 ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི།
 དེའི་རྩོལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་།
 འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ར་མཐོང་ལྟར། ༡༣ །
 དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།
 འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།
 བྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ། ༡༤ །

ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། ད་ལྟ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པའི་རྩོལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་དེའི་སྟོན་ལས་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བའི་
 དགེ་བ་དང་རང་གི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་ཆོས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བའི་སྟེར། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིག་རྟོན་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་
 ཆེས་འབད་པས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱ་མཁན་དེའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་
 དུ་འང་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་གཉིས། སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟོབས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

༡ ལྡན་པ་ཡིས། རྟོག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ ཡུན་རིང་འབད་པ་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་དེ། རྟོག་ཚིམ་འགྲུར།

༣ འཇུག་པ་གདུལ་བའི་ རྟོག་ཚིམ་འགྲུར།

དང་པོ་(སྐྱའི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ། ལྷ་
མཐུན་གྱི་སྐྱུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།

བསྐྱེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐྱུ་སྟེ།

དེ་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།

སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ༡༧ །

གཉིས་སྒྲིང་གི་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེགས་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་
ངང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞི་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་སྟེ། དྲི་མ་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མེད་
ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱུ་དེ་མངོན་སུམ་མཛད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་
འགྲུ་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱར་མི་ལྡང་བའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ)ནི།

ཙ་བ། ཞི་སྐྱུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་བྱུར་ཅིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག།

༡ འགག་པའང་མེད། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ ས་དེ་མ་ཡིས་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་རྟག་

འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར། ༡༥ ॥

འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་རྣམ་
པ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་
བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་དུ་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་
བྱང་སེམས་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་འབྱོར་པའི་སྤང་དུ་རྟག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱེ་དང་བ་སྐྱུའི་ཁྲུང་བུ་གཅིག་དུ་རང་གི་
སྦྱོད་པ་ཀུན་སྦྱོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྦྱོད་པ་ཀུན་སྦྱོན་ཚུལ། བཞེད་པ་ལ་མངའ་
བསྐྱར་བ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱེ་དང་བ་སྐྱུའི་ཁྲུང་བུ་གཅིག་དུ་རང་གི་སྦྱོད་པ་ཀུན་སྦྱོན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།

གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།

སྤར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱང་ཚུལ་ནི།

མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྦྱོན་པར་མཛད། ༡༦ ॥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྦྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྐྱུའི་བ་སྐྱུའི་ཁྲུང་
བུ་རེ་རེ་སྦྱོན་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐུབ་དབང་གི་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་
དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ད་ལྟ་འགགས་པ་

གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བ་སྤར་བྱང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་སྤྱིར་དང་།

ཙ་བ།   སངས་རྒྱས་ཞིང་ཇི་འདྲར་བྱབ་དབང་དེ་དང་།

དེ་དག་སྐྱ་སྐྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་།

ཉན་ཐོས་དག་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་ལྟ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ༢༠ །

ཇི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཇི་འདྲ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཇི་འདྲར་བྱབ་དབང་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐྱ་དང་སྐྱོད་
པའི་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་། འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཞིང་
དེར་བྱང་སེམས་རྣམས་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ཇི་འདྲའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་
དེར་བདག་ཇི་འདྲར་གྱུར་པ་དང་།

ཙ་བ།   ཆོས་ཐོས་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱད་པ་དང་།

སྐྱན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤུལ་བ།

དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། ༢༡ །

༡ ཞིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་།

༢ ཇི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་། ཉན་ཐོས་འགྱུར།

༣ དེ་དག་མ་ལུས་ ཉན་ཐོས་འགྱུར།

ཆོས་ཐོས་ནས་སྦྱོད་པ་གང་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་དེ་དག་ལ་
སྦྱོན་པ་གང་ཇི་ཅམ་ཡུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་བ་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྦྱོན་བར་མཛད་པ་དང་།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཉིང་འཛིན་དང་།

ཤེས་རབ་སྦྱོད་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།

མ་ཆང་མེད་ཀྱི་དག་ཉིད་སྦྱོད་པ་ཀུན་།

སྐྱ་ཡི་བ་སྤྱི་ཁྲུང་བྱུང་འང་གསལ་བར་སྟོན། ༢༢ །

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་དག་དང་། སྦྱོན་
གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཀུན་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཁྲུང་བྱུང་འང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་(གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྦྱོད་པ་ཀུན་སྦྱོན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་།

གང་དག་དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར།^༡

གདངས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བཟུང་བའི།^༢

འགྲོ་དབྱགས་འབྱིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་།^༣ ༢༣ །

༡ མེད་དང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཀུན་། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ ཁྲུང་བྱུང་འང་གསལ་བར་སྟོན། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ན། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

༤ ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་སྤྱག་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

༥ གཟུང་བའི་འགྲོ་དབྱགས་འབྱིན་མཛད་བཞུགས་པ་དང་། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྦྱེའི་བ་སྦྱེའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་སྟོན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གང་དང་། གང་དག་དེ་
 ལྟར་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས་
 ཐུག་བསྐལ་གྱིས་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ན་
 བཞགས་པ་དང་།

ཙ་བ།   དང་པོའི་ཐུགས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོའི་བར།
              དེ་དག་སྤྱོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲལ་གྱི།
              རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྦྱ་ཡི།
              ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༢༥ ॥

དང་པོའི་ཐུགས་འབྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྣང་པོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་
 དག་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་མཁྱེན་ནས་བདག་
 གི་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་སྦྱེའི་ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 སྦྱར་དང་།

ཙ་བ།   དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
              རང་གྱུལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།

༡ ཐུགས་འབྱུང་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འཕགས་པ་གྱུལ་སྤྲས་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

སྤྱད་དང་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ནི།

ཐམས་ཅད་བ་སྤྱི་ཁྱད་འབྱུང་གཅིག་ཆེ་སྟོན། ༢༥ ॥

དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་མཇུག་དང་རང་གྲུལ་འཕགས་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་མ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་
ཐམས་ཅད་བ་སྤྱི་ཁྱད་འབྱུང་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཕྱན་སུམ་ཚྲིགས་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།

རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་འགྲུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་བྱུང་རྩལ་སྟོན་མོད།

རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མི་འགྱུར། ༢༦ ॥

ཆོས་ཅན། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཕྱན་སུམ་ཚྲིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་ཁྲོད་ཀྱི་
མཛད་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙ་བ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྟོན་སྤྱོད་རྩལ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནས་
མཁའ་མཐའ་འགྲུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོགས་
རྩལ་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་སྟོན་མོད་རྩལ་གཅིག་པ་དེ་རགས་པ་མི་འགྱུར་ལ་འཛིག་རྟེན་
སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

༡ དེ་དག་སྤྱོད་པའི་ ཉན་ཐོས་འགྱུར།

༢ ཁྱད་འབྱུང་དུས་གཅིག་སྟོན། ཉན་ཐོས་འགྱུར།

༣ མཁའ་འགྲུགས་ ཉན་ཐོས་འགྱུར།

ཙ་བ།   རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བའི་ཀྱིས་སྤྱད་མཐའི་བར།
 སྤྱད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོགས།
 ཇི་སྤྱད་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱད་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་།
 མ་ལུས་རྩལ་གང་དེ་སྤྱད་ལ་གངས་མེད། ༢༧ ॥

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བའི་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་མཐའི་བར་དུ་སྤྱད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོགས་ཇི་སྤྱད་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱད་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་མ་ལུས་པའི་རྩལ་གང་དེ་སྤྱད་ལ་གངས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་བཞི།

སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན། སྤྱི་པར་བཤད། ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ།
 ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།
 དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་།
 མོས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཐུགས་ཚུད་དང་།
 སྤྱོད་ཆོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༨ ॥

༡ རེ་ལ་སྤྱོད་མཛད་སྤྱོད་པ་ཡི། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དེ་སྤྱད་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི། མ་ལུས་རྩལ་གྱི་གངས་ལ་
 ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་ལྟག་པ་ལྟ་བུར་སྤྱད་པོ། རྣམ་ཆོའི་འགྲུར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཆོས་ཅན། དབྱེན་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོད་དེ། གནས་དང་
གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་པའི་སྟོ་
སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོག་ས་སྤྲུག་ས་སྤྲུག་པའི་སྟོབས་དང་། ལམས་ནི་སྣ་ཆོག་ས་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན།^༡
མཁྱེན་དང་^༢ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཛིན་དང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་སྟོ་^༣སྟོབས་དང་། ༢༧ ॥

དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་
དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོ་སྟོབས་དང་།

ཙ་བ། སྟོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟོ་དང་།
ཟག་^༤རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།
སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ༢༨ ॥

༡ དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ མཁྱེན་དང་ཀུན་འགྲོ་མཁྱེན་པ་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ མཁྱེན་སྟོབས་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༤ སྟེ་མཁྱེན་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༥ ཟག་པ་རྣམས་ཟད་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོ་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་འབྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བརྒྱུག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།

མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་¹སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ३१ ॥

ཆོས་ཅན། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་པ་དེ་མངའ་སྟེ།
རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་འབྱས་བྱ་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་འབྱས་བྱ་དེའི་
གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་གནས་
མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་²བརྒྱུག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་ལའང་།

མཁྱེན་པ་རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཕྲུག་འབྱུར་བ།

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ३२ ॥

1 རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

2 ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

3 དེ་ལ་བརྒྱུག་དང་ རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་བརྟེན་ཏེ། འདོད་པ་
དགེ་བ་དང་མི་འདོད་པ་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་འདྲེས་མ་དང་།
ལས་ངན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་ལས་དང་། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་
མཁུན་པ་ནུས་མཐུ་སྟོབས་མེད་སོ་སོར་འབྱུག་པར་འབྱུར་བ་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་བྱད་འཕགས་འདོད།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁུན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱུང་བ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༢༢ །

ཆོས་ཅན། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་སུ་ཅུད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་
དམན་པ་དང་། འབྲིང་དང་། གང་ཡང་བྱད་འཕགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་མོས་པ་ལའང་མཁུན་པ་ནི་དུས་
གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

མིག་སོགས་འཛུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།

༡ དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱད་འཕགས་དག ། རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

༢ ཀྱིས་བསྐྱབས་མོས་པའང་ རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

༣ མིག་སོགས་དག་གི་ རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་འཕྲུག་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༧ ॥

ཆོས་ཅན། ཁམས་སྡེ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པར་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ནི་མཆོག་པ་བཞེད་ལ།

འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་རྟུལ་བ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།

མིག་ལ་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་རྩལ་རྩལ་བ་ལ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། ༣༨ ॥

ཆོས་ཅན། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ནི་མཆོག་པ་བཞེད་ལ། འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་རྟུལ་བ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་རྩལ་རྩལ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་ཏུ་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར།

༡ མཆོག་ཉིད་དང་། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འབྲིང་དང་བརྟུལ་བའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བཞེད་པ་དང་། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ སྟོབས་སུ་འདོད། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

ཙ་བ། ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།
 བྱང་རྒྱབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་ཡི་དྲགས་དང་།²
 དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ།
 དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༢༩ །

ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ།
 ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱབ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་དེ་
 ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད།
 བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།
 སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ།
 དེ་ལ་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༣༠ །

ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་པ་
 དེ་བརྟེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད་པ་བསམ་

2 ཉན་ཐོས་ལྷ་མི་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

2 ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་དཔྱལ་སོགས་རྣམ་འགྲོ་བ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

3 བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

4 བརྒྱད་དང་ཞི་གནས་ རྟག་ཆའི་འགྲུར།

གཏན་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་བྱད་པར་
གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དྲུག་ར་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།¹

སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།²

ཇི་སྟེད་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་སྟོགས་དང་།³

བཅས་རྣམས་ལ་སློ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབ་སྟུ་བཤད།⁴ ༣༤ ॥

ཆོས་ཅན། སྟོན་གྱི་གནས་ཇེས་སྟུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟུ་བཤད་པ་དེ་བརྟེན་
ཏེ། ཇི་སྲིད་དྲུག་ཏི་མུག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དྲུག་སྲིད་པ་ན་གནས་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་སྟུ་
བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་སྟེད་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་
པ་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྟོགས་དང་བཅས་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པའི་སློ་གང་དང་གང་
ཡིན་ཐོགས་མེད་དྲུག་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

སྟེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

1 གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་ནས་འདས་པའི་དུས་དང་ནི། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

2 གཞན་རེའི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་བ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

3 དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྟོགས་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

4 རྣམ་པ་དང་བཅས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་སྟོབས་སྟུ་བཤད། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

བཟླ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་ནམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༩ ॥

ཆོས་ཅན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་
 གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་བཟླ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་
 མཁྱེན་པ་དུས་དེར་མ་ཆགས་པ་ནམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་
 ཡིས་སོ།

ཙ་བ། ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༤༠ ॥

ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ། ནམ་ཀུན་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་སྒྲུབ་པ་ནམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོབ་མ་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་
 ཡས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟློང་མི་རྣམས་པའི་རྩལ་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བཟློང་ལྟོག་པར་འགྱུར། ༥༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
མ་བཟློང་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་
དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྟེའི་རྣམས་པ་ཟད་
པའི་དབང་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བཟློང་པར་ལྟོག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ལྟེང་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ན་རྣམ་མཁའ་མེད་
པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་རྣམ་ཞིག་ན་རང་མཐུ་
ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་འབདག་འདྲས་བྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཟློང་པར་རྣམས་འགྱུར་རམ།

༡ མཁའ་ལྟར་བཟློང་མི་རྣམས་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

༢ དེ་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

༣ བཟློང་པར་རྣམས་མིན་ཡང་། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

ཡོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྤྱས། ་༢ ་

འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མ་ལུས་
བ་ནི་ཤེས་པ་དང་ནི་བཛྲོད་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་མེད། ཡོན་ཀྱང་དོགས་པ་སྤངས་
ནས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྤྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕགས་པ་
སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱིས་བཤད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ལོ།

ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཆོས་སྤྱ་རྒྱ་འབྲས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། ་༣ ་

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྐྱལ་སྐྱུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།

སྐར་ཡང་མི་གཡོ་སྐྱུ་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྤིང་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱལ་རྣམས་ཀྱིས།

གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམ་དང་བྱང་རྩལ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།

མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་བྱུང་རྒྱུ་ལས་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། ཡ། ཡ།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། སྐྱལ་བའི་སྐྱུ་བྱན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཆོས་
སྐྱུ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐྱུ་མངའ་བ་བྱོད་ཀྱིས་སྐར་ཡང་སྤིང་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱལ་སྐྱུ་
རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་བྱང་རྩལ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་
པར་མཛད་ཅིང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟེ་སྐྱུ་ཚོགས་པའི་སྟོད་པ་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་
པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་བྱུགས་རྒྱུ་ལས་འདས་པར་བགྱི་བར་
མཛད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུ་བ་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ངྷི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

ལྟར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་

བསྟན་མིན་ཞིང་།

1 བྱོད་ནི་སྤིང་གསུམ་བཞུལ་དེ་མི་གཡོའི་སྐྱུ་ལས་སྐར་ཡང་སྐྱལ་བ་ཡིས། རག་ཚོའི་འགྱུར།

2 རྟེན་མིན་ཞིང་། རག་ཚོའི་འགྱུར།

དེ་ནི་ད་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དཔྱེར་མེད་བསྟན། ། །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་དཔྱེར་
མེད་པ་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་མི་
འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔྱེ་བ་ལའང་བསྟན་པ་མིན་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་
གྲོས་འདི་ཡང་འཛིན་སྣངས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཞིང་དེ་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་
ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྟོགས་མ་འདི་དག་

ཡོད་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་འཛིན་ཏེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་

འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་གདུལ་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། འཛིན་ཏེན་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྟོགས་མ་ལྟ་པོ་འདི་དག་
ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་

ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ།

མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་

ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བ་ཞེས་ཏེ། ༧༩ །

དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི།

ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་བྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

སྤྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སློ་སྤྲངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་

གསུངས། ༨༠ །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་སྤྱར་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཤིང་ཉན་
 མོངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་སློ་སྤྲངས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་གསེགས་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
 མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེས་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་
 བར་མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིང་
 དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲོང་བྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤྱལ་བ་ལྟར་རོ།

༡ ཞལ་བཞེས་པ། རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ ཆགས་པའི་འགྲོ་སོགས་ཀྱི། རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ སྤྱར་བ་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་ རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

ལྷ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་དུས་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་)ནི།

ཙ་བ།

བདེ་བར་གསེགས་པ་མ་ལུས་སྟོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།¹

ཕྱ་རབ་རྩལ་གྱིས་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ།²

བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གསེགས་པའི་བསྐྱལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ།³

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བགྱི་མ་ལགས་སོ།⁴ ༥༥ ॥

ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་སངས་རྒྱས་རྩལ་སྟོན་པའི་གྲངས་བསམ་གྱིས་སི་
བྱབ་སྟེ། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་དག་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་
བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་
གསེགས་པའི་སྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་
ཁ་ཅིག་ལ་བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། སྟོན་དགེ་ཙ་མ་བསམས་པ་རྣམས་སོས་པར་
དཀའ་བའི་ཕྱིར།

1 སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་རྣམས་མ་ལུས་ན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

2 རྩལ་ཕྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་བདེ་བར་གསེགས་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

3 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་གསེགས་པའི་སྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་དེ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

4 ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་འདི་བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

གཉིས་པ་ (བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར།¹

འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྲུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།²

ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས།³

ཚུལ་ལྟར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲུར་བ་གང་ལ་མངའ།⁴ ༧༧ །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པར་འགྲུར་བ་གང་ལ་མངའ་སྟེ། ཇི་
སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་
པར་འཇིག་པར་འགྲུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་
ཁྱོད་ལ་ཐུགས་རྟེན་མ་མ་ཡིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལྟགས་
འདི་བྱེད་པས་སོ།

ཙ་བ།

གཉི་ཐུག་སྦྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་བླ་བ་ཡི།

སྦྱོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་ཇི་ལྟ་བ།

དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉིན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་ཐུག་བསྐྱེད་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེད་པར་འགྲུར་མ་ལགས། ༧༠ །

1 ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཐོབ་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

2 ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་མེད་པར་མ་གྲུར་དེ་སྲིད་དུ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

3 ཤེས་རབ་ཡུམ་དང་སྦྱང་རྩེའི་མ་མས་བསྐྱེད་ཅིང་འཇིག་བྱེད་པས། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

4 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲུར་བ་གང་ལ་མངའ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

ཆོས་ཅན། མགོན་པོ་ཁྱོད་མཆོག་དུ་རབ་དུ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་གསེགས་པར་
འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། གཏི་ཐུག་གི་སྒྲིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཁ་ཟས་དུག་
བཅས་ཟ་བའི་སྒྲེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་ཐུགས་བཅེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་དུག་ཆོས་
ནས་ཉེན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡིས་སྟུག་བསྐྱུ་གྱི་ཡིད་སྒྲེ་བ་མིན་པ་དེས་ནོམ།

ཙ་བ། གང་གི་སྤྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་

སྒྲོ་ཅན་གྱིས།

སྒྲེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྟུག་དང་མི་སྟུག་བྲལ་བྲད་གྱིས་

བསྒྲེད་སྟུག་བསྐྱུ་དང་།

སྤྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཛོལ་བ་དེ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བཅེའི་ཡུལ་

དུ་རབ་དོང་བས།

བཙམ་ལྟན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་ཁྱོད་ལ་

སྟུ་ངན་འདས་མི་མངའ། ༡༡ །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་སྟུ་ངན་ལས་འདའ་བ་མི་མངའ་སྟེ།
གང་གི་སྤྱིར་ན་མི་མཁས་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་
ཅན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྟུག་པ་
དང་བྲད་པས་སྒྲེད་པའི་སྟུག་བསྐྱུ་དང་། སྤྱིག་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་འཛོལ་བ་དེའི་སྤྱིར་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་རབ་དུ་དང་བས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཁྱོད་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཞི་བ་ལས་བསྒྲོག་པས་སོ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅུམས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཙ་བ། ལུགས་འདི་དག་སྟོང་ཟླ་བྲགས་ཀྱིས།

དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུངས་ནས།

ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོད་བ་ཡིན། ༥༢ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། དག་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བྲགས་ཀྱིས་
རང་དགར་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུངས་
ནས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོད་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།^༢

འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།^༣

མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད།^༤ ༥༣ ॥

༡ ལ་འབྱུངས་ནས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༢ གཞན་ན་ལུགས་འདི་ནི། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༣ མེད་པ་དེ་བཞིན་ལུགས་འདི་ཡང་། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༤ གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༥ མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་འདུག་པར་རིགས་
 ཏེ། ཇི་ལྟར་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་ན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྟོན་
 བའི་ཆོས་འདི་ནི་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་
 མེད་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལྷ་སྐྱབ་སྟོ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།

སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྱས་ཀྱ་ཟུ་ཏྟ་ཁ་སྐྱེ་བའི་རྩས།

ད་ལྟ་ལྷ་ས་བ་བྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་དུ་སྟོང་བར་བྱེད། ༥༧ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ།
 སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས་དངོས་སྤྱོད་
 བའི་སྐྱེ་བོས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱུང་རིང་དུ་སྤངས་ཀྱང་དབྱ་མ་ཙ་བ་
 དེའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་འབྱས་པའི་ཀྱ་ཟུ་ཏྟ་ཁ་སྐྱེ་བའི་རྩས་ད་ལྟ་ལྷ་ས་བ་བྲགས་པ་ཡིད་
 ལ་རེ་བ་རྣམས་བསྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་

ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

༡ ཀྱ་ཟུ་ད་ཁ་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ད་ལྟ་ལྷ་ས་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ངེས་པར་རྟོག་འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་

ཐུགས་སྙུང་མི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལྷགས་རང་སྟོས་སྤྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་

བདག་ཏུ་བཟློང་བ་ཡི།

གཞུང་ལྟར་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལྟར་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་

གཞན་ལ་དགའ་སྟོ་དོར་བར་བྱ། ་་་ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་བ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལྷགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་
པར་མ་སོང་བས། རང་གི་སྟོས་སྤྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཟློང་
པའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལྷགས་འདི་
ལས་གཞན་བ་ལ་དགའ་བའི་སྟོ་དོར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་སྤར་བཤད་ཟེན་བ་
འཇིགས་སུ་བྱུང་བ་འདི་ནི་སྟོན་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་བ་ཉིད་ལས་སྟེ་བོ་
ཡིས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་
གྱིས་ཐུགས་སྙུང་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པའི་དག་བ་བསྟོ་བ་ནི།

ཅ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཁྱུ་སྤྱབ་ལྟར་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གི་བསོད་

ནམས་སྟོགས་ཀྱི་མཐར།

བྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོར་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་

ལྟར་དཀར་བའམ།

སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཚོར་བྱ་དང་འདྲ་གང་གང་

ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།

འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྤྱར་དུ་བདེར་གསེགས་

སར་བགྲོད་ཤོག། ༥ ॥

སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་བསྟན་པ་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་
 རྟོགས་ཀྱི་མཐར་ཁུབ་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མངས་ཀྱི་སློན་པོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་དུ་
 སློན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཚོར་བྱ་དང་འདྲ་བ་
 གང་ཞིག་ཐོབ་དེས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྤྱར་དུ་
 བདེ་བར་གསེགས་པའི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པར་གང་
 གིས་བསྟར་བའོ།

དང་པོ་(སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་)ནི།

ཙ་བ།

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
 སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། སི་
 འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་

༡ དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ། ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
 བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ། ཞེས་ཆོག་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་
 ལྟར་འོ། ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

བ་དྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛད་
པས་སྦྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ཟབ་པ་དང་སྒྲི་ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བ་
གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་བྱུགས་གཞོལ་བ་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་བྱུགས་
རྩེར་ལྟན་པ་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ་པར་གང་གིས་བསྐྱར་བ་ནི་

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྲེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།
ཁ་ཆེའི་རྩལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྦྱ་རིང་ལ་སྒྲི་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་དང་།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར། བྲིས་ར་ས་
དུ་མོ་ཆེར་སྒྲི་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལ་མ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འག་ཤར་
སྒྲོགས་པའི་དཔེ་དང་གདུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་
ཕབ་བཤོ། །

༡ རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱིས་བཞུགས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ནག་ཚོ་རྩལ་བྲིམས་རྩལ་བས་བསྐྱར་བ་
ལས། སྤྱད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་
ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཅོས་པ། དོན་ཆང་ཞིང་ཆོག་བདེ་བར་བྲིས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ན་རྩེ་ཆོང་ཁ་བ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པས་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་ལུང་འབྲེན་མཛད་པའི་
ནག་ཚོས་བསྐྱར་བ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ཅུང་ཟད་མ་བཅོས་གོང་གི་ནག་ཚོའི་འགྱུར་
ཡིན་པ་གསལ་བར་སྤྲོད་པོ།

འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་སྤྱན་མོང་པ་ནས་ས་
བཀོད་པ་ནི། ཚ་བ་ལོགས་སུ་བསྐྱུར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཚ་བ་གཉིས་སྤྱར་ནས་
ཞུས་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་ནོ། དག་ལོགས་འཕེལ། །

ཤྱ་ཆེན་མཐའ་དང་དབྱས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་དེར་ཆོར་གཉིས་ཆུ་ཤེལ་རབ་ཏུ་དཀར།
མཐར་ལྷའི་ཆུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་རབ་གསལ་སྤྲུགས་ནི་སྤྱོན་གྱི་སྤྱན་ནག་རིང་དུ་སྤངས།
གསང་ཟེར་བྱི་མེད་ཀུན་ཏུ་འཕྱོས་པས་མཁའ་བྲུབ་འགྲོ་བའི་གདུང་བ་འཕྱོག་མཛད་པ།
དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བ་གྲགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བདག་སྤྱོད་ཀུན་ལྷན་དྲག་ཏུ་སྤྱོངས།

ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤྱ་སྤྱོན་ཆེ་མིན་ཡང་།
དོན་གྱི་གཟུགས་ཀུན་ཇི་བཞིན་རབ་གསལ་ཞིང་།
སྤྱོ་ཡི་བཞིན་ལོགས་གང་དག་མཐུ་བྱེད་པའི།
རབ་གསལ་མེ་ལོང་འདི་ནི་ཁོ་བོས་བྱས།

དག་བ་འདི་ཡིས་མཐའ་ལས་ལྷས་ཅན་ཀུན།
སྤྱོ་མིག་སྤྱོགས་ལྷང་བྱི་མས་མ་སྤྲད་ཅིང་།
རིགས་དང་མི་རིགས་ཆུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ།
སྤྱར་དུ་ཐམས་ཅད་གཟེགས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག།

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི་
ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ། དབྱ་མ་ཆེན་
པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་འདུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོས། སྤྱན་མོང་གི་ཐ་སྐར་གྱི་སྐྱེ་བའི་
ཡང་དོའི་ཆོས་གཅིག་ལ། དཔལ་སྤར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་སྤྲར་བའོ། །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་བྱ་མཆོར་གཅིག་དུ།
 གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
 ཆོག་གི་གཟིགས་མ་ངེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
 ཇི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱ།
 གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
 ཇེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། ॥

སའ་མཆོ་ལམ།

དབྱ་མའི་རྩ་འགྲེལ་སྤྱར་བའི་དགེ་བ་འདིས།
 སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་མཛོད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་།
 གཞུང་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་བརྩོན་པ་ཡི།
 སྤྱིས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་ཤོག།

བདག་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།
 དགེ་བའི་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ།
 སྤྱར་དུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་ཤོག། 。

ཅེས་ལྷན་ཆསྒྲིལ་བྱང་སྤོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་སྤྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

ནག་ཚེལ་ཕྱ་བས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་ལ་
འདྲག་པའི་ཅ་བ་བཞུགས་སོ།

༄༅། །ཁྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་མ་བ་དྲ་ར་ཀླ་རི་ཀླ་རྣ་མ།
བོད་སྐད་དུ། དབྱ་མ་ལ་འདྲག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲངས་ཤིང་།
སྙིང་མེད་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡ །

གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།
ས་བོན་དང་ནི་ཆུ་དང་ཡུན་རིང་དུ།
ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟར་གྱུར་པ།
དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྙིང་མེད་བསྟོད་པར་བགྱི། ༢ །

དང་པོར་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཞེས་བཟུང་བས།
ཐོ་རྒྱུན་གྱི་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།
འགྲོ་ལ་སྙིང་མེད་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༣ །

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ནང་ཟླ་བ་ལྟར།
 གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི།
 འགྲོ་བ་དགྲོལ་ཕྱིར་སྟོང་མེད་ཀའཞན་དབང་གིས།
 ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྟོན་པས་རབ་སྟོན་ཞིང་། ལ ॥

གང་གིས་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ།
 དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་དང་པོར་བཟོད།
 དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཐོབ་གྱུར་པས་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་བསྟན་དོ། ས ॥

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྟེས་ཏེ།
 འདི་ཡིས་ཀུན་སྟོར་གསུམ་པོ་སྤངས་པར་འགྱུར།
 དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་ནུས་པའང་ཡིན། ཏ ॥

ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
 དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཅིང་།
 སོ་སོ་སྟེ་པོའི་ས་རྣམས་ཟད་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན། ཐ ॥

ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟེད་དང་པོས་ཀྱང་།
 ཐུབ་དབང་གསུང་སྟེས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་རྣམས།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་པམ་བྱས་རྣམ་འཕེལ་ཞིང་།

རིང་དུ་སོང་བའི་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༥ ॥

དེ་ཆེ་དེ་ལ་ཚོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར།

དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།

རང་ཤ་གཏོང་ལའང་གས་པར་བྱས་པ་ཡིས།

ནང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། ༦ ॥

སྦྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྟོན་མེད་མིན་ལ།

ལོངས་སྟོན་གྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས།

སྦྱབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། ༧ ॥

སྙིང་ཇེ་དམན་ཞིང་ཤིན་དུ་རྩལ་སེམས་ཅན།

རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་རྣམས།

སྦྱག་བསྐྱེལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་སྦྱིན་ལས་བྱུང་། ༨ ॥

འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་ཆོ།

འཕགས་པའི་སྦྱེ་བོ་དང་ཕྱད་ལྟར་དུ་ཐོབ།

དེ་ནས་སྦྱིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་བར་འགྱུར། ༩ ॥

འགོ་ལ་པན་བར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།།

སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ།།

སྦྱིང་རྩེ་ཅན་དང་སྦྱིང་རྩེ་མེད་ལ་ཡང་།།

དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་ཙ་བར་འདོད།། ༡༩ །

རི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་སེམས་ལས།།

རྒྱལ་སྤྱོད་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་རྣམས་ལ།།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྷ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས།། ༢༠ །

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱིས།།

གཞན་དག་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།།

སྤྱག་བསྐྱལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ།།

བཅད་པར་བྱ་བྱིར་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད།། ༢༡ །

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་གཏོང་།།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་སྦྱིན་ཅེས་བྱ།།

༡ འདི་ནི་ནག་ཚཱི་འགྱུར་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྱིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེས། དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞན་དག་ལ། བསྐྱལ་ནས་རང་གི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་དེ་ལས། གཙོད་པའི་དོན་དུ་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

རྩི་ཚུལ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཐོག་ ༧༤ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་བས་དེས།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། ༡༩ ॥

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།
དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་གྱུར་པའི།
དགའ་བ་འདི་ནི་རྣམ་བྱ་རྒྱ་ཤེལ་བཞིན།
ཐུན་སྒྲུག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། ༢༠ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ། ॥

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

དེ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་ཕྱིར། །
མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྲིམས་དྲི་མ་སྤངས།
ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།
དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཅར་གསོག་པར་བྱེད། ༡ ॥

དག་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཅར་ཡང་།
དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།
སྟོན་ཀའི་ཆེ་ལྟར་དག་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ།
ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། ༢ ॥

གལ་ཏེ་འདི་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།²
 དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་མི་འགྱུར།
 དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་དྲག་དུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།
 གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ༢ ॥

སྒྲེ་བོ་ཚུལ་བྲིམས་རྟེན་པ་ཆགས་གྱུར་ན།
 སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྟར།
 བསྐྱེད་བཅས་ཙ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།
 སྤྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འགྱུར་མི་འགྱུར། ༣ ॥

རང་དབང་འཕྲུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གནས་པ།
 དེ་ཆེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
 གཡང་སར་ལྟར་བས་གཞན་དབང་འཕྲུག་འགྱུར་པ།
 དེ་ཆེ་དེ་ནས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འགྱུར། ༤ ॥

དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
 ཚུལ་བྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།
 ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན།
 འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༥ ॥

2 དེ་ནི་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་སྟོན་དུ་མི་རུང་བས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་
 པར། མཐོང་ན་དེས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན། ཞེས་ནག་ཚོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་
 ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་བ་སྤྲོད་ངོ་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཐོག་ ༤༧ ལྷ་ཆ་དགོ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༢

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་ནམས་དང་གསུང་སྒྲེས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་ནམས་ཀྱི་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་།
 ངེས་ལེགས་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༡ ॥

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་།
 བཀྲ་ཤིས་སྒྲ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན།
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།
 དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༤ ॥

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ།
 གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྲིམས་དེ།
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།
 གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༩ ॥

སྤྱི་མིན་སྤྱི་པའི་དཔལ་གྱུར་རྒྱལ་སྤྱི་།
 རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་བྱི་བྲལ་བྱི་མེད་པ།
 འདི་ཡང་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་འོད་ཇི་བཞིན་དུ།
 འགྲོ་བ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། ༡༠ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པ་ལས་བྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། ॥

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ།
 འོད་འབྱུང་གིས་ན་གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི།
 འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་པོ་ལ།
 དེ་ཆེ་ཉི་འོད་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ༡ ॥

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས།
 དེ་ཡི་ལུས་ལ་རུས་པ་དང་བཅས་ག།
 སྤང་རེ་རེ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་།
 གཅོད་བྱེད་དེ་ལ་བཟོད་པ་ལྟག་པར་སྟེ། ༢ ॥

བདག་མེད་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།
 གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་པས།
 གང་གིས་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།
 མཐོང་བའི་གྱིར་ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ༣ ॥

གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་དགོན་ན།
 དེ་ལ་དགོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི།
 དེ་གྱིར་དེ་དགོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།
 འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ༤ ॥

སྟོན་བྱས་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་།
 ཟད་བྱེད་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གོ།

གཞན་ལ་གནོད་དང་ཁྱོ་བས་སྐྱག་བསྐྱལ་བྱིར།
ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱིད་པར་བྱེད། ༥ ॥

གང་བྱིར་བྱུལ་སྤྱས་རྣམས་ལ་ཁྱོས་བ་ཡིས།
སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྲིས་ས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར།
བསགས་བ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་བྱིར།
མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྲིག་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༦ ॥

མི་སྐྱག་གཟུགས་བྱེད་དམ་བ་མིན་པར་བྱིད།
རིགས་དང་མི་རིགས་རྣམ་དབྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།
མི་བཟོད་བ་ཡིས་སྐྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱར།
བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། ༧ ॥

མཛེས་ཤིང་དམ་པའི་སྐྱེ་བོས་འདོད་བ་དང་།
རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་ལ་མཁས་འགྱུར་ཞིང་།
འདི་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་མི་དག་ཏུ་སྐྱེ།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་བྱུལ་སྤྱས་ཀྱི། ༨ ॥

ཁྱོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།
མི་བཟོད་སྤངས་པས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།
བསྐྱགས་པའི་བཟོད་བ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེན་པར་བྱ།
རྩོགས་སངས་བྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བྱིར་བསྐྱོས་ཀྱང་། ༩ ॥

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།
 དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
 འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་གསུངས།
 ས་དེར་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་དང་། ༡༠ །

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འབྱུར།
 དེས་ཀྱང་རྟག་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་བྱས་པར་འབྱུར།
 སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། ༡༡ །

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྲགས།
 བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
 སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་བྱ།
 རྒྱལ་སྤྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། ༡༢ །

རང་རྒྱུད་ལྷན་པ་དང་པོར་བསལ་བྱས་ནས།
 འགོ་བའི་ལྷན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
 ས་འདིར་ནི་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འབྱུར། ༡༣ །

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

ས་བཞི་པ་འོད་ཕྱོག་བ།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།
 བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ།
 བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་བ་ཡི།
 ས་དེ་འོད་འཕྲོ་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། ༡ །

དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་ལ་རྫོགས་བ་ཡི།
 བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ལས་སྐྱེས་བའི།
 སྤང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།
 བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ༢ །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། །

ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ།

སྤྱང་དཀའི་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ།
 བདུད་ནམས་ཀྱན་གྱིས་ཕམ་བརྟུས་མ་ཡིན།
 བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།
 ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་གིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྱོག། ༡ །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའོ། །

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།

མངོན་དུ་སྟོབས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་སྟོབས་ཤིང་།
 རྒྱན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།
 ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ ॥

རི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་དུ།
 མིག་ལྟན་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།
 ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲོས།
 མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་བྲིད། ༢ ॥

རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།
 ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།
 དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས།
 རི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། ༣ ॥

སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཉིད་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཐོས།
 ནང་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།
 དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་གང་ཞིང་།
 ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུ་ལྷང་འགྱུར་གང་ཡིན་པ། ༤ ॥

དེ་ལ་ཧྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་ཡོད།
 དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།
 དེ་ལ་དེ་རྗེས་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ་ ༥ ༥

དྲག་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་སྤངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།
 སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞིང་སྦྱང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད།
 བཟོད་པ་སྦྱོམ་ཞིང་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།
 འགྲོ་བ་དགྲོལ་ཐུང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། ་ ༦ ༥

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ནི།
 རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་འཐོབ་པས།
 དེ་དོན་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ་ ༧ ༥

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན།
 གཉིས་ཀ་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་མིན།
 དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད།
 སྦྱིས་ཟིན་སྤར་ཡང་སྦྱི་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ་ ༨ ༥

སྦྱིས་པ་སྤར་ཡང་སྦྱི་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ནི།
 ལུ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྦྱི་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

ས་བོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
 ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར། ༡ ॥

བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ནི།
 ཁ་དོག་རོ་རྩས་སྤྱི་བའི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར།
 གལ་ཏེ་རང་གི་སྤར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་བཏང་ནས།
 གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། ༢༠ ॥

གལ་ཏེ་ས་བོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།
 ས་བོན་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བཟུང་དུ་མེད་པའམ།
 ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར།
 དེ་ཡི་སྤར་ན་དེ་དག་གཅིག་པར་ཁས་མི་སྤང་། ༢༡ ॥

གང་སྤར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་འབྲས་བྱ་མཐོང་བའི་སྤར།
 དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཛིག་ཏེན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མེད།
 དེ་སྤར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་བཏགས་པ་འདི།
 དེ་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་ཏེན་དུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། ༢༢ ॥

བདག་སྐྱེས་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
 ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་དྲུག་གྱུར་ན་དེ་དག་ནི།
 གཅིག་ཉིད་མིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤང་བར།
 བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་སྤར་རོ། ༢༣ ॥

གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི།
 མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་།
 ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འབྱུར་དེ་གང་གི་སྤྱིར།
 སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ཀུན་ལ་འང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་སྤྱིར་རོ། ༡༧ ॥

རབ་དྲུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་སྤྱིར་འབྲས་བྱར་ངེས་བཟོད་ཅིང་།
 གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 སྐྱེད་གཅིག་ཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར།
 ས་ལུའི་སྤྱ་གྲུ་ནས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྷ་མིན་ཞེ་ན། ༡༨ ॥

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས།
 རྒྱབ་པ་མེད་དང་རྒྱད་གཅིག་མིན་དང་འབྲ་བ་མིན་པ་དག།
 ས་ལུའི་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ།
 ས་ལུའི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་ཉིད་སྤྱིར། ༡༩ ॥

སྤྱ་གྲུ་ས་བོན་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་དུ་ག་ལ་འབྱུར།
 དེས་ན་སྤྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འབྱུབ་མིན་པས།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས། ༢༠ ॥

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོང་དང་དམའ་བ་དག།
 དུས་མཉམ་མ་ཡིན་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དག་གིས་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ། ༡༥ ॥

སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་སྟོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྟོགས་གྱུར་པ།
དེ་ཆེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༡༦ ॥

མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།
མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལས།
གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་ཅི་ཡོད།
དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༡༧ ॥

སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་སྒྱུ་ཡིན་ན།
ཡོད་མེད་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བསྐྱེད་འགྱུར་གྲངས།
ཡོད་ན་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།
གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་བའང་དེས་ཅི་བྱ། ༡༨ ॥

རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན།
འདིར་ནི་རིགས་པ་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།
གཞན་ལས་བྱུང་བའང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་རིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༡༩ ॥

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་མཐོང་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིས།
དངོས་སྟོན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།
ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ།
མཐོང་བ་འབྲུལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ༢༢ ॥

མཐོང་བ་འབྲུལ་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།
དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་ནོ།
སྟོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་པ་ལོག་པར་འདོད། ༢༣ ॥

གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དབྱ་རྣམས་ཀྱིས།
བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིན་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི།
འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༢༤ ॥

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན།
རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།
སྐྱུ་མ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལ་བརྟགས་པ་གང་།
དེ་དག་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༢༥ ॥

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས།
རབ་རིབ་མེད་ཅེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར།

དེ་བཞིན་ངྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས།

ངྲི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༡ ॥

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།

དེས་གང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་བཅོས་མ་དེ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེ་གསུངས་ཏེ།

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ལོ། ༢༢ ॥

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲི་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟླགས་པ།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ༢༣ ॥

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྒྲི་བོ་ཚད་མར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ནོ། ༢༤ ॥

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྒྲིབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་བྲགས་ཉིད་ཀྱིས།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། ༢༥ ॥

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།
 བདག་གིས་བྱ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།
 ཐིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་དེས་ན།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༣༢ ॥

གང་ཕྱིར་སྐྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།
 དེ་ཕྱིར་སྐྱ་གཞེས་བོན་ཞིག་པ་མེད།
 གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།
 སྐྱ་གཞེས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། ༣༣ ॥

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འབྱུང་ན།
 དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འབྱུང་ན།
 དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ༣༤ ॥

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།
 གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
 ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། ༣༥ ॥

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༣༩ ॥

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།
 ཚོགས་ལ་བསྟོས་ནས་མ་གྲགས་པའང་མིན།
 ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།
 ཤེས་པ་དེ་ཡི་ནམ་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ། ༤༠ ॥

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར།
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། ༤༡ ॥

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།
 དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར།
 ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ༤༢ ॥

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
 སད་ཀྱང་སྒྲུན་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ།
 དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།
 ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ༤༣ ॥

ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མཚུངས་ཀྱང་།
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་གནས་ལྟར་བར་ནི།
 མཐོང་གི་དངོས་བཞུགས་ལྟར་བར་མ་ཡིན་ལྟར།
 དེ་བཞིན་སྒྲིག་ལས་སྒྲིག་མིན་གྱིས་། ༧ ॥

དེ་ལྟར་རྣམས་སྒྲིག་མི་དག་ནག་པོ་ལས།
 རྣམས་སྒྲིག་དག་ཉིད་དག་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
 དག་མི་དག་སྒྲིག་མེད་པ་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
 མཐོང་གི་དངོས་བཞུགས་ལྟར་བར་མ་ཡིན་ལྟར།² ༨ ॥

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་དབའ་དགག་པ་མཛད།
 ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཡོད་ཉིད་ལས།
 བྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅས།
 བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
 རིགས་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ༩ ॥

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
 ཇི་ལྟར་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།
 ཡོད་ཅས་བྱང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༡༠ ॥

2 མཐོང་གི་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་འདི་ཉིད་གོང་གི་ཙ་ཆོག་ཏུ་བྱངས་ཟེན་པ་སྒྲིག་ཡང་བྱངས་བར་
 དགོས་པ་ཡོད་དམ་སྒྲུལ་ཏེ་ཙ་ཆོག་ཏུ་སྒྲིག་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་སྒྲིག་ལྟར་
 རྣམས་ཀྱིས་དབའ་བར་འཛུལ།

བཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
 སྤྱིད་གསུམ་ནམ་ཤེས་ཅམ་དུ་རབ་ཏོགས་པས།
 ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས།
 ནམ་ཤེས་ཅམ་དུ་དེ་ཉིད་ཏོགས་པར་འགྱུར། ༧༥ ॥

ཇི་ལྟར་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི།
 ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
 རང་གི་རྣམ་པ་ནམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། ༧༦ ॥

དེ་སྤྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།
 དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་།
 སྤྱི་རོལ་བཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ།
 ཡོད་དང་སྤྱོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༧༧ ॥

སྤྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེར་ན་གང་དུ་ཡོད།
 མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ།
 གང་ཆེ་ང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།
 ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ༧༨ ॥

གལ་ཏེ་སད་ཆེ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།
 ཡོད་ན་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་དྲན་སྟམ་བ།

དེ་འདྲ་བྱི་རོལ་ལ་ཡང་མཚུངས་བ་ཡིན། ༧༩ ॥

གལ་ཏེ་གཉིད་ནི་མིག་སྒོ་མི་སྲིད་བས།

ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཁོ་ན་ཡོད།

དེ་ཡི་རྣམ་བ་བྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།

མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ན། ༨༠ ॥

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་བྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།

མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས།

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྒྱན་བ་ཡིན། ༨༡ ॥

ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མའང་སྐྱེ་བ་མེད།

མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སད་འདིར་ཡང་།

དངོས་རྣམས་རྒྱན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྐྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༨༢ ॥

འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ།

མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

སད་བར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཏི་མུག་གཉིས་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༨༣ ॥

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་སྒོ་གང་གིས།
 རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྒྲ་ནྟ་མས་གང་མཐོང་བ།
 དེ་སྒོ་ལ་བལྟས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་དེས།
 དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་རྒྱན་པ་ཡིན། ༡༧ ॥

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒོ་ཡོད་ན།
 སྒྲ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།
 རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྒྲ་ཤད་སྒོར་འགྱུར་ན།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༡༨ ॥

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒོ་རྒྱས་ནི།
 སྒྲ་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒོ་མི་འབྱུང་།
 ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།
 རྒྱས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༡༩ ॥

སྒྲེ་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།
 མ་སྒྲེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱས་ཡོད་མིན།
 བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།
 མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༢༠ ॥

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན།
 རྒྱས་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།
གྲུབ་ཉིད་མིན་ཞེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༥༥ ॥

གལ་ཏེ་འགག་པའི་དུས་མིན་ལས་གྱུར་ན།
གཞན་གྱིས་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར།
རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།
དེ་སྤྱིར་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༦ ॥

གལ་ཏེ་འདིར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།
དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་མེད་དེའི་སྤྱིར།
ཉེས་མེད་ཅེ་ན་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག།
ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་སྐབས་མེད་སྤྱིར་རོ། ༥༧ ॥

བྱམས་པ་ཉེར་སྐྱས་ལ་བརྟེན་ཆས་རྣམས་ནི།
གཞན་ཉིད་སྤྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་མིན་ཏེ།
གང་དག་རང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ།
དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ༥༨ ॥

མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རང་རྟེན་གང་ཞིག་ལས།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནི་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།
རང་གི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་གྱི་རྟེན་དེ་ལ།
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༥༩ ॥

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིགས།
 བྱི་བབྱང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།
 སྟོན་སོགས་སྤང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།
 སྟེ་བོས་བྱི་རོལ་བབྱང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། ༤༢ ॥

མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
 རང་རྣམས་སྟོན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
 འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།
 བྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༤༣ ॥

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།
 སྟོན་སོགས་སྤང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།
 མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།
 སྟོན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅི་མི་སྟེ། ༤༤ ॥

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དྲུག་པ་ཡི།
 རྣམ་པ་སྟོན་ཡོད་སད་པར་མེད་འགྱུར་ན།
 དྲུག་པའི་རྣམས་སྟོན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།
 དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༤༥ ॥

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་གྲུ་མིན་ལྟར།
 མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།
རྒྱན་བའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་བའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་༥༧ ॥

འདི་ཡི་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་བ།
དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བ།
ཚོད་འདི་སེལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ༥༨ ॥

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལས།
ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།
དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།
ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། ༥༩ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྤོའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར།
དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་ཡིད་ཀྱིས་ཡང་འགྱུར་ན།
དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྤོ་གཏད་ཅིག་གོས་ཀྱིས།
རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྒྱན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་༥༠ ॥

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།
ཅུ་འབབ་སྤྱང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣག་སྤོ་ཡང་།
མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།
སྤོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༥༡ ॥

གལ་ཏེ་བཟུང་མེད་འཛིན་པ་དང་བུལ་ཞིང་།
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།
 འདི་ཡི་ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱིས།
 མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༥༢ ॥

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་སྤྱི་དུས་དྲན་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན།
 མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་བཟོད་པ་ཡི།
 མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༥༣ ॥

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།
 དེ་ལྟར་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།
 གཞན་སྤྱིར་མ་ཤེས་སྤྱད་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན།
 གཏན་ཆོག་འདིས་ནི་བྱེད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། ༥༤ ॥

གང་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྟོང་གྱུར་དེ་ལས།
 བདག་ལས་དྲན་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་པ།
 དེ་སྤྱིར་བདག་གིས་མཐོང་སྟུང་དྲན་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ཡང་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྟོན་ཚུལ་ལྟགས་ཡིན། ༥༥ ॥

དེ་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 བྱེད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༥༩ ॥

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དངོས་ཡོད་ན།
གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ། ༦༠ ॥

ཁྱེད་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱེལ།
གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འབྱར།
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།
འཛིག་ཏེན་བྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ། ༦༡ ॥

སློབ་དཔོན་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།
སྤྱོད་ལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།
དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།
དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འབྱུང་ཡོད་མིན། ༦༢ ॥

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༦༣ ॥

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།
 ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྤངས།
 འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།
 འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། ༥༡ ॥

ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པས།
 དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།
 འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།
 འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ། ༥༢ ॥

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་བསྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
 ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཚོད་གྱིས་ཤིག་དང་།
 ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། ༥༣ ॥

མངོན་གྱར་མངོན་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།
 སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།
 རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།
 བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ༥༤ ॥

དེ་ཕྱིར་སྟོ་ལྡན་སྟོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
 ལྟར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས།

ཕྱ་སྟེགས་རི་བོ་སྟོ་མཐོན་འཛམས་བྱེད་དག།
 རོ་ཇི་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༥༧ ॥

ཇི་ལྟར་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས།
 ཕྱ་སྟེགས་ནམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག།
 སྤྱིས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མེད་གཟིགས་ནས།
 རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༥༩ ॥

ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན།
 དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཛིག་རྟེན་ལ།
 མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
 འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༦༠ ॥

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།
 དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པ་མཛད་ན་ནི།
 སྤྱིར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།
 མ་རིག་ལས་ལས་སྟེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༦༡ ॥

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་དང་།
 སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཏུ་སྟོ་ཚོགས་འགོད།
 འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྟེ་བར་གསུངས།
 སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༦༢ ॥

འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
 སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།
 དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
 བསྐྱོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅེ །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།
 སྤང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་དེ་ལྟ་ཆར་ཡོད།
 དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཅེ །

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་ཅིག །
 སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག །
 དེ་དག་ཤེས་རབ་རྩལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
 མཆུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ཅེ །

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་ནི་བཀག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར།
 དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།
 དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཅེ །

མདོ་སྡེ་གང་ལས་སྤྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན།
 སེམས་ཉིད་སྣ་ཆོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།
གཟུགས་བསྐྱོག་བ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། ༢༡ ॥

འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།
འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།
ནམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི།
དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ༢༢ ॥

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།
བདེ་སྒྲག་ནིད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་གསུངས།
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།
དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ༢༣ ॥

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱ་སྟེ།
མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།
དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་།
སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་ཀྱིས། ༢༤ ॥

གཉིས་ལས་སྟེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།
བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་འཐད་མིན་ཏེ།
གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་སྟེས་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༢༥ ॥

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།
 དེ་ཆོ་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
 འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བུ་འབྲུབ་ཕྱིར་ས་བོན་སོགས།
 བརྒྱ་པུག་སྒོ་ནས་སྤྱད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ག ༧

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྒྲོང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།
 ལྷན་ལ་ངི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་འགྱུར་ན།
 ཐེན་དུ་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར།
 རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཤེས་ཀྱི། ༡༠༠ །

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོའི།
 ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན།
 གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་འཕྱག་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།
 དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༡ །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།
 ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྟོག་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་བརྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྟན་ཕྱིར།
 གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ༡༠༢ །

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།

ལྷ་མེད་སྤྱི་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་གྱིར།
མ་བཤད་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༢ ॥

གང་གི་གྱིར་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱིས་དང་།
ལྷ་ལ་མ་བཟོས་མེད་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ།
གཏི་མུག་སྤྱག་པོ་སྤྱིན་ཚོགས་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་དག།
བསྐྱེབས་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་སྤང་བར་འགྱུར། ༡༠༣ ॥

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྱི་ཤད་ཆེ་གཉིས་དང་།
མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤྱང་མ་ལ་སོགས་འཇིན་བྱེད་པ།
དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།
སྤྱོ་ཡིས་འདུས་བྱས་སྤྱི་ཚོགས་དག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༤ ॥

ལས་ནི་གཏི་མུག་བརྟེན་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།
མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཉིད་ལ།
སྤྱོ་བཟང་ནི་མ་ཐུན་པ་སྤྱག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།
མཁས་པ་དག་ནི་སྤྱོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༥ ॥

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན།
དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེའི་གྱིར།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༡༠༦ ॥

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་བ།
 སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།
 རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བྱས་ཏེ།
 སྤྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་ཇེས་འབྲེལ་ལའོ། ༡༠༥ ॥

གལ་ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་བཅས།
 སྤྱིག་རྒྱའི་ཁུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།
 སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་མེད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
 ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༦ ॥

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་།
 མོ་གསལ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
 མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱིས་འདི་མ་ངེས་པའོ། ༡༡༠ ॥

མོ་གསལ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་ནི།
 དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད།
 དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ།
 དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད། ༡༡༡ ॥

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན།
 གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བུལ་རང་བཞིན་གྱིས།

ཡོངས་སུ་ཐུན་འདས་པར་གསུངས་གྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢ །

ཇི་ལྟར་བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ།

མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།

མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། ༡༡༣ །

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་བ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༤ །

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།

རྟེན་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་རྣམས་པ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

ལྟ་རན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། ༡༡༥ །

རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།

དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོད་སྟེད་ཟེན།

དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།

བྱུང་གིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༦ །

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
 མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།
 རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ༡༡༧ ॥

བསྐྱན་བཅོས་ལ་དབྱུད་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་བྱིར།
 མ་མཐོང་རྣམ་གྲོལ་བྱིར་ནི་དེ་ནིད་བསྐྱན།
 གལ་ཏེ་དེ་ནིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།
 གཞན་གཞན་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༨ ॥

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
 གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ནིད།
 དེ་བྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བསལ་ཏེ།
 རྣམ་པར་དབྱེད་ན་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩ ॥

ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།
 ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་བྱུར་ཅིང་།
 བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།
 རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠ ॥

ཟ་པོ་རྟོག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག།
 ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ཐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས།

དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།
མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ༡༢༡ ॥

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་སྤྱིར།
དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢ ॥

གང་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།
རང་བྲགས་མ་སྦྱོས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།
དེ་སྤྱིར་དེ་བྱབ་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣ ॥

དེ་སྤྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།
སྤང་པོ་མ་གཏོགས་བདེན་འཛིན་མ་བྱུབ་སྤྱིར།
འཛིན་རྟེན་ངར་འཛིན་སྟོ་ཡི་བརྟེན་དུ་ཡང་།
མི་འདོད་དེ་མི་ཤེས་པའང་བདག་ལྟའི་སྤྱི། ༡༢༤ ॥

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མེད་བསྐྱལ་གྱུར་པ།
དེས་གྱང་མ་སྦྱོས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།
ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།
དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ༡༢༥ ॥

སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་སྤྱིར་།
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ནའོ།
 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི།
 ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཤིག་འདོད། ༡༢༩ ॥

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་གང་སྤྱིར་དེ།
 མངས་པའི་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།
 བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།
 རྫས་ལ་འཕྲུག་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༣༠ ॥

སྤང་ན་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
 སྤང་ན་འདས་སྤྱིན་སྤྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི།
 སྤྱི་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འགྲུས་མེད།
 གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར། ༡༣༡ ॥

སྤྱད་གཅིག་ཡིན་པས་སྤྱིན་དེ་མེད་ཅེ་ན།
 སྤྱད་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།
 དེ་སྤྱིར་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་སོགས་མེད་སྤྱིར་རོ། ༡༣༢ ॥

སྤྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།
 དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

ནག་བདག་སྤྱང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་སམ་ཕྱང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༢༠ །

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།

གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།

སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༢༡ །

གང་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་འདོད་ན།

དེ་ནི་ཕྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༢༢ །

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།

མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།

མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༢༣ །

ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཕྱང་རྣམས་ཀྱི།

ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། ༡༢༤ །

དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།
 ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།
 མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟན་ནས་ཡིན་གསུངས་བ།
 དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། ༡༢ྡ ॥

དབྱིབས་སོ་ཞེན་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པས།
 དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་ཁྱོད་འདོད་ཀྱི།
 སེམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི།
 བདག་མིན་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་བྱིབས་མེད་ཕྱིར། ༡༢༩ ॥

ཉེར་བར་ལེན་པོ་སྤངས་བྱ་དངོས་གཅིག་ཏུ།
 མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འགྱུར་ཕྱིར།
 བྱེད་པོ་མེད་ལ་ལས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན།
 མ་ཡིན་བྱེད་པ་མེད་ལས་མིན་ཕྱིར་རོ། ༡༣༠ ॥

གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་རྩ་མེ།
 རྒྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།
 ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི།
 རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༣༡ ॥

ོ རྟག་ཚིམ་འགྱུར་ལས། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་རིག་པའི་གཞི་དྲུག་བ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་པའོ། ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 རྩ་ཚིང་ཁ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཐོག་ ༣༤ྡ ལྷ་རྩ་དགེ་ལུན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚས་རྣམས་ཉེར་བབྱང་ནས།
 དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།
 དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།
 དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ངར་མི་རིགས། ༡༣༩ ॥

བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་།
 འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།
 དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ།
 ཅིས་ཀྱང་འབྱུན་ཞེས་སྤྱོད་བཤིན་དུ་མཚར། ༡༤༠ ॥

རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྤྱུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།
 འདི་ན་སྤྱང་ཆེན་མེད་ཅིས་དོགས་བསལ་ཏེ།
 སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི།
 ཀྱི་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ༡༤༡ ॥

སྤྱང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།
 སྤྱང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་གི་ཕྱིར།
 གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།
 གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ༡༤༢ ॥

བདག་ནི་གཞུགས་དང་ལྷན་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྤྱོད་བཤིན་པ་ཅན།

གཟུགས་ཅན་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཟློད་ལ།

བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་མེད་ཕྱིར། ༡༧༣ ॥

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།

གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།

དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་བྱུང་ཀླན་ཤེས་བྱ་སྟེ།

དེ་དག་བདག་དུ་ལྟ་བ་ནི་ཤུར་འདོད། ༡༧༤ ॥

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིས།

བཅོམ་པའི་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་བརྟན་པ་ལ་གནས་པའི།

རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༧༥ ॥

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན།

རྟག་དང་མི་རྟག་བཟློད་དུ་མེད་འདོད་དེ།

རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

དེ་ནི་བདག་དུ་འཇིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད། ༡༧༦ ॥

གང་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་བཟློད་མེད་མ་ཡིན་པས།

གཟུགས་ལས་སེམས་བཟློད་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ།

དེ་བཞིན་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྱུབ་གྱུར་ན།

སེམས་ལྟར་བཟློད་དུ་མེད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། ༡༧༧ ॥

ཇི་ལྟར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་ལས།
 བཟླ་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན།
 བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཟླ་དུ་མེད་འགྱུར་ཏེ།
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་འགྱུར། ༡༧༧ ॥

རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་།
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་འདོད་ཅིང་།
 དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་བ།
 བདག་ནི་མེད་དེ་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་བྱུང་། ༡༧༨ ॥

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་བརྟན་ནི་དངོས་པོ་མིན།
 ཕྱང་ལས་གཞན་མིན་ཕྱང་པོའི་རོ་བོ་མིན།
 ཕྱང་པོའི་རྟོན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།
 འདི་ནི་ཕྱང་རྣམས་བརྟན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༧༩ ॥

ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན།
 གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་།
 ཡན་ལག་ལ་ཡིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།
 འདྲས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་སྤར་བཞིན་ནོ། ༡༨༠ ॥

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་འགྱུར་ན་ནི།
 སེལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག།
 མེད་པས་ཚྲོགས་ཅམ་གྱིང་རྟེན་རིགས་པའང་མིན། ༡༧༢ ॥

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤར་ཡོད་པ།
 ཇི་བཞིན་གྱིང་རྟེན་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན།
 དེ་དག་དབྱེ་བར་གྱུར་ལ་ཇི་ལྟ་བར།
 ད་ལྟར་ཡང་ནི་གྱིང་རྟེན་ཡོད་མིན་འགྱུར། ༡༧༣ ॥

གལ་ཏེ་གྱིང་རྟེན་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ།
 སྤར་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཡོད་ན།
 གཟུང་ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་གྱིང་རྟེན་ཉིད་མ་ཡིན། ༡༧༤ ॥

གང་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཚྲོགས་པ་ཅན་མེད་པ།
 དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚྲོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།
 གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་ནས།
 འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༧༥ ॥

བྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།
 མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བཞེན་བྱས་ནས།
 འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱེ་བར་ཤེས་བར་གྱིས། ༡༧༦ ॥

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ནས་ལ།
 བྱམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།
 སྒྲིབ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༣༧ ॥

དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ།
 རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།
 རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི།
 རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༣༨ ॥

ཤིང་རྟ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དང་།
 ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་།
 ལེན་པ་ཉིད་དུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས།
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་བྱ། ༡༣༩ ॥

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།
 ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ཡོད་མི་རྟེན།
 དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲུབ་འཕྲུག་འགྱུར་བས།
 འདིར་དེའི་གྲུབ་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱེད། ༡༤༠ ॥

ཤིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན།
 མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་མིན།

སྒོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་ནི།
 ཤིང་རྟ་ཚིག་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་མེད། ༡༩༡ །

དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་།
 ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་བརྟེན་ནས།
 བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།
 ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། ༡༩༢ །

དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཞིང་།
 མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྲིམ་འཛིག་མིན།
 འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།
 ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མིན། ༡༩༣ །

གང་ལ་རྟག་དུ་འགྲོ་ནམས་ངར་འཛིན་སྒྲོ།
 རབ་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།
 ང་ཡིར་འཛིན་སྒྲོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།
 མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༩༤ །

གང་གྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།
 དེ་གྱིར་བདག་ཉིད་མེད་པར་བདག་གིར་མེད།
 དེ་གྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྒྲོང་ལྟ་བས།
 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུང་། ༡༩༥ །

བྱམ་སྐྱམ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་སྤང་བ་ནགས་ཚལ་དང་།
 ཤིང་རྟ་བྱན་དང་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས།
 གང་གི་སྒོ་ནས་འགྲོ་འདིས་བསྐྱད་བཞིན་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
 ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཚོད་པ་མི་མཛད་ཕྱིར། ༡༩༩ །

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་ཤིང་སོགས་དང་།
 ཡོན་ཏན་ཅན་ལྷས་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་ལ་སོགས་དག།
 ཤིང་རྟའི་དབྱུང་བས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༩༠ །

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པས་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 གལ་ཏེ་འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 འབྲས་བྱ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་འགྱུར་སྒྲིས། ༡༩༡ །

གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ན།
 རྒྱས་པ་གཅིག་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།
 མ་སྤང་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་བྱེད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༩༢ །

ཅི་སྟེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་འབྲས་མེད་པས།
 འབྲས་བྲལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་འདོད་བའང་མིན།

གང་གིས་འདི་གཉིས་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་གིར།

བདག་ལ་སྒྲིན་མེད་འཛིག་རྟེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༧༠ །

སུན་འབྲིན་འདིས་ནི་སུན་དབྱང་ཕྱད་ནས་སུན་འབྲིན་ནམ།

མ་ཕྱད་འབྲིན་ཞེས་སྒྲིན་འདི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་མིན་ནམ།

གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^ལ

དེ་སྐད་སྐྱུ་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་རྣམ་འཛམས་པ།

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱང་སུན་འབྲིན་ནམ་མ་ཡིན། ༡༧༡ །

རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།

རིགས་པ་མེད་བར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྐྱར་འདེབས་གིར།

ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

རང་སྤྱོད་ཁོ་མེད་པས་སུན་ཅི་གིན་དུ་ཆོལ་བའང་ཡིན། ༡༧༢ །

སུན་འབྲིན་པ་ཡིས་སུན་དབྱང་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར།

སུན་འབྲིན་གྱི་ཅེས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ།

ངེས་པར་སྤྱོད་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྤྱོད་པ།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་མ་ཡིན། ༡༧༣ །

^ལ གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་འདི་ཉིད་རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཟད། ཁོང་གི་ཆོག་ཏུ་བྱངས་ཟེན་བ་སྐྱར་ཡང་བྱངས་བར་དགོས་པ་ཡོད་དམ་ལྟམས་ཏེ་ཆོག་ཏུ་མ་བྱངས་བར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་མཁུན་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་དབྱང་པར་མཛོད། པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར། གྲེ་བསྐྱེད། དབུ་མ།

ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་བྱད་པར་རྣམས།
 གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་འགྱུར་དེ་ཆོ་ཉི་མ་དང་།
 སྤང་དང་མ་སྤང་འཐད་པ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ནི།
 མ་སྤང་ཙམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། ༡༧༧ ॥

དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པ་དག།
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།
 སྐྱང་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི།
 མི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ༡༧༨ ॥

གལ་ཏེ་རང་གི་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་དངོས་ཉིད་དང་།
 དངོས་སུ་གོ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོའང་ཡོད་འགྱུར་ན།
 སྤང་བ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།
 དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། ༡༧༩ ॥

དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།
 སྤང་བ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ།
 བདེ་སྐྱབ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ན།
 ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གོ་ངན་པས་འཛིག་རྟེན་འདིར་བཙུག་བྱེད། ༡༨༠ ॥

སུན་འབྲིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྐྱན་བའང་ཤེས་བྱས་ནས།
 སྤང་བའི་རྟག་པ་ལ་སོགས་ལན་དུ་འདི་བཟོད་བྱ།

སུན་ཅི་བྱིན་དུ་གྲོལ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞེས།

སྒར་བཤད་ལྷག་མ་སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༧༤ ॥

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་བྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྲར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༧༥ ॥

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད།

བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ།

སྒྲར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ༡༧༦ ॥

གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི།

ཡིན་བྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།

དེ་བཞིན་ན་བ་སྒྲ་དང་ལྟེ།

ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༧༧ ॥

ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།^༩

འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

༩ ཐེར་བྱག་དུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ཡང་ནག་ཚུའི་འགྱུར་ལས། ཐེར་བྱག་ནི་ཉམས་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཟོད་ལ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ།

རྩ་ཚིང་ཁ་བའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་ ༩༢༣ ལྷ་ཆ་དགོ་ལྟན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི།
རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ༡༤༢ ॥

དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད།
གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
ཡིན་སྤྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།
སྟོང་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་། ༡༤༣ ॥

ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།
གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། ༡༤༤ ॥

སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།
ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༤༥ ॥

སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།

༡ ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་འདིའི་སྟོན་དུ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།
ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གསལ་བ་ནག་ཚེལ་འགྱུར་དུ་མི་སྟང་ངོ་།
པ་ཚབ་འགྱུར། རང་འགྲེལ། གྲེ་བསྟན། དབྱ་མ། ༡-༣༡-བ

༤ ཆོག་ཀྱང་འདིའི་གོང་དུ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གསལ་
གསལ་བ་འདིར་མི་གསལ། པ་ཚབ་འགྱུར། རང་འགྲེལ། གྲེ་བསྟན། དབྱ་མ། ༡-༣༡-ག

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱིས།
 འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།
 སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི། ༡༤༩ ॥

མ་ལུས་བྲབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།
 ཆོད་མེད་དཔེ་ཡི་ཐུ་མཐའ་ནི།
 མེད་ཕྱིར་སྟོགས་ནམས་ཆེན་པོ་ཉིད།
 འདི་དག་བཅུ་ཅར་སྟོགས་ནམས་གྱིས། ༡༥༠ ॥

སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཡིན་པ།
 ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས།
 འདི་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། ༡༥༡ ॥

དོན་དམ་ཐུ་ངན་འདས་པ་ཡིན།
 དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
 དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད།
 ཐུ་ངན་འདས་དངོས་སྟོ་ཅན་གྱི། ༡༥༢ ॥

འཛིན་པ་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 དོན་དམ་མཁྱེན་པས་དོན་དམ་པ།
 སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་མཛོད།
 རྟེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ། ༡༥༣ ॥

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངས་པར་བསྟད།
དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་བསྟད།
གང་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་མེད་པ། ༡༩༡ ॥

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་བྱ།
དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།
གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ། ༡༩༢ ॥

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཤྲོད།
དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་ཉིད།
ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ། ༡༩༣ ॥

དེ་དག་མེད་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི།
ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཤྲོད།
འགྲོ་འོང་བུལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟའི།
སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་། ༡༩༤ ॥

དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།
མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངས་པར་བསྟན།།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཕྲོར་བ་དང་། ༡༩༡ །

བོར་བ་ལ་ནི་ངས་པར་བཟློང་།།

དོར་མེད་སྟོང་བ་མེད་བ་སྟེ།།

འགའ་ཡང་བོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ།།

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།། ༡༩༢ །

དེ་ཉིད་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ཡི་བྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟློང་།།

འདུས་བྱས་ལས་གས་ངོ་བོ་ཉིད།། ༡༩༣ །

གང་བྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།།

རྒྱལ་སྤྱས་དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་ཀྱིས།།

མ་མཐོང་དེ་བྱིར་འདུས་བྱས་ལ།།

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད།། ༡༩༤ །

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།།

དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དུག་དང་། ༡༩༩ །

དེ་ལས་བྱང་བའི་ཚོར་དུག་དང་།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྣམས།

ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ༢༠༠ །

དེ་དག་གིས་དབེན་ཉིད་ཉིད་གང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་མེད་གང་།

དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་བ་ཉིད།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྩང་མཆན་ཉིད་ཅན། ༢༠༡ །

ཚོར་བ་སྟོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན།

འདུ་ཤེས་མཆན་མར་འཛིན་བ་སྟེ།

འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ།

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་བ། ༢༠༢ །

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ།

ཕྱང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་མཆན་ཉིད།

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱལ་གདུག་འདོད།

སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ༢༠༣ །

སྤྱི་བའི་སྒྲོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།

དེ་ནི་འདུ་འབྲོ་མཚན་ཉིད་དོ།།

གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། ༢༠༥ །

ཚུལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད།།

ཁྲོ་མེད་མཚན་ཉིད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི།།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ།།

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།། ༢༠༦ །

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དེ།།

སྤྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་བྱིར་རོ།།^ཁ

འགའ་ལའང་ཆགས་པ་མེད་བྱིར་རོ།།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ནྟམས་ཀྱི།།

མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟྍེད།། ༢༠༧ །

བསམ་གཏན་ནྟམས་དང་ཚད་མེད་དང་།།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།།

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།།

མི་འབྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས།། ༢༠༨ །

ཁ སྤྱ་ངན་འདས་པར་བགྲོད་པའི་བྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།།

ཞེས་པའི་འབྲེལ་བའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཙ་བར་ཤོར་བ་སྤྲང་ངོ་།། པ་ཚབ་འགྱུར། རང་འབྲེལ།

ཕྱི་བསྟན། དབུ་མ། ༡-༣༡-བ

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱུ་ཅུ་བདུན།
 རེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི།
 དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༢༠༥ ॥

མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་ཉིད་དེ།
 གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱུ་བསྐྱེད་དང་།
 གཏི་སྤྱུ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི།
 མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༠༦ ॥

སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ནི།
 རྣམ་པར་རེས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།
 སྤྱོད་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།
 ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ༢༠༧ ॥

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།
 སྤྱོད་པ་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།
 འགྲོ་ལ་ཕན་བ་ཉེར་སྤྱོད་པ།
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༢༠༨ ॥

སྤྱུ་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི།
མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ། ༢༡༢ །

སངས་རྒྱས་ཚུས་ནི་མ་འདྲེས་པ།
བཅུ་དང་བཅུད་དུ་གང་འདོད་དག།
གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འབྲོགས་པ།
དེ་ཕྱིར་མི་འབྲོགས་རང་མཚན་ཉིད། ༢༡༣ །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
མངོན་སུམ་ཞེས་བྱུང་མི་འདོད་དོ། ༢༡༤ །

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།
འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།
དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་ཉིད་བརྗོད། ༢༡༥ །

ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།
འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།
གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།
དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ༢༡༦ །

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།
 དེ་ཡི་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།
 ཐེར་བྱག་གནས་དང་འཛིག་མིན་པས།
 མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༡༧ ॥

རྒྱན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལས།
 འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།
 འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
 སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་དོ། ༢༡༨ ॥

དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྟུན།
 བྱང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།
 དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
 དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ༢༡༩ ॥

མདོར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི།
 འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།
 དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེ་སྟོང་ཉིད།
 དངོས་པོ་མེད་པའང་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༢༠ ॥

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི།
 རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།
 རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན།། २२१ ॥

སངས་བྱིས་ན་མས་ནི་འབྱུང་བའམ།
 མ་བྱུང་རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ན།།^{੨੦}
 དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད།
 གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།།^{੨੧} २२२ ॥

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།
 གང་དེ་གཞན་དངོས་སྟོང་ཉིད་དོ།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཞུང་ལས།
 དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།། २२३ ॥

དེ་བྱིས་སྟོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྟང་བ་གསལ་བྱས་པ།
 རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ར་བཞིན་དུ།
 སྟིང་གསུམ་འདི་དག་གཏོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར།
 ཉོགས་ཏེ་ཐ་སྟང་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ།། २२੪ ॥

੨੦ འདིར་ནག་ཚུའི་འགྲུར་ལས། མ་བྱུང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ།
 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་གུངས་ ༥३६ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྷན་
 གྱུ་ལས་ཁང་། ༡༩༧३

੨੧ གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་བསྐྱབས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་གུངས་ ༥३६ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྷན་
 གྱུ་ལས་ཁང་། ༡༩༧३

ནག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་ཐེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་མ་ལུས་ཀྱན།
 གོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།། ༢༢༥ ॥

ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གསོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་བ།
 ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ངང་པ་ཡིས།
 མདུན་དུ་བཅར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།
 རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།། ༢༢༦ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ། ॥

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།

རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་།
 སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཕྱག་གྱུར་ཞིང་།
 ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་ལེགས་འབར་བ་འཛོལ། ༡ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ॥

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

ཡང་ཡང་སྒར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།

གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཕྲུག།

དེ་ཡི་སྟོན་ལམ་རྣམས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། ༡ །

ཁྱུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒོར་བར་མཛད།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོ་ནི་སྟོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྲི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་ཁྱུས་

རྣམས་ཀྱི་ནི། ༢ །

འགྱུར་བ་མཁའ་ལྷར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་རྟུས་མ་ཡིན།

འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩུ་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།

སྤྱད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༣ །

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །

ས་དག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས།

དག་པ་ལ་ནི་དེའི་སྒོ་བས་ལྷ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཚུལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ། ༡ །

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའོ། །

ས་བརྩ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།

བརྩ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀླན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བས།
 དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན།
 ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགོ་རྣམས་ཀྱི།
 དག་པའི་ལོ་ཐོག་ཆད་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡ །

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་པའོ། །

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།།

དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་ཐོབ།།

དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།།

དེ་སྟེང་སྟོན་དང་སྟེ་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག། ༡ །

ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལྷང་བྱེད་དེ།།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རྟུས།།

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།།

བརྒྱ་ཕྱག་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༢ །

དེས་ནི་རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།།

མཛེས་པའི་ལུས་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་འཁོར།།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷན་བར་སྟོན།།²² ༣ །

22 རྟེན་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོག་རྒྱང་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་སྤང་བས་ཆོག་རྒྱང་གསུམ་ལ་གྲོ་
ལོ་ཀ་གཅིག་ཅིས་པ་ཡིན། པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན་འང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷན་པར་
སྟོན། ཞེས་པ་འདི་ཆོག་རྒྱང་འདི་ཆོག་ས་བཅུད་ཀྱི་རྒྱང་བ་བཞི་པ་ཡིན་པར་གསལ།

སློ་ལྷན་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི།
 དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་།
 དེ་དག་སྟོང་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྡ་པོ།
 འདི་དག་ལ་གནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཕྱག་ཐོབ། ལ ॥

བྱེ་བ་བརྒྱ་འཐོབ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ་ཅིང་བྱེ་བ་ཕྱག།
 བྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཕྱག་དུ།
 ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༥ ॥

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།
 སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྐྱེམས་འཛིག་རྟོན་ན།
 རྩལ་ཆད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།
 བྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཇ ॥

ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།
 བྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།
 བསྐྱེམས་པ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཏ ॥

རེ་ཞིག་བརྒྱ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།
 དག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་འགལ་བར་འགྱུར།
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། ༡༢ །

གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ།
དེ་ཆེ་དེ་ཡིས་དེ་རྣམས་བཞེན་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བཟོད་བྱ་སྟེ།
ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ།
དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉི་བར་བསྟེན་ནས་རིགས་པ་ཡིན། ༡༣ །

དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་སྟེ་བསྟོད་རྣམས་ཀྱི།
ཟིན་དང་སྦྱལ་བ་ལ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།
སྟེ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།
དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༤ །

འདི་ལྟར་རྩ་མཁན་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ཡིས།
ཡུན་རིངས་འབད་པ་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་དེ།
དེའི་ཚེལ་ད་ལྟར་སྟེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་།
འཁོར་ཞིང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་སྐྱར་མཐོང་ལྟར། ༡༥ །

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྟེད་ཚེལ་མེད་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྟེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

༡༤ ནག་ཚེལ་འགྱུར་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
ཇི་ཚེལ་པའི་དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་ ༥༧ ། ལྟ་རྟོག་ལྟར་སྟེ་ལས་ཁང་། ༡༩༧༡

འཇུག་པ་གདུལ་བྱའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།

ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱེད། ༡༩ ॥

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།

བསྐྱབས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་ནྟམས་ཆོས་སྐྱ་སྟེ།

དེ་ཆེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པའང་མེད།

སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ༢༠ ॥

ཞི་སྐྱ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནྟམ་མི་རྟོགས།

འགོ་གོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་ན།

འདི་ནི་སྟོས་དང་བུལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར། ༢༡ ॥

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།

གཟུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྟེ་གནས་སྐབས།

སྤར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱང་ཚུལ་ནི།

མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། ༢༢ ॥

སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་།

དེ་དག་སྐྱ་སྟོད་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།

ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཇི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ༢༣ ॥

ཅི་འདྲའི་ཚས་དང་དེར་བདག་ཅི་འདྲ་བ།
 ཚས་ཐོས་སྟོད་པ་གང་ལ་སྟུང་བ་དང་།
 སྟོན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྟུང་བ།
 དེ་དག་མ་ལུས་སྟུང་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། ༢༡ ॥

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཏིང་འཛིན་དང་།
 ཐེས་རབ་སྟོད་ཆེ་སྒར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།
 མ་ཚང་མེད་དང་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཀུན།
 སྟུང་ཡི་བ་སྟུང་ཁྱེད་བྱར་གསལ་བར་སྟོན། ༢༢ ॥

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་དང་།
 གང་དག་ད་ལྟར་འཛིན་ཏེན་ཁམས་ཀུན་ན།
 ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་ཚས་སྟོན་སྟུག་བསྟུང་གིས།
 གཟིར་བའི་འགྲོ་དབྱགས་འབྱིན་མཛད་བཞུགས་པ་དང་། ༢༣ ॥

དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོ་བར།
 དེ་དག་སྟོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འདུལ་གྱི།
 རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྟུང་ཡི།
 ཁྱེད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༢༤ ॥

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕགས་པ་རྒྱལ་སྐུས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།

སྟོད་དང་དེ་དག་སྟེ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི།

ཐམས་ཅད་བ་སྟུང་ཁྱད་བྱུང་དུས་གཅིག་སྟོན། ༢༡ ॥

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པར་འཇུག་པ་ཡིས།

དུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁས་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་བྱུང་དུལ་སྟོན་མོད།

དུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མི་འགྱུར། ༢༢ ॥

རྣམ་རྟོག་མི་མང་འཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་མཐའི་བར།

སྟོད་ཅིག་རེ་ལ་སྟོན་མཛད་སྟུང་བ་ཡི།

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་སྟེད་འཛམ་གླིང་གི།

མ་ལུས་དུལ་གྱི་གྲངས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༣ ॥

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།

དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་མཁྱེན་དང་།

མོས་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་ཚུད་དང་།

སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༤ ॥

དབང་བོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན།

མཁྱེན་དང་ཀུན་འགྲོ་མཁྱེན་པ་དང་།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཛིན་དང་།

སྟོམས་པར་འཇུག་སྟོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༥ ॥

སྒྲིན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྒྲི་མཁྱེན་དང་།
 ཟག་པ་རྣམས་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།
 སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ༣༠ ॥

གྱུ་གཞན་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངས་བར་སྒྲི་འགྱུར་བ།
 དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
 བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་དང་།
 མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༣༡ ॥

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྐྱོག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱིས།
 ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་།
 བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་བ།^༡
 མཁྱེན་པ་རྣམས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འགྱུར་བ།
 དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༢ ॥

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།
 ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱད་འཕགས་དག།
 དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་མོས་བའང་མཁྱེན་པ་ནི།
 དུས་གསུམ་འགོ་བ་མ་ལུས་བྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༣༣ ॥

༡ ཆོག་ཀྱང་འདི་ཉིད་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་སྐར་ཡང་འདིར་དྲངས་པར་དགོས་མེད་དུ་ས་ཟད། མིག་
 དོན་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོབས་སྒྲི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མི་མཐུན་པ་སྐར་བས་ཤི་
 ལོ་ཀའི་ནང་དུ་ས་ཉིས་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་མཁྱེན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་མཛོད།

དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་གྱིས།
མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།
རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་འཕྲུག་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༧ ॥

ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་།
འབྲིང་དང་བརྟུལ་བའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བཅོད་པ་དང་།
མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་སྒྲིབ་རྣམས་ཐུབ་པ་ལ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༨ ॥

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།
བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟ་མི་དང་།
ཡི་དྲུགས་དུད་འགྲོ་དཔྱལ་སོགས་རྣམས་འགྲོ་བ།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༩ ॥

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་གྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།
སྟོམས་འཕྲུག་བྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་བྱུར་པ།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༤༠ ॥

གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་ནས་འདས་པའི་དུས་དང་ནི།
སེམས་ཅན་གཞན་འདི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ།

དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞི་དང་བཅས་གིང་ཡུལ་སྤྱོད་པ་དང་།

ནམ་པ་དང་བཅས་མཁུན་པ་གང་ཡིན་སྟོབ་སྟེ་བཤད། ༣༤ ॥

སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་འཆི་འཕོ་དང་།

སྟེ་གང་འཛིག་དེན་ལ་གནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

བཟུང་དེ་ལ་མཁུན་པ་དུས་དེར་འཕྱག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་ནམས་ཀྱན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སྟེ་འདོད། ༣༥ ॥

ནམ་ཀྱན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས།

ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཛིག་འགྱུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སྟེ་འདོད། ༣༦ ॥

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྱད་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱིས་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར། ༣༧ ॥

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཞུགས་པར་ལྟས་མིན་ཡང་།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད། ༣༨ ॥

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད།

ཟབ་དང་ཀྱི་ཆེད་ཚུལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༧༢ ॥

ཁྱོད་ནི་སྟོང་གསུམ་བཞུལ་ཏེ་མི་གཡོའི་སྐྱེ་ལས་སྤར་ཡང་སྐྱེལ་བ་ཡིས།

གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་བྱང་ཚུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོ་འང་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།

མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་བྱུ་རྩེས་ལྷ་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། ༧༣ ॥

གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

ལྷུར་ལེན་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམས་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་རྟེན་མིན་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ༧༤ ॥

གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྟོགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འདུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབས་བྱགས་རྩེ་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ།

མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་

བཞེས་པ། ༧༥ ॥

དེ་བྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲིང་དུ་ཆགས་པའི་འགྲོ་སོགས་ཀྱི།
 ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་བྱིང་ཡིད་འོང་བར་དུ་ནམ་པར་བཞོད་པ་ལྟར།
 བྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།
 སྐྱར་བ་མཛད་ཅིང་ནམ་པར་དབེན་ལ་སྟོ་སྐྱངས་ནམས་ལ་ལོ་ཏ་སུ་གསུངས། ༧༡ ॥

སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱར་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ནམས་མ་ལུས་ན།²⁵
 ཏུལ་ཕྱན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་བདེ་གཤེགས་ནི།
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་པའི་སྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ།
 བྱོད་ཀྱིས་གསང་འདི་བསྟེད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། ༧༢ ॥

ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཐོབ་དང་།
 ཇི་སྟེད་ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་མེད་པར་མ་གྱུར་དེ་སྟེད་དུ།
 ཤེས་རབ་ཡུལ་དང་སྟོང་རྗེའི་མ་མས་བསྐྱེད་ཅིང་འཇིན་བྱེད་པས།
 རྒྱལ་བ་བྱོད་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། ༧༣ ॥

གཏི་མུག་སྟོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི།
 སྟེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་བྱོད་བཅེ་ཇི་ལྟ་བ།

༧ ནག་ཚེའི་འགྱུར་ལས།

སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱར་ཞིང་ནམས་སྟོགས་བཅུ་མ་ལུས་ན།
 ཕྱ་རབ་དུལ་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ།
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་གྱུར་བྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་།
 འབྱུང་འགྱུར་ ..... ॥

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱང་ངོ་། ཇི་ཚེ་ཁ་ཟས་དུག་ས་དགོངས་པ་རལ་
 གསལ། ཤོག་གྲངས་ ༧༡༠ ལྟ་རྟོག་ལྟ་སྟོན་ལས་ཁང་། ༡༩༩༢

དེ་ལྟར་དུག་ཚོས་ཉེན་པའི་བྱ་ཡི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་མིན།།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་དུ་རབ་ཞིར་གཤེད་པར་འགྱུར་མ་ལགས།། ༡༠ །

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་གྱིས།།

སྒྱེ་དང་འཛིག་གནས་སྐབས་དང་སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་བྲལ་ཕྱད་གྱིས་བསྐྱེད་

སྤྱག་བསྐལ་དང་།།

སྤྱིག་ཅན་འགོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་སྤྱགས་བཅེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།།

བཅོམ་ལྷན་སྤྱགས་ཤེས་ཁྱོད་སྤྱགས་ཞི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་མུ་ངན་

འདས་མི་མངའ།། ༡༡ །

ལྷགས་འདི་དགེ་སྤྱོད་སྒྲ་བྲགས་གྱིས།།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས།།

ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།།

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟློང་བ་ཡིན།། ༡༢ །

འདི་ལས་གཞན་ན་ལྷགས་འདི་ནི།།

མེད་པ་དེ་བཞིན་ལྷགས་འདི་ཡང་།།

གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས།།

མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༣ །

སྤྱ་སྤྱབ་སྒོ་མཆོ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཛིགས་པས།།

སྒྱེ་བོས་ལྷགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིངས་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྱས་ཀྱི་མུ་ད་ཁ་སྤེ་བའི་ཆུས།

ད་ལྟར་ལྷ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་དུ་སྒོང་བར་བྱེད། ༥༢ ॥

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྤྲོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྤྱེ་བོ་ཡིས།

ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་གྱི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་ཆུ་ལ་ལྷགས་རང་སྒོས་སྐྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་དུ་བརྟེན་པ་ཡི།

གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལྷགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་

དགའ་སྒོ་དོར་བར་བྱ། ༥༣ ॥

སྤྱོད་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ལྷགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསོད་

ནམས་སྤྱོགས་ཀྱི་མཐར། ༥༤

ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྱོ་སྤྲོན་ཀའི་གྱུ་སྐར་ལྟར་

དཀར་བའམ།

སེམས་ཀྱི་སྐྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འབྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།

འཛིག་རྟེན་མ་ལྷས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྐྱར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་

བསྐྱོད་ཐོག། ༥༥ ॥

༥༢ ནག་ཚོལ་འགྱུར་ལས། གྱུ་སྐྱབ་ལྷགས་མཛེས་སྤྱོགས་སུ་གྲགས་པ་བརྟེན་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་
ནམས་གང་། ཞེས་འགྱུར་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ།

༥༣ རྩ་ཁྲི་ཁ་པའི་དབྱ་མ་དཔོངས་པ་རབ་གསལ། གྲག་ ༢༤༥ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྷན་གྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༩

དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་རྩ་བ་
 བྲགས་པ། ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་
 མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འབྲོགས་པའི་མཁུན་རབས་དང་ཐུགས་རྩེ་
 མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་
 ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུལྷ་པརྟི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནག་ཚོ་རྩལ་བྲིམས་
 རྒྱལ་བས་བསྐྱར་བ་ལས། སྤང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་
 དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་བྲགས་གིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་
 བཅོས་པ། དོན་ཚང་ཞིང་ཆོག་བདེ་བར་བྲིས་པའོ། ། ཡོན་མཆོད་བཀྲ་ཤིས་
 བར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་

རབ་དྲ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ས་བཅད།

གསལ་བཤད། གསལ་གསལ་ས་བཅད་ཀྱི་མཐར་ཡང་གྲངས་གཉིས་བཞོད་པའི་དང་པོ་ནི། ཅ་འགྲེལ་
 སྒྱར་མའི་དཔེ་དེབ་འདིའི་ཤོག་ལྗོངས་ཡང་གྲངས་དང་། གཉིས་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཤོག་གྲངས་ཞེས་
 པ་ནི། ལྷ་ཁྱ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་གིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་ཐོག་མ་དང་དེ་མེས་དཔར་ཅ་དེ་རང་གིས་
 དཔར་བསྟན་གནང་བའི་དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དཔེ་དེབ་ཁག་གཞིར་བཟུང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 གཟིགས་སྒྱུ་དགོངས་འཇགས་འཛུལ།

བཛྲ་བྱ།

ཅ་འགྲེལ་ དགོངས་པ་
 ཤོག་ རབ་གསལ་
 གྲངས། ཤོག་གྲངས།

ས་དང་པོ་རབ་དྲ་དགའ་བ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལ་བཞི།

༡) མཚན་གྱི་དོན།	3	2
༢) འགྱུར་གྱི་ཕྱག	3	4
༣) གཞུང་གི་དོན།	3	4
༤) མཐུག་གི་དོན་ནོ།	235	485

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི།

༡) བསྟན་བཅོས་རྩ་མ་པ་ལ་འཕྱག་པའི་ ཐབས་མཚན་བཛྲ།	4	5
༢) བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།	7	27

༢) བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅུམས་པའི་ཚུལ། 232 481

༧) བཅུམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་བཞི། 234 484

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཐབས་

མཆོད་བཞི་དེ་ལ་གཉིས།

༡) སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོན་བ། 4 5

༢) སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བཞི། 6 18

དང་པོ་སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོན་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྙིང་ཇི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བསྟན་བ། 4 5

༢) བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་
ཡང་ཙུ་བར་བསྟན་བཞི། 5 16

དང་པོ་སྙིང་ཇི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡) ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། 4 5

༢) སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་ཚུལ། 4 10

༣) བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་བཞི། 5 13

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་གཉིས།

༡) སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་ཇི་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བ། 6 18

༡) ཚེས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་

སྒྲིང་རྩེ་ལ་བྱུག་འཚལ་བའོ།

7

22

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

ལུས་དངོས་ལ་གཉིས།

༡) རྒྱུའི་ས་དང་།

7

27

༢) འབྲས་བྱའི་སའོ།

205

454

དང་པོ་རྒྱུའི་ས་ལ་གཉིས།

༡) ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་དང་།

7

36

༢) ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་བའོ།

200

451

དང་པོ་ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་

ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

8

36

༡) བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན།

8

36

༢) བྱད་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད།

9

28

༣) སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

20

81

གཉིས་པ་བྱད་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན།

9

38

2) གཞན་སྤྱད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། 12 41

3) ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། 14 73

དང་པོ་རང་སྤྱད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།

1) ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། 9 38

2) ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། 12 41

དང་པོ་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

1) དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། 9 38

2) རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། 10 39

3) ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། 11 40

གཉིས་པ་གཞན་སྤྱད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།

1) ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། 12 41

2) ས་བདུན་པར་སྒྲིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པར་བསྟན་པའོ། 13 43

གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་

བསྟན་པ་ལ་བཞི།

1) ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། 14 73

2) རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། 15 74

3) བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། 17 75

༡) སྦྱོན་པའི་པར་སྦྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། 19 78

གཉིས་པ་རྟེན་དམན་པ་རྟེན་གྱི་སྦྱོན་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྦྱོན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་བ། 15 74

༢) མུང་འདས་གྱི་བདེ་བ་འཛོལ་པའོ། 16 75

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོན་པ་ལ་བཞི།

༡) བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོན་པའི་པར་ཡོན་ལྷན་མོང་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། 17 76

༢) རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་པའི་གཏམ་གཅོ་བར་བསྟན་པ། 17 76

༣) བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོན་པའི་ཆེ་དགའ་བ་
ཇི་ལྟ་བུ་འཛོལ་བ་བསྟན་པ། 18 76

༤) བྱང་སེམས་གྱིས་ལུས་སྦྱོན་པ་ལ་སྦྱག་བསྟུལ་
ཡོད་མེད་དབྱེད་པའོ། 18 77

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྷ།

༡) ས་འདིར་རྩལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། 22 82

༢) རྩལ་བྲིམས་གྱི་བསྟུགས་པ་བསྟན་པ། 24 85

༣) རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མགུན་ཤོགས་དང་ས་འདྲེས་པའི་
དཔེ་བསྟན་པ། ...

- ༧) ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། 28 91
- ༧) སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྟོན་ས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 29 91

དང་པོ་ས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བསྟན་པ་ལ་བཞི།

- ༡) ས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་སྟན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་བ། 22 82
- ༢) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་བ། 23 83
- ༣) ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་བ། 23 83
- ༧) ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ། 24 85

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ།

- ༡) སྟོན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་པ་
ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས་བ། 25 86
- ༢) སྟོན་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
རག་ལས་བ། 25 86
- ༣) ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་
ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་བ། 26 87
- ༧) སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། 26 87

༡) མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་རྒྱར་

ཚུལ་བྲིམས་བསྒྲགས་པའོ།

27

88

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡) བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག

30

92

༢) བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན།

31

93

༣) སར་སྤྱན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་ཆོས།

37

107

༤) སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ།

38

108

གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི།

༡) ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ།

31

93

༢) བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ།

32

94

༣) བཟོད་པའི་སར་སྤྱན་གྱི་དབྱེ་བ།

36

105

༤) ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་

གཞན་བསྟན་པའོ།

37

105

གཉིས་པ་བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡) ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ།

32

95

༢) བཟོད་པ་བསྟན་རིགས་པའོ།

35

104

དང་པོ་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་ལ་བཞི།

- ༡) དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་
 ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ། 32 95
- ༢) སྤྱིས་སྤྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་
 འགལ་བར་བསྟན་པ། 33 95
- ༣) སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པས་
 ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ། 34 96
- ༤) མི་བཟོད་པའི་སྦྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་
 ཁོང་ཁྱོད་དགག་པའོ། 34 104

ས་བཞི་པ་འོད་ལྗོངས་

ས་བཞི་པ་འོད་ལྗོངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) ས་འདིར་བཅོན་གྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། 40 109
- ༢) སའི་ངེས་ཆོག 40 109
- ༣) སྤངས་པའི་བྱེད་པར་རོ། 41 111

ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ།

ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) སའི་ངེས་ཆོག 42 111
- ༢) བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། 42 111

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་གྱུར་པ།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

- ༡) སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། 44 114
- ༢) ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་གསུང་པ། 45 116
- ༣) རྟེན་འབྱུང་ག་ཟིགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 45 116
- ༤) སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་མཚུག་བསྟུ་བའོ། 190 440

གསུམ་པ་རྟེན་འབྱུང་ག་ཟིགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

- ༡) ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། 46 117
- ༢) ཟབ་དོན་བཤད་པའི་སྟོད་ངོས་ག་བྱང་བ། 46 119
- ༣) དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ། 47 121
- ༤) སྟོད་ལྷན་ལ་མཉན་པར་བསྟུ་བ། 49 124
- ༥) དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། 49 127

ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡) སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བསྟུ་བ་བ། 49 144
- ༢) སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། 170 419

དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བསྟུ་བ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ཚིག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྟུ་བ་བ། 49 145

༡) གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ། 126 356

དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།

༡) མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། 49 145

༢) བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ། 118 340

༣) ཉེན་བྱང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། 123 348

༧) རིགས་པས་དབྱུང་པ་བྱས་པའི་
འབྲས་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། 124 352

དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡) དམ་བཅའ་བཞག་པ། 50 145

༢) སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ། 50 150

༣) བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། 117 339

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བཞི།

༡) བདག་སྐྱེ། 50 150

༢) གཞན་སྐྱེ། 55 157

༣) གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ། 113 333

༧) རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། 114 334

དང་པོ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འབྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། 50 150

2) ཚ་ཤེའི་རིགས་པས་དགག་པའོ།	55	156
----------------------------	----	-----

དང་པོ་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གསུམ།

1) བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ།	50	150
----------------------------	----	-----

2) འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པ་བསྟན་པ།	54	155
--	----	-----

3) དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།	54	155
---------------------------------	----	-----

དང་པོ་བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།

1) རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ།	50	151
--	----	-----

2) རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ།	52	153
-----------------------------------	----	-----

དང་པོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་

དགག་པ་ལ་གསུམ།

1) ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ།	51	151
--	----	-----

2) དེ་ལས་སྦྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།	51	152
----------------------------------	----	-----

3) དེའི་ཉེས་སྦྱང་དགག་པའོ།	52	152
---------------------------	----	-----

གཉིས་པ་གཞན་སྦྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

1) གཞན་སྦྱེ་འདོད་པའི་ཚུགས་སྦྱིར་དགག་པ།	56	159
--	----	-----

2) སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།	79	248
---	----	-----

དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགག་པ་ལ་ལྟ།

༡)	གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས།	56	159
༢)	བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་བ།	63	171
༣)	དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན།	70	209
༤)	རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་ མེད་པར་བསྟན་བ།	71	211
༥)	བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།	74	224

དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།

༡)	སྐྱིར་དགག་པ།	56	159
༢)	བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ།	58	166
༣)	འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པའོ།	62	171

དང་པོ་སྐྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ།	56	159
༢)	དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ།	57	164

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	ཉེས་སྤོང་།	57	164
༢)	དེ་དགག་པའོ།	58	165

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) ལྷ་འབྲས་ལྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། 59 166

༢) དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། 61 170

དང་པོ་ལྷ་འབྲས་ལྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 59 166

༢) ཚྱད་སྤྱང་། 59 166

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་

སྤང་པ་ལ་གཉིས།

༡) འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་
ནས་གཞོད་པ་སྤང་པ། 63 171

༢) ཐ་སྙད་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གཞོད་པ་སྤང་པའོ། 70 207

དང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་

ནས་གཞོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཚྱད་པ་དང་། 63 171

༢) ལན། 64 172

གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྷ།

༡) བདེན་ཉིད་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག 64 173

2)	སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ།	67	184
3)	བདེན་ཉིད་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་བ།	67	185
༧)	བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞི་དཔེ་བཤད་བ།	69	205
༡)	འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།	70	206

དང་པོ་བདེན་ཉིད་སྤྱི་འཇུག་པའི་གསུམ།

1)	བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	64	173
2)	འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ།	65	179
3)	ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་གཞན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ།	66	183

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

1)	ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་བ།	67	185
2)	དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པའོ།	68	198

བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་

བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

1)	རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།	71	211
2)	དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ།	73	220

དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་

དགག་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) འཕགས་པ་འི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་
འཛིག་རྒྱུ་ཐལ་བ། 71 211
- ༢) ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། 72 214
- ༣) དོན་དམ་པའི་སྒྲེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བའོ། 72 218

ལྷ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་

བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ཏྲ་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན། 74 224
- ༢) ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་
ཡོན་ཏན་འོ། 75 225

གཉིས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་

ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།

- ༡) རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་
སོགས་ཁས་སྤང་མི་དགོས་པ། 75 225
- ༢) ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ། 75 235
- ༣) རྩོད་པ་སྤང་བའོ། 76 239

གསུམ་པ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡) རྣམ་སྟིན་བྱུག་མེད་དྲུ་འབྲིན་པའི་ཚྱོད་པ་སྤང་བ། 76 239

༢) ཀྱུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་
ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། 77 240

གཉིས་པ་ཀྱུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་
ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 78 240

༢) དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། 78 246

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དྲུ་
དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡) བྱེ་རོལ་མེད་པར་གྲེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། 79 248

༢) གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། 96 281

༣) སེམས་ཙམ་དྲུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲས་བྱེ་དོན་
མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ། 103 310

དང་པོ་བྱེ་རོལ་མེད་པར་གྲེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། 79 248

༢) དེ་དགག་པའོ། 81 254

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	ཁྱིས་པར་དགག	81	254
༢)	མཐུག་བསྐྱ་བའོ།	96	280

དང་པོ་ཁྱིས་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡)	དཔེ་དགག	81	254
༢)	དོན་དགག	86	262
༣)	དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྐྱུག་པ་སྒྲིམ་པ་ མི་འགལ་བར་བསྟན་བའོ།	94	276

དང་པོ་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག	81	254
༢)	སྐྱ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ།	85	261

དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡)	མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ ཡོད་པར་མི་འགྲུབ།	81	254
༢)	དེས་ཀྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ།	82	257
༣)	དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོན་པར་ འགྲུབ་པར་བསྟན་བའོ།	84	260

གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡) བག་ཆགས་སྟོན་མ་སྟོན་ལས་དོན་སྣང་

དབང་ཤེས་སྟེ་མི་སྟེ་དགག་ 86 262

༢) སྒྲ་ཡང་བྱེ་རྩ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག་ 90 268

༣) སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གིས་
མི་གཞོད་པར་བསྟན་བཤོ། 94 272

དང་པོ་བག་ཆགས་སྟོན་མ་སྟོན་ལས་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་

སྟེ་མི་སྟེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། 86 263

༢) དེ་དགག་པ། 87 263

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) མདོར་བསྟན་དང་། 87 263

༢) གྱུས་བཤད། 87 263

གཉིས་པ་གྱུས་བཤད་ལ་གསུམ།

༡) ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་ 87 263

༢) མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག་ 87 264

༣) འདས་པ་ལ་དེ་དགག་བཤོ། 88 266

གཉིས་པ་སྐར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་

དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བཟློག་པ་དང་། 90 268

༢) དེ་དགག་པ་ལོ། 92 270

གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་

སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བཞི།

༡) གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་ 96 281

༢) སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་གཉིས་ལས་
ཉམས་པར་བསྟན་པ། 100 302

༣) དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་བར་རིགས་པ། 101 303

༤) གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་
མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལོ། 102 307

དང་པོ་གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་ལ་བཞི།

༡) གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱུ་ནས་དགག་ 97 281

༢) དེའི་ལན་དགག་ 97 287

༣) རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་ 99 300

༤) གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་
བྱེད་པ་མཚུངས་པ་ལོ། 100 301

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	དངོས་དང་།	97	287
༢)	རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།	98	289

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་
མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡)	ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་ གསུངས་པའི་དགོངས་པ།	104	310
༢)	དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ།	108	318
༣)	ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་ གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ།	109	321

དང་པོ་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ལ་གསུམ།

༡)	ཅམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ས་བརྩ་བའི་ ལུང་གིས་བསྟུབ།	104	310
༢)	དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྟུབ།	105	312
༣)	ཅམ་སྐྱས་སེམས་ཅམ་གཙོ་བོ་བསྟུབ་པའོ།	106	314

གཞུང་མ་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་

གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལགཉིས།

༡) བྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་

བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ།

110

321

༢) མདོའི་བྲང་ངས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།

112

329

དང་པོ་བྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་

བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) བྲང་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ།

110

321

༢) རིགས་པས་བསྟན་པའོ།

112

328

དང་པོ་བྲང་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་།

110

321

༢) དེ་དང་འབྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ།

111

322

གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་

སྤང་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་།

118

340

༢) དོན་བསྟུ་བའོ།

121

345

༧) དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་
རྗེས་ཡོད་དགག་ 145 390

༡) བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ། 148 392

༩) དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་སྤང་
སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 155 400

དང་པོ་གཞན་སྤྲེས་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་
ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱགས་སྤྲེས་བརྗོད་པ་དང་། 127 359

༢) དེ་དགག་པའོ། 128 363

དང་པོ་སྤྱགས་སྤྲེས་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།

༡) བྱངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 127 359

༢) བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ། 128 362

གཉིས་པ་རང་སྤྲེས་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་དུ་
འདོད་པ་དགག་པ་ལ་ལྷ།

༡) སྤང་པོ་བདག་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞན་གྱི་བསྟན་པ། 130 366

༢) དེ་ལྟར་འདོད་མི་རྟེན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་བསྟན་པ། 134 371

3) སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་
གཞན་བསྟན་པ། 134 372

༧) སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་བཤད་པ། 135 375

༡) གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། 141 386

དང་པོ་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 130 366

2) སྒྲིན་སྤྲོད་དགག་པའོ། 133 371

དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས། 130 366

༡) འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། 131 366

2) དེ་དགག་པའོ། 132 371

བཞི་པ་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།

༡) བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་
གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 136 376

2) མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་ཚོགས་ཅམ་
བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ། 139 380

- 3) བྱང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞོད་པ་
 བདག་མ་ཡིན་པ། 139 381
- ༧) བྱང་པོ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། 140 381
- ༡) བྱལ་པའི་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། 140 384

དང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) བྱང་གི་དགོངས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་
 ཡིན་པར་བསྟན་པ། 136 376
- 2) སྐབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཚུག་ཀྱང་བྱང་པོ་
 བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ། 137 378
- 3) དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་པའོ། 138 379

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
 སོགས་གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། 143 387
- 2) བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། 144 388

བཞི་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་

རྩ་ས་ཡོད་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། 145 391

༢) དེ་དགག་པ་ལོ། 146 391

ལྷ་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཞག་པ་

དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞི།

༡) བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ། 148 392

༢) སྤར་མ་བཤད་པའི་ཚྭ་གས་ལྷག་མ་གཉིས་
རྒྱས་པར་བཤད་པ། 149 394

༣) དེ་ལྷར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་སྤང་བ་། 153 397

༤) མིང་གི་ཐ་སྟན་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལོ། 154 399

གཉིས་པ་སྤར་མ་བཤད་པའི་ཚྭ་གས་ལྷག་མ་གཉིས་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 149 394

༢) རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོ་བལོ། 152 396

དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།

༡) ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་འདོད་པ་དགག་ 149 394

༡) དབྱིབས་ཤིང་རྟ་འདྲི་པ་དགག་བའོ། 150 395

དུག་པ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་
སྤང་སྤྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷ།

༡) དངོས་དང་། 155 400

༢) དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། 155 401

༣) ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ། 156 403

༤) རྟོན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་
ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བསྟན་བ། 157 403

༥) འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བའོ། 157 404

གསུམ་པ་བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་
བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡) བུམ་སྐམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། 159 406

༢) རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། 160 408

༣) དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། 163 410

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡) ཚུད་པ་དང་། 163 410

༢) ལན་ནོ། 165 412

གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི།

༡)	རང་ལ་སྟན་འབྱིན་དང་སྦྱབ་པ་འཐད་ཚུལ།	165	412
༢)	གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན།	167	416
༣)	རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱབ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ བསྐྱོག་སྟེ་སྦྱབ་མི་རྒྱས་པ།	168	417
༤)	འདིར་མ་བཤད་པའི་སྟན་འབྱིན་ལྷག་མ་ ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།	169	418

དང་པོ་རང་ལ་སྟན་འབྱིན་དང་སྦྱབ་པ་འཐད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡)	གཞན་སྟོགས་སྟན་འབྱིན་ཚུལ།	165	412
༢)	རང་སྟོགས་སྦྱབ་ཚུལ་ལོ།	166	414

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡)	སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན།	170	419
༢)	བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།	171	421

གཉིས་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡)	སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་དང་།	171	421
༢)	སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བ་ལོ།	188	439

---

༡ གསུམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ས་བཅད་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐབས་འདིར་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།

བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུམ།

༡)	མདོར་བསྟན།	180	433
༢)	རྒྱས་བཤད།	180	433
༣)	དོན་བསྟུ་བའོ།	186	437

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ།

༡)	གཞིའི་ཆོས།	180	433
༢)	ལམ་གྱི་ཆོས།	182	434
༣)	འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།	184	436

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།	193	442
------------------------	-----	-----

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡)	ས་འདིར་སྟོན་ལམ་ལྟ་བུ་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྟོང་ཚུལ།	194	443
༢)	ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ།	195	446
༣)	དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ།	196	447

ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས།	197	448
----------------------------	-----	-----

ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན།	198	450
------------------------	-----	-----

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡)	ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན།	200	451
༢)	ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན།	202	452
༣)	དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན།	203	452

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྔ།

༡)	དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩྭ་ལ།	205	454
༢)	སྐྱེ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག།	209	463
༣)	སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བསྟན་པ།	226	475
༤)	ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ།	226	476
༥)	མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱིས་ བཤད་བཞི།	229	478

དང་པོ་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩྭ་ལ་གཉིས།

༡)	དངོས་དང་།	205	454
༢)	རྩྭ་པ་སྤང་བ།	207	456

གཉིས་པ་རྩྭ་པ་སྤང་བ་ལ་རྩྭ་ལན་གཉིས།

	དང་པོ་རྩྭ་པ་ནི།	207	456

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།

༡)	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤྲང་བ།	207	456
༢)	མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤྲང་བའོ།	208	461

གཉིས་པ་སྐྱུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།

༡)	སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་དང་།	210	463
༢)	སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།	216	469

དང་པོ་སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ།

༡)	ཆོས་ཀྱི་སྐྱ།	210	463
༢)	ཡོངས་སྟོད་ཉོགས་པའི་སྐྱ།	210	464
༣)	རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱ་བཤད་པའོ།	211	465

གསུམ་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡)	སྐྱ་དང་བ་སྐྱའི་བྱང་བྱ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྟོད་པ་ ཀུན་སྟོན་ཚུལ།	211	465
༢)	གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྟོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ།	213	467
༣)	བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ བཤད་པའོ།	215	468

གཉིས་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནམ་གཞག་ལ་བཞི།

༡) སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན།	216	469
༢) རྒྱས་པར་བཤད།	218	469
༣) ཡོན་ཏན་ཀྱན་བཟོད་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ།	224	474
༤) ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་མན་ཡོན་བསྟན་པའོ།	225	475

ལྷ་པ་མདོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱིས་

བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) མདོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་དུས་དང་།	229	478
༢) བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ།	230	480

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི།

232 481

བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

234 484

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་།	235	485
༢) ལོ་པའ་གང་གིས་བསྟར་བའོ།	236	485

